

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 3 d'octubre de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIII - Núm. 628 150 ptes.

AFINANT...

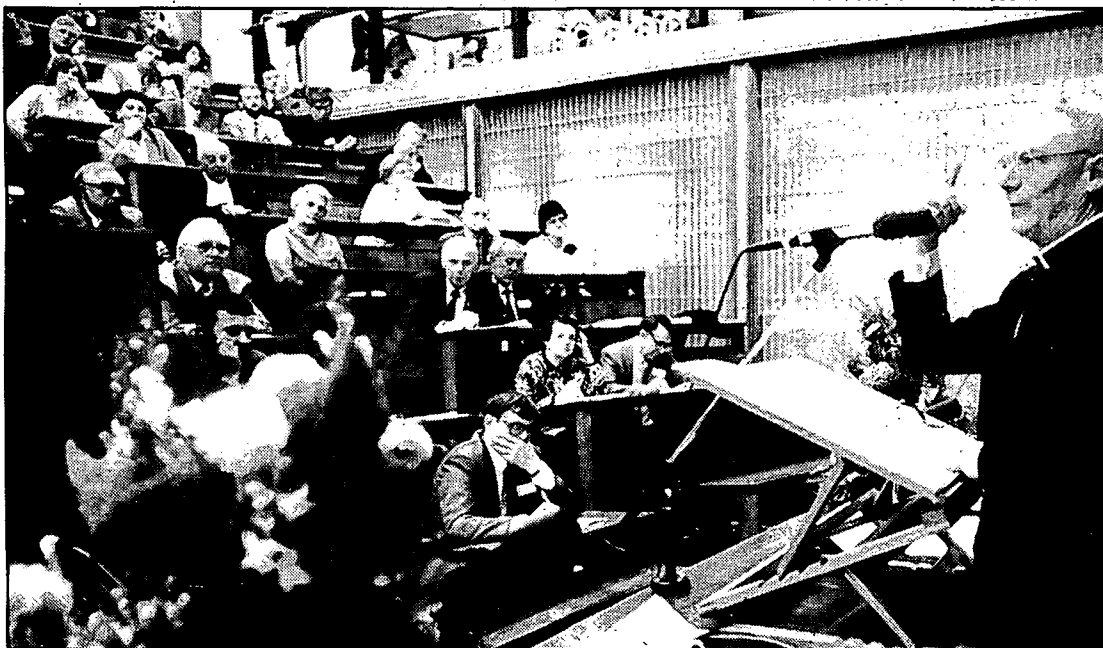
"El pobre Simón"

Aquesta bonica cançó burgalesa és avui dia d'una gran actualitat en el nostre país gràcies a unes conegudes reaccions del nostre il·lustre govern central. No sé si els nostres lectors en coneixen el tema. El "pobre Simón" no plora, ni riu, ni canta, ni fa res com els altres del poble i, quan li pregunten el perquè, només sap respondre "... yo no soy de la pirroquia, y los que lloran (ríen o trabajan) lo són". L'analogia no és pas forçada. Potser es veurà més clara si l'hi afegim una mini-paràbola. Heus-la ací: "A un bon home se li estava enrunant la casa per mor d'una torrentada que n'amenaçava els fonaments. El rector de la parròquia, que albirava els esdeveniments des del campanar, li va trucar per telèfon advertint-lo del perill que corrien ell, la seva família i la seva casa. L'home en qüestió, però, ai l'as!, era agnòstic, no anava a missa... Gelós per preservar la seva laïcitat, li va respondre que no podia fer-li cas".

Joan E. Jarque i Jutglar

La suscità a Friburg el nostre director, Dr. Joan E. Jarque, davant de 300 periodistes catòlics d'arreu d'Europa

La qüestió catalana, al Simposi de la UCIP

Amb la presència de diverses personalitats destacades del món de la política, la cultura i la religió, i amb la participació de 300 periodistes i editors de l'Europa de l'Est i de l'Oest, del 25 al 29 de setembre ha tingut lloc el I Simposi Regional Europeu de la UCIP (Unió Catòlica Internacional de Premsa) a la petita ciutat suïssa de Fribourg.

El lema va ser: "L'Europa en Moviment, veus pel futur". L'objectiu era reflexionar de quina manera els Mitjans de Comunicació i els que hi treballen podien contribuir en la construcció de la nova Europa des del compromís i l'esperança cristiana. Cada un dels ponents va donar algunes pistes per fer una sola Europa i un sol món. Destacà la ponència de Maria Lourdes Pintasilgo, antiga primera ministra de Portugal —actualment ambaixadora de la Unesco—; la del cardenal Paul Poupard, president del Consell pontifici per la cultura; la del professor Alojz Peterle, primer ministre d'Eslovènia; i la de l'antic president de la Confederació suïssa, Saint-Gall, Kurt Furgler.

El Director de "Catalunya Cristiana", Mn. Jarque, que participà en una de les taules rodones, féu una important intervenció el text íntegre de la qual publiquem a la pàgina 4.

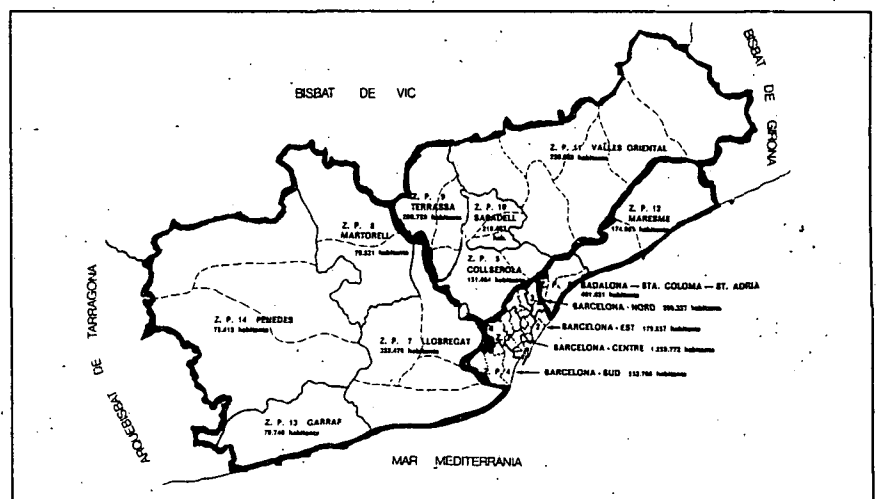
En el proper número del setmanari hi haurà més informació a les pàgines centrals.

Carta pastoral de l'Arquebisbe de Barcelona

L'arquebisbat de Barcelona dividit en quatre demarcacions pastorals

BARCELONA.— El senyor arquebisbe de Barcelona, Dr. Ricard M. Carles, després de l'ordenació episcopal de Mons. Carrera i Mons. Soler, ha publicat una pastoral amb el títol "Un pas endavant en la pastoral diocesana" explica la nova organització de la diòcesi i els motius que l'han impulsat a dur-la a terme, tenint en compte que Barcelona és una macrodiòcesi i que no és possible que un sol bisbe pugui atendre els quatre milions llargs de diocesans.

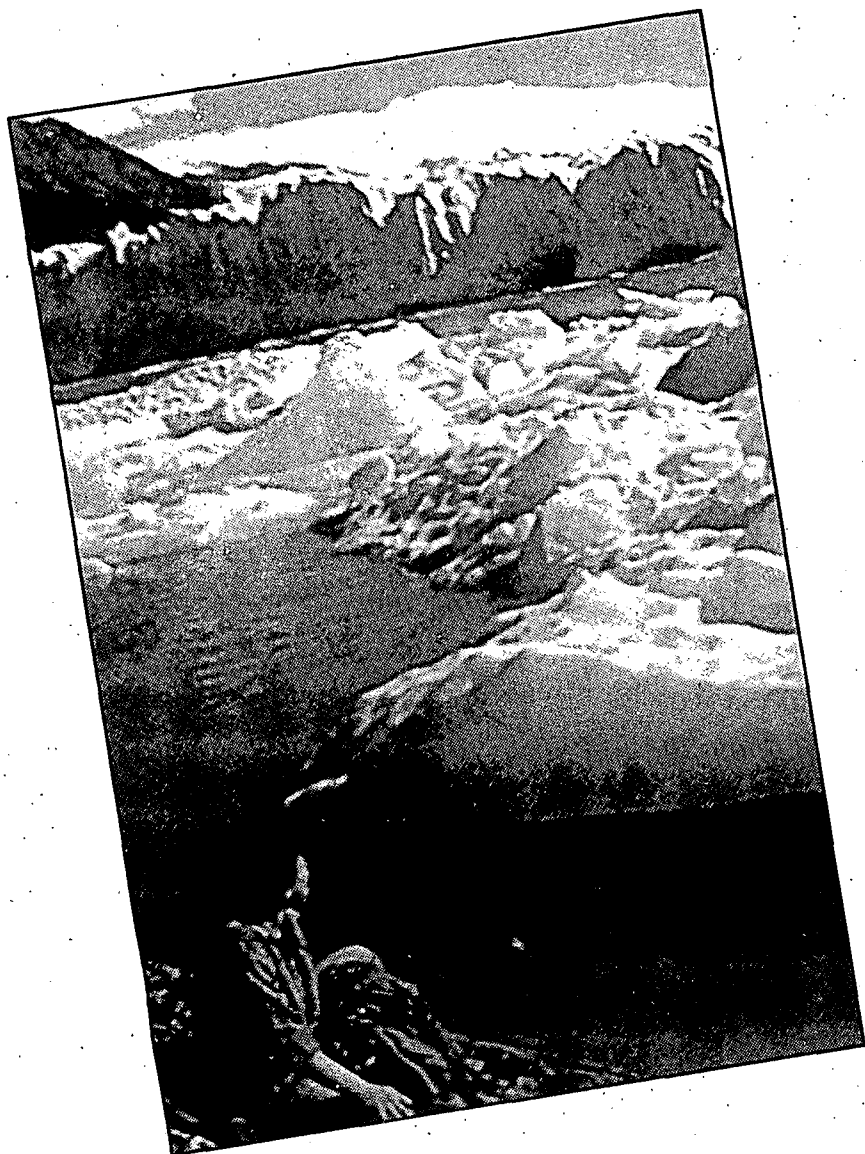
(Passa a la pàg. 5)

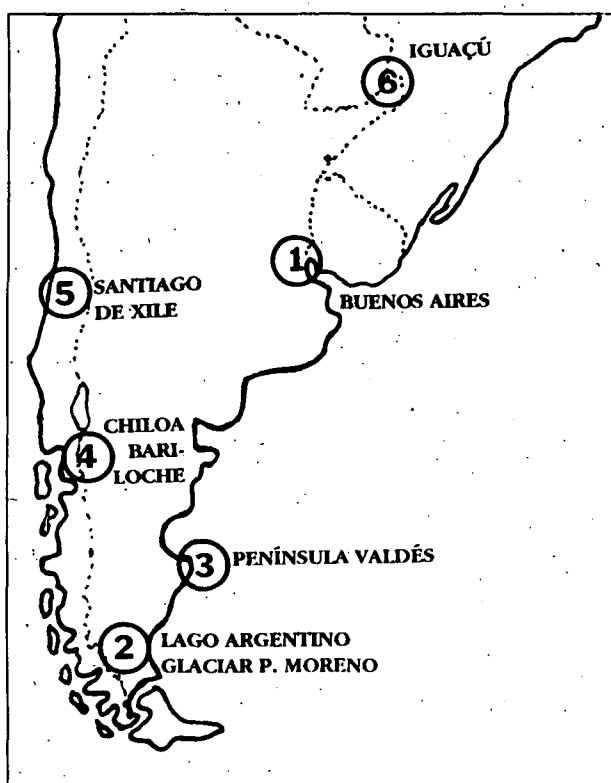
La nova divisió en demarcacions de l'arquebisbat de Barcelona

De l'1 al 22 de novembre

ARGENTINA i XILE

- **BUENOS AIRES**, una de les 10 ciutats més importants del món, una autèntica metròpoli, capital fascinant, al Riu de la Plata, tan ample que no es veu la costa d'una banda a l'altra. Santuari de Lujan.
- **SANTRA CRUZ**, al sector sud de la Patagònia, amb les geleres magnífiques de Perito Moreno, declarat patrimoni mundial per la Unesco, i d'Upsala, i el lago Argentino.
- **PENÍNSULA VALDÉS**, l'únic indret de l'univers on les balenes franques són a l'abast de la mà. Excursió a la pingüinera de Punta Tombo, embarcament per veure les balenes, Trelew i Puerto Madryn.
- **ELS BOSCOS I LLACS DE L'OEST** de la Patagònia dels Andes. Bariloche, ruta dels set llacs. Boscos esplèndits, pescades increïbles... per no oblidar-se'n mai més.
- **PER TERRES DE XILE**, país al llarg del mar, la muntanya i el desert. Passant pels llacs andins fins al Pacífic: Puerto Montt, illa de Chiloa... Llac de Llanquihue, ports de Frutillar i Puerto Octay; Santiago de Xile, Viña del Mar, Valparaíso.
- **LES CASCADES DE L'IGUAÇÚ**: espectacle impressionant de l'aigua en plena selva tropical. Excursions pel costat brasiler, a Itaipú, i a Misiones, on hi ha restes de la de San Ignacio, creada pels jesuïtes.

Pensió completa i totes les excursions
compreses * Apats i carn a la brasa, a "churrascarias" i restau-
rants, i a la famosa Costanera, de Buenos Aires *
Amb l'assistència tècnica de Thomas Travel,
de Buenos Aires.

Demaneu més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE "CATALUNYA CRISTIANA"

LECTORS / SUBSCRIPTORS I AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, UN ESFORÇ CONJUNT I NECESSARI PEL MANTENIMENT DE "CATALUNYA CRISTIANA" COM A MITJÀ INFORMATIU DE LA NOSTRA ESSLÉSIA

Compte per a aportacions: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 2011 - 3040 - 5-249-76

Adreça de l'Associació d'Amics: Plaça d'Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

La formació dels cristians, un objectiu prioritari

Amb el nou curs recomencen les activitats pastorals de les nostres comunitats: els equips de catequistes, les associacions i moviments, els consells parroquials i els dels arxiprestats, els organismes diocesans... presenten els seus programes i preparen els seus calendaris de treball. De tot aquest feinejar que l'Esperit suscita i anima continuament en la seva Església, voldríem avui subratllar-ne un aspecte: el de la formació de la fe. Una fe, no cal dir-ho, orientada a ser llum i llevat de tota la vida dels homes d'avui.

Resulta preocupant la ignorància religiosa extrema que afecta la nostra societat i de la qual, bé que en grau menor, naturalment, participen també molts catòlics practicants. Cada vegada que es produeix algun debat religiós apareixen negacions —per part dels no creients— i afirmacions —per part dels creients— d'uns continguts doctrinals plens d'inexactituds. Fa la impressió que, moltes vegades, l'objecte de la fe que es refusa o que es professa no és prou precís ni per als uns ni per als altres... I això és molt greu.

Les nostres catequesis han progressat en moltes coses. ¿Ho han fet, també, en la capacitat de transmetre una síntesi ordenada, clara, viva i fàcil de dir del missatge cristià? Una certa pedagogia ha reeixit força a despertar interès i a crear un atmosfera de simpatia i de dinamisme entre els infants i els adolescents, però no tant a comunicar coneixements i a afirmar una identitat catòlica a l'escalf de la vida sacramental. Aquestes són qüestions a revisar sempre.

Però hi ha una altra pregunta a posar-nos: quin percentatge de batejats acut als nostres centres catequètics? Sense deixar de donar una importància prioritària a la catequesi pròpiament dita, o sigui, la que té lloc a les llars i a les comunitats cristianes, és obvi que no podem renunciar a la col·laboració de les escoles. En primer lloc la de l'escola cristiana, no sempre prou conegut amb el seu nom. Però també la de l'escola pública, en la qual ha de ser respectat el dret dels pares cristians a escollir per als seus fills la classe de religió.

Hi ha, finalment, la catequesi d'adults, tan important i, alhora, tan minoritària. Al costat dels grups que duen a terme de diverses maneres aquesta activitat a les parròquies, han pres importància, en els últims anys, els cursos de teologia per a seglars, de nivell més acadèmic. Sense oblidar la formació més especialitzada: litúrgia, pastoral, doctrina social de l'Església, orientació cristiana de la vida conjugal i de la família, etc. Caldria, d'una banda, que els centres eclesials nascuts per a realitzar aquest treball formatiu especialitzat, tan necessari en aquests moments, vetlessin acuradament la identitat catòlica que constitueix la seva raó de ser. I caldria, d'una altra, que fossin més els qui descobrissin la necessitat d'una més acurada capacitació doctrinal i hi acudissin.

El coneixement dels continguts de la fe i la seva actualització han de ser un objectiu prioritari dels cristians d'avui.

Parlar del dret d'una nació a la seva independència és una tautologia —una redundància, diríem en llenguatge corrent. Tota persona, pel fet de ser-ho —ésser dotat de llibertat—, posseeix la independència com a àmbit d'acció que li és propi, per tal de realitzar-se en el món de forma plena i autèntica. Exactament el mateix s'ha de dir d'aquestes personalitats col·lectives que formen els pobles que s'auto-reconeixen com a nació, és a dir, com a unitat històrica i cultural diferenciada, amb voluntat de seguir-ho essent.

Voluntat històrica i cultural, no pas "natural". La nació és producte de la cultura (literalment, d'allò que es conrea), no pas de la natura, entesa com allò donat per la genètica (per això, el concepte de nació no es pot supeditar al de raça, si no es vol caure en el parany del racisme).

Tampoc la nació no es pot supeditar al concepte jurídic i territorialista d'Estat. Nació i Estat són dos conceptes heterogenis, no articulables —com a vegades es fa— a nivells de conjunt i subconjunt (per això, tantes vegades, parlar d'Estat plurinacionals contribueix a embolicar més la troca, en comptes d'aclarir conceptes). L'Estat és la pròpia societat humana organitzada en ordre a la consecució del bé comú (com tantes i tantes vegades ha reiterat la doctrina política de l'Església). Ara, la manera com s'ha d'aconseguir aquest bé comú, no és recepta única, ni pot partir de dogmes polítics inamovibles. Per dir-ho en termes clàssics, mentre la nació es troba en el terreny del ser (esse), l'Estat es troba en el terreny de l'actuar (agere).

Aclarit això —o aclarit a mitges—, tornem al tema de la independència. Que Catalunya, o Croàcia, o Escòcia, reivindiquin el seu dret a la independència, només pot escriure els qui són presoners dels mots, o bé dels interessos militars. Als primers, els trobo mancats d'imaginació; als segons, perillosament adscrits a mentalitats arcaiques. El famós Full de la discòrdia planteja amb gran coherència justament el pas de l'esfera individual a la col·lectiva, que abans al·ludíem. En síntesi ve a dir que seria nefast que els catalans acabéssim considerant-nos un pur atzar de la història, que aquesta pot acabar engolint amb tota impunitat. Precisament, una profunda actitud de fe cristiana en la salvació de tot allò temporal mou els seus redactors a

clamar amb contundència que ser català deu voler dir alguna cosa, i molt important, en el context de la història universal de la Salvació: La teologia de la història que hi ha implícita en el text és impecable, l'exhortació que l'acompanya és pastoral de primera línia: cal que els catalans, sobretot si som cristians, retrobem la brúixula de la nostra història.

Això no implica cap partit pres, ni cap suggeriment de solucions polítiques concretes. Però sí que hi ha implícit el fet de la independència nacional, en la mesura que aquesta garanteix aquella llibertat d'acció pròpia, que evita que els altres decideixin per nosaltres a l'hora de prendre les opcions històriques importants. Que resulti més convenient romandre units amb el

regne d'Espanya, que amb la república francesa, o que amb l'imperi japonès, o que erigir-se en Estat independent, això és —

o hauria de ser— assumpte de la nostra competència, i de la nostra lliure decisió. Però, si, avui com avui, aquesta lliure decisió catalana trobària, amb tota seguretat, la mateixa resposta armada que està trobant Croàcia, això només vol dir una cosa: que cal revisar urgentment el concepte caduc d'Estat modern europeu, i no pas condemnar els nacionalismes des de la trona política.

I quan dic "Estat modern", em refereixo a la forma política de govern nascuda a Europa amb l'absolutisme monàrquic i secularitzat després amb la Revolució francesa (només cinc segles de "destins universals" són molt pocs segles en la història de la Humanitat). I no deu ser pura coincidència que aquest Estat modern estigui fent agües sobretot en aquells països on els principis de la Revolució francesa han estat menys implantats, (segurament gràcies a la influència del comunisme). Podem parlar, doncs, d'una postmodernitat política incipient a l'Est d'Europa, com també hem parlat, en altres ocasions i des d'aquestes mateixes pàgines, de la postmodernitat pastoral i teològica de Joan Pau II. No és absurd pensar, a la llum de la fe, que algun novum important s'està gestant a la història de la Humanitat, diguin el que diguin els qui es dediquen a denunciar "vocacions polítiques tardanes" per part dels nostres bisbes i pastors.

■ Jordi Bassas i Ribalta

RESPIR

Dos camps

Continua el tema de la setmana passada, que dues paraules, imposar i implantar, emmarcaven, se m'acut de comparar el gran silenci d'un camp a la sembra amb l'estrèpit d'un camp de batalla. Llavors de vida s'oculten sota la terra pacíficament treballada, mentre restes de mort s'escampen sobre la terra violentament trepitjada. Els trofeus estàtics que hi puguin dreçar els vencedors no són senyals de vida; la terra només els suporta; els brins que timidament hi apunten, en canvi, la terra els alimenta amb tendresa. I el temps, implacable, fa estralls en els monuments alçats amb sorolls de victòria, mentre que la llavor sembrada en el silenci ha granat anys rere anys i ha nodrit generacions d'homes. Entre imposar i implantar, guiant-nos només per la força de les paraules, hi ha una gran diferència. Implantar és com dir fer arrelar, colgar en els pobles, la llavor del dret perquè hi creixi i hi doni els fruits que li escauen.

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-directors: Francesc Malsosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaja; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Soler; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Antoni

Mirabet, SEU D'URGELL; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 14.690 Ptes. □ Amèrica, Àfrica i Filipines: 19.890 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 27.690 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Quan l'Església parla: Problemes de recepció

Quan calla perquè calla i quan parla pel que diu, el fet és que a l'Església no li manca mai l'esperó de la crítica: raonable unes vegades, injustificables altres. Si ens atensem a allò que deia Tarradellas del gripau que ha d'empassar-se tot home públic, cada matí en llegir la premsa, haurem de convenir que la plaga de calàpats que s'ha abatut darrerament sobre la vinya del Senyor depassa els límits normals i ens posa en perill d'ennuegar-nos. Deixo ara de banda, per tal de no complicar més les coses, els avatars del nostre tros, i prenc com a fil conductor de la meua reflexió el mullader a què han donant lloc les paraules del Papa sobre la descristianització i el neo-paganisme d'Espanya.

No dispo de cap estadística "ad hoc" per demostrar-ho, però tinc el convenciment que el que acaba de dir el Papa, ell ha estat l'últim a dir-ho. Des de la famosa i ingènua afirmació d'Azaña que Espanya havia deixat de ser catòlica fins als predicadors de les missions populars, i arribant a la pastoral missionera dels anys seixanta, tan influïda pels nostres veïns que parlaven de "La France, pays de mission?"... Qui no ho havia dit encara? Potser —i sense ganes d'ofendre— aquesta d'alguns polítics sí que s'ha revelat una vocació tardana... El fet és que unes consideracions de Joan Pau II, de significació pastoral claríssima, han causat la irritació d'alguns membres de l'administració central espanyola, generalment poc interessada en el tema. Per què?

Una primera explicació seria que l'advertiment pontifici els ha picat l'amor propi nacional. Alguns, en efecte, han parlat d'ofensa als espanyols... Ja sabem que hi ha un nacionalisme exacerbant que no pot sofrir cap crítica. Generalment això els passa més als nacionalismes que ho tenen tot i encara en volen més, que no pas als nacionalismes més malanats que han de pledejar encara pel dret a la simple subsistència de la seva nació. Trobem, però, un inconvenient per a acceptar aquesta explicació: com pot suposar una ofensa ser titllar d'una cosa que el presumpte ofès no ho considera un mal? O és que sí, que els que s'han queixat consideren ara un mal la descristianització? Doncs... no estaria gens malament!

Hi ha, però, una altra i més preocupant explicació possible. Molts, no ja només d'entre els polítics, sinó d'entre molts sectors de l'opinió pública, en ocasions com aquesta diuen amb ira: l'Església fa política. Parteixen, evidentment, del principi que l'Església no n'ha de fer de política. És cert, aquest principi? Ho és en un sentit i no ho és en un altre.

Si fer política vol dir tenir ambició de domini, fer servir la força en lloc d'aspirar a convèncer, lligar-se a partits o grups de pressió per tal d'obtenir avantatge, interferir en allò que no és missió seva, i tot allò que va en aquesta línia, l'Església no ha de fer política.

Però si s'anomena política difondre amb llibertat, acceptant el joc d'una societat lliure, el propi missatge, aspirar a convèncer legítimament, intervenir en la discussió de les grans qüestions que condicionen la vida de les persones, defensar els drets humans i el seu propi dret a existir i a actuar, encara que hagi d'entrar en contradicció amb altres maneres de pensar i àdhuc amb algunes lleis... si això fos entès com a política —que no ho és, en el sentit més estricte de la paraula— l'Església hauria de fer-ne.

Una de les causes de la mala recepció que té en alguns ambients la veu de l'Església és que els sembla que es posa en política. I per què els ho sembla? Senzillament perquè la política, i més concretament l'Estat modern, ocupa, cada dia més, tots els àmbits de la vida ciutadana i te'l trobes a tot arreu. Quan, en el segle primer, els cristians escrivia a La Didakhé: "No destruiràs el fetus per avortament", i afirmaven que això forma part del camí de la vida i el contrari forma part del camí de la mort, eren molt lluny de la política. Quan un cristià d'un país occidental toca, avui, el mateix tema, es troba, d'alguna manera, amb la política, perquè aquest és un tema sobre el qual l'Estat té opinions i legisla.

En qüestions com aquesta o, per posar un altre exemple, la de l'ensenyament, hauriem de dir, en rigor, que és més aviat la política que es posa en l'Església i en les seves actituds seculars.

Això no vol dir que sigui dolent, en principi, aquest creixement de l'Estat: forma part, mentre no s'excedeixi, del progrés de la humanitat. Però obliga a discernir bé i a no precipitar-se a acusar l'Església de fer política. Una acusació que resultarà ja del tot inevitable si l'Estat assumeix funcions tan insòlites com defensar contra el Papa la cristianització dels seus súbdits.

■ Mons. J. Carrera Planas

Text de la declaració feta pel director de "CC" al Simposi de la UCIP Regió Europa "L'EUROPA EN MOVIMENT - CAMINS PEL FUTUR" celebrat a Fribourg (Suïssa) del 25 al 29 de setembre de 1991

En el torn d'intervencions dels participants després de la conferència de M. Kurt Furgler, antic president de la Confederació Suïssa, sobre "L'Europa vista des d'un Estat Federal", el director de "CC" feu la declaració següent:

"La nombrosa assistència de col·legues dels països de l'Est europeu a aquest nostre Simposi fa que l'atenció dels participants s'hagi inclinat d'una manera preferent vers els problemes d'aquesta part de l'Europa, fins fa poc sota el règim comunista i no podem sinó alegrar-nos-en. Tanmateix, el nostre Simposi es proposa considerar els problemes de la totalitat de l'Europa, i és precisament en aquest sentit que se'm va demanar de participar, com a representant de l'Europa meridional, a la taula rodona d'ahir. Després d'haver escoltat la seva magnífica exposició sobre el sistema confederal suís, i com en aquest s'hi poden trobar fórmules útils per resoldre els problemes que planteja la rica diversitat dels nostres pobles que cerquen com harmonitzar l'afirmació irrenunciable de llur sobirania en el si d'una Europa unida, em sento amb el deure de recordar a tots els estimats col·legues participants que més enllà dels Pirineus, no hi ha pas l'Àfrica, sinó unes nacions plenament europees que avui també es troben "en moviment vers un futur" diferent tal com indica el tema del nostre Simposi. Entre aquestes s'hi troba la meua nació: Catalunya. I he de fer constar que, una llarga i pertinaç desinformació sobre la seva realitat cultural, nacional i sobre la seva història, fa que sovint en forums com el present, a la nostra afirmació d'una personalitat nacional diferenciada, se'ns respongui amb no gaire cosa més que un somriure condescendent. No anirem pas fins a enyorar —senyor President— que en els nostres països no hi hagi una guerra com la que avui sofreixen les nacions balcàniques, per tal que l'atenció mundial es giri amb respecte envers nosaltres. Sortosament els nostres problemes mirem d'anar-los resolent per les vies pacífiques del diàleg democràtic. Caldria però no ignorar que són tanmateix greus. Tothom coneix a Europa els noms dels cardenals Slipyj, Stepinaço Mindszenty... doncs bé, serà bo recordar que a cinc-cents metres d'aquesta aula va morir en l'exili l'any 1943 el cardenal de Catalunya Vidal i Barraquer

perquè "va estimar la justícia i odià la iniquitat" com deia la llegenda gravada sobre el seu sepulcre guardat durant tant de temps a La Valsainte en espera de poder ser retornat a la seva seu de Tarragona; el cardenal fou acompanyat en el seu exili pel canonge Carles Cardó - escriptor català eminent - i pel professor Sugranyes de Franch que aquesta universitat de Fribourg s'honora tenir com a membre.

No voldria, però, que la meua intervenció es limités a una lamentació. El senyor primer ministre del govern d'Eslovènia, el Dr. Aloiz Peterle, ens invitava aquest matí a remuntar-nos al 1918 i a la caiguda aleshores de l'Imperi Austro-Hongarès, per entendre el dret d'Eslovènia a proclamar la seva sobirania perduda en aquell avatar històric. Crec, senyor President, que els periodistes tenim una tasca important a fer ajudant els nostres lectors a saber treure de la Història, mestresa de la vida, les lliçons que poden mostrar on i perquè s'han comès els errors que han portat a conflictes actuals que semblen insolubles. Per què no remuntar-nos també, doncs, al 1815, aprenent la lliçó històrica que el vostre poble suís donà en refusar la República Helvètica, jacobina i centralista, que Napoleó us va imposar, i reprenent la vostra Constitució Confederal, que avui celebra els seus 700 anys, i que us ha donat la pau civil i la prosperitat que tots reconeixem i envegem? Jo els demanaria doncs que, per entendre una mica millor les raons que el poble català té per a reclamar el respecte de la seva sobirania nacional, ens remuntéssim al 1714, quan la va perdre en ser derrotada la coalició en què junt amb Anglaterra i Àustria els catalans lluitàrem pels drets de l'arxiduc Carles enfront de França i Castella que defensaven la candidatura de Felip de Borbó, en la de tots coneguda guerra de successió espanyola. Conquerida Barcelona per les forces borbòniques l'onze de setembre de 1714, Catalunya perdé les seves llibertats seculars, pèrdua simbolitzada ben cruelment amb la crema, pel botxí en la plaça pública, dels Usatges. Una millor informació sobre aquest i altres fets històrics, n'estic persuadit senyor President, pot contribuir eficaçment a la construcció d'aquesta Europa que tots desitgem, ensems unida i diversa, des de Gibraltar i Finisterre, passant per Barcelona, fins a Vladivostok. He dit. Gràcies Senyor President."

TES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES •

◆ Agraïment per la vostra solidaritat

Sr. Director:

Us agraeixo, en nom dels altres directors, tot el vostre suport i els vostres aclariments que heu fet a través de CATALUNYA CRISTIANA envers l'editorial del nostre humil FULL DIOCESÀ. Enmig de tant aldarull, aliè a nosaltres, és confortant de comptar amb col·legues que siguin autènticament honorats; en una paraula, professionals. Per dissort, per aquests mons de Déu, hi ha molta mentida i interessos creats, malgrat que es presentin com

els garants de la veritat. Us haig de confessar que les adhesions i els ànims a continuar defensant la nostra identitat han estat molt nombrosos, més que no pas les crítiques negatives.

Gràcies, doncs, i compteu també amb nosaltres per a defensar tots els valors humans.

PERE CASAS
Director del "Full Diocesà"

◆ Perquè sols signo amb el nom

• Sr. Director:

Ja fa dies llegia un article que deia que els joves d'avui pres-

cindeixen moltes vegades del cognom, i que molts fins i tot ignoren quins son els cognoms dels seus amics més íntims..., i el que escrivia demanava si algú li podia respondre el perquè, que a ell li agradaria saber-ho.

M'ha fet pensar molt aquest escrit, doncs jo normalment signo sols amb el nom, i no és perquè m'avergonyeixi dels cognoms...; segur que mai m'havia preguntat a mi mateixa per què ho feia...

M'agrada el meu nom, és un nom de la Mare de Déu, és curt, és senzill..., és el nom amb què sempre m'ha cridat la família, els amics, els companys de l'escola i del treball, la gent del

Joan Pau II denuncia la paganització d'Espanya

En nom dels drets humans es promou el permissivisme i es ridiculitza la fe

El dilluns dia 23 de setembre passat, el papa Joan Pau II féu una anàlisi crítica de l'Espanya consumista i neopagana, de la societat espanyola en la qual es difon cada vegada més l'agnosticisme i la indiferència com a fruit d'un fals progressisme, juntament amb un individualisme narcisista i hedonista "que promou el permissivisme sexual, el divorci, l'avortament i la manipulació genètica". Davant d'aquest panorama, l'Església ha de respondre "amb un testimoni renovat i un decidit esforç evangelitzador que sàpiga crear una nova síntesi cultural, capaç de transformar la societat amb la força de l'Evangelí".

Aquest és el dur diagnòstic que Joan Pau II va fer de la situació espanyola davant d'una desena de bisbes de les províncies eclesiàstiques de Valladolid i València, en visita "ad limina". Entre els prelats hi havia els arquebisbes de Valladolid i València, i els bisbes de Salamanca, Segòvia, Zamora, Ciudad Rodrigo, Mallorca, Castelló i Albacete.

No tot és negatiu

No és que el procés de deteriorament de la societat en el nostre país fos desconegut al Vaticà. Ja en altres ocasions el Papa havia denunciat la greu crisi moral que travessa Espanya. El que crida l'atenció d'aquest discurs és el llenguatge —Joan Pau II parlà fins i tot de neopaganisme—, i les solucions proposades. Que, juntament amb l'anunci "decidit i clar" de l'Evangelí, són la recristianització de la cultura —segons el Papa ha de ser realitzada pels seglars— i una pastoral familiar, a la qual els sacerdots han de dedicar les seves millors energies.

No tot és negatiu en l'anàlisi de Joan Pau II, que subratllà com les diòcesis de Castella la Vella i Lleó, esglésies d'antiga tradició cristiana, conserven un bon índex de pràctica religiosa. Alhora, el Papa assenyalà com gran part dels homes i dones d'Espanya "continuen trobant en la fe el

sentit fonamental de la seva vida", i en el nostre país hi ha una rica religiositat popular, mentre que els grans símbols cristians "són també signes identificadors de la col·lectivitat". "Sobre aquest terreny fèrtil de religiositat, les vostres esglésies han realitzat notables esforços de renovació, i han aconseguit donar major profunditat a la formació cristiana".

Es desqualifica l'Església com a cosa superada

Però això no ha de fer oblidar "un preocupant fenomen de descristianització", amb les greus conseqüències d'un ambient "en el qual el benestar econòmic i el consumisme inspira i sosté una existència viscuda com si no hi hagués Déu". Frequentment, "la indiferència s'instal·la en la consciència personal i col·lectiva", i no manquen els qui "en ares d'un malentès progressisme pretenen identificar l'Església amb posicions immobilistes del passat". "Aquests no tenen dificultat per tolerar-la com a restes d'una vella cultura, però creuen irrellevant el seu missatge i la seva paraula, negant-li audiència i desqualificant-la com a cosa ja superada".

Les conseqüències més dramàtiques de l'absència de Déu, continuà el Papa, es produeixen en el terreny dels capteniments concrets, de la moral. Joan Pau II després de citar la pastoral "La veritat us farà lliures" que tant d'escàndol produí al nostre país, digué que quan es prescindeix de Déu, la llibertat "decideix allò que és bo en funció d'interessos individuals i egoistes", i l'ansia de llibertat "acaba convertint-se en font d'esclavitud".

"L'exaltació de la possessió i el consum de béns materials porta a una concepció purament economicista del desenvolupament que degrada la dignitat personal de l'ésser humà, i fa més pobres a molts per tal que només uns pocs puguin ser més rics. En nom dels drets humans, concebuts des d'un individualisme narcisista i hedonista, es promou el permissivisme sexual, el divorci, l'avortament i la manipulació genètica, que atempten contra el dret més fonamental: el dret a la vida. La recerca afanyosa del plaer fàcil provoca que innumbrables persones quedin traumatitzades, i sovint cerquin refugi en la droga addicció, l'alcoholisme i la violència".

Peticions del Papa als bisbes, sacerdots i seglars

Aquest clima també afecta els

cristians, "que experimenten la divisió amenaçadora entre el seu cor i la seva mentalitat de creients, i el pensament, les estructures i les pressions d'una societat basada en l'agnosticisme i la indiferència".

Enfront d'aquest quadre, que el Papa resumeix amb una sola paraula, neopaganisme, l'Església necessita "un decidit esforç evangelitzador" que sàpiga crear una nova síntesi cultural capaç de transformar amb la força de l'Evangelí "els criteris de judici, els valors determinants, els punts d'interès, les línies de pensament, les fonts inspiradores i els models de vida"; en una paraula, una nova cultura.

Aquesta serà una tasca dels seglars, "persones que hagin experimentat la transformació real de la seva vida en el seu contacte amb Jesucrist, i que siguin capaces de transmetre aquesta experiència als altres". "Només aquests cristians animats per l'ideal de santedat seran capaços de fer nova la Humanitat mateixa. Correspon especialment als laics fonamentar en la seva fe la creativitat cultural".

Els cristians hauran d'actuar en els "llocs privilegiats de la cultura", com "el món del pensament i els centres d'investigació i ensenyament, els mitjans de comunicació social, les organitzacions econòmiques,

laborals i polítiques, les associacions familiars, grans espais en els quals s'ha d'encarnar la nova síntesi cultural, il·luminada i animada per la fe".

Finalment, el Papa demanà als bisbes que animin amb insistència els seus sacerdots "per tal que dediquin el millor de les seves energies a l'atenció espiritual i la formació permanent dels matrimonis, sobretot en la seva missió de pares".

"Les cendres i les brases"

A "La Vanguardia" el comentarista Jordi Piquer fa una anàlisi del discurs papal. L'acaba així:

"Només estem davant del primer discurs. Caldrà esperar els restants, perquè el Papa no es repeteix, sinó que, adaptant-se als problemes de cada zona, ofereix una mena de pla general d'actuació pastoral. Aquest primer punt ja permet afirmar que Joan Pau II no serà suau "amb la crisi dels valors morals" de la societat espanyola. Les conseqüències que això pot tenir en el contenciós entre Església i Govern espanyol són previsible. En qüestions com l'avortament, l'ensenyament religiós i la presència social dels valors cristians, els bisbes tornaran de Roma disposats a resistir i a no cedir. Per revifar el caliu cal apartar les cendres..."

FILTRANT LA NOTÍCIA

És secret un viatge eventual del Papa a l'URSS?

L'agència "Adn Kronos" ha divulgat recentment la notícia que el Vaticà està preparant un viatge del Papa a l'URSS, que podria dur-se a terme el setembre de l'any vinent. L'agència, que reconeix la filtració de la notícia per certes "indiscrecions" d'alguns dicasteris romans, afirma que Lituània, i pràcticament Vilnius, constituïria la primera etapa del viatge de Joan Pau II.

El Vaticà ha deixat sempre entendre, i ho ha posat de relleu, el seu profund lligam amb Lituània, la república on la presència dels catòlics és més nombrosa i amb la qual la Santa Seu no ha interromput les seves relacions, mai acceptades de bon grat per Rússia.

Paradoxalment, Lituània ha estat fins ara un dels principals obstacles per a una anada del Sant Pare a l'URSS: una visita del Papa a les repúbliques bàltiques abans de les seves independències hauria pogut ser interpretada com un reconeixement per part de la Santa Seu de la sobirania soviètica en aquelles repúbliques, sobirania que mai no ha acceptat Roma.

"Adn Kronos" suggereix dues solucions en l'estat

actual de les coses: la primera —la més versemblant— preveuria que l'actual representant del Vaticà a Moscou, monsenyor Vlasuono, fos també l'encarregat de les relacions amb els països bàltics, i nomenat un nou nunci a Moscou; la segona, veuria acumulades les funcions de Vlasuono, essent al mateix temps representant diplomàtic a Moscou i a les susdites repúbliques, avui independents.

Per altra part cal advertir que el cardenal Etchegaray fou present a Moscou els dies 17-21 de setembre per pronunciar una conferència a l'Acadèmia del Treball sobre la doctrina social de l'Església. El cardenal, que presidia la Comissió Pontifícia "Justícia i Pau", va precisar que en l'agenda de viatges papals no hi figura l'anada a l'URSS, tot i que altres comentaristes consideren que, si es produís, seria un gest de gran transcendència, després d'uns 70 anys de manca de relacions diplomàtiques entre Roma i la Unió Soviètica.

■ Francesc Gamissans

CASA
GAY

Servel de lloguer per
a festes i banquets.
Cadres, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Del 12 al 14 de setembre s'ha celebrat a Milà la XXI Assemblea plenària del Consell de les Conferències episcopals europees (C.C.E.E.). Hi participà com a Delegat de la Conferència episcopal espanyola Mons. Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona. Del comunicat de premsa cal destacar la referència a la greu situació que viu Iugoslàvia: els tràgics esdeveniments a Croàcia han causat ja més de cinc

mil morts. S'ha manifestat la solidaritat amb els pobles oprimits pel sofriment de la guerra i s'expressà el desig que tots els instruments de diàleg i totes les possibilitats del dret internacional s'actualitzin per a una ràpida solució pacífica. A la catedral de Milà, el dissabte dia 14 i el diumenge dia 15 s'oferien fervents pregàries per a la pau a Iugoslàvia segons les repetides exhortacions del Papa.

Les conferències Episcopals Europees reclamen una ràpida solució

Constant perill de guerra civil a Iugoslàvia

Hi eren presents la major part dels vint-i-cinc bisbes delegats de les Conferències Episcopals que formen part del Consell, inclosos els representants d'algun país del Centre i de l'Est d'Europa.

En el seu discurs d'obertura, el cardenal Martini ha posat l'accent sobre alguns esdeveniments recents que no poden deixar indiferent l'Església, i menys en aquest moment de preparació del Sinode especial per Europa: l'evolució de la situació a Rússia, la independència dels països bàltics, la guerra a Iugoslàvia.

Els esdeveniments tràgics de Croàcia, que ja han causat més de cinc mil morts, han estat constantment presents en el curs dels treballs de la sessió. Aquests han donat lloc a una anàlisi profunda de la situació a aquell país. S'ha expressat la solidaritat amb el poble oprimat pels sofriments de la guerra i s'ha expressat la necessitat que tots els instruments de diàleg i totes les possibilitats que ofereix el dret internacional siguin posats en marxa a favor d'una ràpida solució pacífica. El C.C.E.E. es declara disposat a continuar juntament amb la Conferència de les Esglésies europees els esforços per a la pau i la reconciliació. Els participants també han enviat un missatge al

cardenal Franjo Kuharic, arquebisbe de Zagreb i president de la Conferència episcopal iugoslava, i un altre a monsenyor Alojzij Sustar, arquebisbe de Ljubljana i vice-president de la CCEE. Les celebracions del dissabte 14 i del diumenge 15 de setembre a la catedral de Milà, a les quals participaren bisbes delegats i durant les quals fou ofert el testimoni del bisbe croat monsenyor Josip Bozanic, constituïren l'ocasió per a una pregària intensa per la pau a Iugoslàvia, segons la crida de Joan Pau II.

Altres temes tractats durant l'Assemblea

Diverses converses han estat dedicades a les activitats del C.C.E.E. durant l'últim any: la trobada, a Quarten/San Gal, amb els presidents del Consell de les Conferències Episcopals continentals de l'Amèrica Llatina, d'Àfrica i d'Àsia; l'assemblea extraordinària del C.C.E.E., a Milà, per a la preparació del Sinode especial per Europa; la reunió a Fàtima dels Secretaris de les Conferències Episcopals europees.

Una reflexió més àmplia i profunda ha estat reservada a la trobada de Klagenfurt entre els bisbes responsables de l'apostolat dels laics, al Simposi de Roma sobre l'ensenyament de

Una família sèrbia plora desconsoladament al funeral d'un fill que va morir a la guerra contra les forces croates el 15 d'aquest setembre

la religió catòlica a les escoles públiques d'Europa, a la sessió anual, a Praga, del Comitè Episcopal europeu pels mitjans de comunicació social, i alencontre a Milà entre els responsables de la informació de les Conferències Episcopals europees.

La comunicació sobre la visita del cardenal Martini al Patriarca Alexis de Moscou, president de la Conferència de les Esglésies europees, fou escoltada amb gran interès amb motiu de l'at-

mosfera cordial amb què s'ha desenvolupat i del canvi que s'ha operat entre l'Església ortodoxa i l'Església Catòlica.

També el proper V Encontre Ecumènic Europeu, que tindrà lloc el novembre a Santiago de Compostel·la, adquirirà un significat nou i particular, com han reclamat els bisbes en les seves discussions. En el context de les relacions entre el CCEE i la Conferència de les Esglésies Europees (KEK), s'ha posat l'ac-

cent en la importància d'una permanent col·laboració ecumènica, per tal de donar continuïtat a l'Assemblea de Basilea del maig del 1989 que tenia per lema "pau, justícia i salvaguarda de la creació" i sobre el desenvolupament del diàleg amb l'Islam.

Finalment han estat evocats els problemes de l'emigració i de la presència de les noves Conferències Episcopals de l'Europa oriental.

La monja que desvià l'atemptat contra el Papa

El papa Joan Pau II rep en audiència sor Letizia Giudici, la monja que féu desviar amb una empenta els trets del pistoler Ali Agca contra el Papa a la plaça de Sant Pere de Roma el dia 13 de maig de 1981.

Sor Letizia pertany a l'institut de Franciscanes de Ntra. Sra. del Mont, fundat a Gènova per la mare Rosa Bianchi. Últimament la congregació ha fundat una missió a Burundi (Àfrica) i compta ja entre els seus membres amb unes quantes religioses del món negre.

Terreny d'acampada SALGAR

CASA AMB TOTS ELS SERVEIS:
Calefacció central. Piscina

OFERTES ESPECIALS

La tardor és meravellosa per la seva gran varietat de fulla caduca i fulla perenne... Per les seves postes de sol, per la placidesa del seu clima...

OFERIM a parròquies, col·legis, clubs d'esplai, agrupaments, etc: Si a la vostra entitat pot sorgir un grup interessat en descobrir els valors de la natura —meravella del nostre Creador—, de la convivència, del bon tracte i dies de pau, no dubteu en visitar SALGAR

PODEM acollir grups de 25 a 40 persones. Preu a convenir. Podeu trucar durant tot el dia al telèfon 40 00 08, o de les 9 a les 11 de la nit als telèfons 40 01 42 / 40 08 53. • Prefix 973
ARTESA DE SEGRE. La Noguera

BARCELONA

• **Centre d'Estudis Pastoral.**— Durant sis dijous a la tarda, a partir del 17 d'octubre, comencen dos cursos del cicle Realisme i Utopia, que vol ajudar-nos a entendre i viure cristianament la situació actual, la qual sembla convidar-nos a renunciar als ideals enlairats: "Un món sense utopies?", a càrrec de Joan Soler i Amigó, historiadore, vol fer-nos veure com sempre n'hi ha hagut, d'utopies. Serà de cinc a tres quarts de sis. - "Israel, un poble d'esperança", a càrrec d'Agustí Borrell, biblista, ens presentarà la força de l'esperança en la història del poble de l'Antic Testament. Serà de sis a tres quarts de set. - Recordem que dimarts i dijous vinents, dies 8 i 10, comencen els altres cursos del Centre: el curs sobre la Bíblia, de 5 a 7 i el curs de Pastoral de 7 a 9. Informació, programes i inscripcions a la Secretaria, tel. 317 48 58. Rivadeneyra, 6, 3er. 08002 Barcelona.

• **50è Aniversari de l'Agrupació de Pessebristes de Sabadell.**— XXII Trobada de Pessebristes de Catalunya, 6 d'octubre del 1991. Dissabte, 5 d'octubre, a 2/4 de 8 del vespre: inauguració al nostre local c/ de St. Joan, 20, de les dues exposicions preparades per l'Agrupació. Diumenge, 6 d'octubre, a les 8 del matí, al vestíbul del Teatre Municipal La Faràndula, c/ Alfons XIII, 33, inscripció dels assistents, retirada de butlletes i obsequis de l'Agrupació. A 3/4 de 10 del matí, recepció per part del Sr. Alcalde de la ciutat, al Saló principal de l'Ajuntament. A 2/4 d'11 del matí, Missa Solemne a l'església de Sant Feliu, presidida per l'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles. Cànts: Coral de la Unió Excursionista de Sabadell. A 2/4 de 12 del migdia, visita de tots els assistents a les dues exposicions del local social. A 2/4 d'1 del migdia, Concert al Teatre Municipal La Faràndula, a càrrec de la Coral Polifònica de Puig-Reig. A 2/4 de 3 de la tarda, Dinar de Germanor al restaurant Urpí, Avinguda 11 de setembre, 38. Cloenda de la Trobada: obsequi a cada una de les

Agrupacions assistents, parlaments i comiat. Informació: tels. 726 08 46 i 725 64 82, de 1 a 3 del migdia i de 9 a 10 del vespre.

• **Grup d'Oració i Amistat.**— Celebrarà el seu Recés mensual el diumenge, 6 d'octubre, a les 17 h., al col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/ de les Carolines, 10. Serà predicat per mossèn Adolf Solà-Sert.

• **Taller d'Oració i Vida.**— Segons el mètode del P. Larrañaga. Començarà el dijous, 17 d'octubre, de 6 a 8 de la tarda, a l'església de Maria Auxiliadora (Salesians), c/ Sepúlveda, 68 (Rocafort). Tels. 424 78 31 - 423 12 34. Informació: Felisa, tel. 425 19 82.

• **IX Trobada de les Delegacions Catalanes de "MANS UNIDES".**— Tindrà lloc els propers divendres i dissabte, dies 4 i 5 d'octubre, al Centre Borja, c/ Llaseres, 30, Sant Cugat del Vallès. Enguany el tema a debat serà: "Els joves i el treball de cooperació amb el tercer món". Les jornades començaran el divendres a les 19.15 i acabaran el dissabte, a les 20 h., amb la celebració de l'Eucaristia i cloenda a càrrec de Mons. Joan Carrera i Planas, Bisbe Auxiliar

de l'Arxidiòcesi de Barcelona. Les jornades estan obertes a tothom. Inscripció: Mans Unides, tel. (93) 318 08 87, c/ Rambla de Catalunya, 32, 1er. 1ª, 08007 Barcelona.

• **Associació de Sant Enric.**— A tots els Enrics, Enriques o Enriquetes que desitgin rebre informació de les activitats d'aquesta Pia Unió, poden dirigir-se a l'Apartat de Correus, nº 19.147, de Barcelona, D.P. 08080.

• **L'Adoració Nocturna Eucarística a SABADELL.**— El proper dissabte, dia 5 d'octubre, a Sabadell, serà inaugurat solemnement el tercer torn de l'Adoració Nocturna Eucarística que s'han constituït a la parròquia de la Santíssima Trinitat (Rambla/Zurbano). Al mateix temps serà commemorat el 50è Aniversari de la fundació a Sabadell de l'Adoració Nocturna Femenina. Els

CENTRE DE PREPARACIÓ AL MATRIMONI

València 244 - Tel. 215 68 65 - 08007 BARCELONA

DIÀLEGS PER A PROMESOS

BARCELONA CENTRE
7-10-17-24-31 octubre
5 sessions

ARXIPRESTAT SANT GERVASI
8 octubre acolliment

14-17-21-24-28-31 octubre
ARXIPRESTAT GRÀCIA

8-10-15-17 octubre
4 sessions

MONTGAT

19-26 octubre 2-9 novembre
4 sessions

BADALONA

Data inici 25 octubre
6 sessions

CORNELLÀ

29 setembre 26 octubre
3 sessions

21, 23 25 octubre
3 sessions

GRANOLLERS

14-15-16-17-18 octubre
5 sessions

MONESTIR DE MONTSERRAT

19 octubre

TERRASSA

14-15-16 octubre
3 sessions

Pquia. Mare Déu dels Àngels
Tfn. 215 68 65

Emancipació, 33
Tfn. 417 18 65

Pquia. Josepeta
Tfn. 237 68 38

Pquia. Sant Joan
Tfn. 389 15 99

C.C. P.P. Carmelites
Tfn. 389 50 19

Pquia. Sant Miquel
Tfn. 376 43 56

Pquia. Verge Pilar
Tfn. 376 02 48

Pquia. Sant Esteve
Tfn. 870 03 24

Tfn. 835 02 51

Centre Eclesial
Tfn. 780 98 88

Per a més informació CMP - València 244 Tfn. 2156865
08007 BARCELONA

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes d'octubre, el Sant Pare ens demana pregàries PERQUÈ ELS PREVERES I ELS LAICS OFEREIXEN LA SEVA APORTACIÓ AL CREIXEMENT DE L'ESGLÉSIA I AL CONSTANT PROGRÉS EN LA SANTEDAT.

Fer créixer l'Església és tasca de tots. "Prediqueu per tot el món" ens va dir Jesús. Hem de créixer en el nombre. Els que no coneixen Crist l'haurien de conèixer pel nostre testimoni.

Avui, en alguns indrets, sembla que retrocedim. Fills de famílies sincerament cristianes s'han apartat de la pràctica de la fe; s'han casat civilment; s'han ajuntat. Això, ha comportat dolor, incertesa, tensions en el si d'aquestes famílies. L'interrogant punyent podria ser: "¿ens hem equivocat en l'educació cristiana d'aquesta generació?"

La nostra resposta ha de ser plena d'esperança

i de generositat. Volem créixer en una fe més profunda, més sincera, més autèntica. Volem fer camí vers la santedat de la nostra vocació cristiana. Farem créixer l'Església en profunditat. Que la frivolitat d'algunes professions de fe no ens aparti ningú del camí de Crist. És tasca de tots, preveres i laics.

INTENCIÓ MISSIONAL

El Papa també ens demana pregàries PERQUÈ ELS CATEQUISTES SIGUIN AJUDATS PER LA COL·LABORACIÓ DE TOTA LA COMUNITAT CRISTIANA.

Actuen en nom de la comunitat. Transmeten la fe de la comunitat.

■ Antoni Mª Serrallonga sj.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel
Adreça
Se subscriu a exemplar (s) del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària
(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu
☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data.....

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça

Senyors.

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu compte corrent (poseu les dades completes).....
libreta

Data.....

Signatura

50è aniversari del retorn de la imatge de Santa Maria

Tot Sant Carles de la Ràpita assolí el cim marià

TORTOSA

SANT CARLES DE LA RÀPITA.—Qualificariem d'eclosió la diada mariana del 8 de setembre. La parròquia de la Santíssima Trinitat, plena de gom a gom, escampà magnetisme als carrers i llars de Sant Carles de la Ràpita per mitjà de l'emissora local.

L'epíleg d'aquesta jornada fou preparat a ritme creixent durant nou dies. El 30 d'agost començaren els actes culturals i religiosos per sensibilitzar i integrar el poble, tot el poble de La Ràpita, amb dues parròquies agermanades i en plena sintonia pastoral.

Tot un seguit d'actes crearen caliu i participació:

—exposició de les imatges i objectes religiosos de les

advocacions marianes del nostre Bisbat;

—cançons amb temàtica sobre la pau pel cantautor Alfaro;

—nit de rock pel Grup Crit;

—concurs escolar d'auques;

—ofrena de flors per part de les penyes, associacions i altres entitats;

—nit cultural-religiosa pels artistes locals;

—novenari centrat en l'Eucaristia concelebrada i presidida pels diferents sacerdots que al llarg dels anys han estat a la ciutat;

—visita als malalts i vells;

—la processó pels llocs més històricament significatius;

—i un llarg etcètera, amarat d'entusiasme: aplaudiments, pregàries, llàgrimes... En definitiva: caliu multitudinari. Sempre amb la presència maternal de la imatge de Santa Maria de la Ràpita.

La primera i la penúltima història d'aquest fet

Tot començà quan Ramon Berenguer IV, després de conquerir el 1148 el Rabat o campament àrab, hi diposità una imatge romànica que procedia del Monestir benedictí de Sant Cugat del Vallès.

El Comte-Rei posà la custòdia i veneració de la imatge, que s'anomenaria de La Ràpita, en mans de les monges sanjoanistes. I un detall curiós: elles, segons les cròniques de l'època, "rebrien dels arrendataris per al culte marià una lliura de cera bona". Passaren els anys i les de l'hàbit de la creu vermella es refugiaren a Tortosa, tot fugint dels perills de la costa amb les conseqüents pirateries.

Sense convent, ni monges, ni imatge, els rapitencs s'oblida-

ren de la companyia física de Maria.

Però... hi ha un providencial i penúltim capítol. Un historiador local, Joan Torné, el poeta Lluís de Montsià i un Rector amb visió pastoral, Mossèn Ramon, tornaren a col·locar en un cambril de l'altar major una nova imatge que per sempre presidís el culte parroquial.

Som al 24 de juliol de 1941. En un vaixell de cabotatge havia arribat al port de La Ràpita una imatge esculpida en un taller de Barcelona.

El Rector, seguint les línies pastorals d'altres pobles (Morella, Alcanar, Uldecona...) sensibilitzaria els feligresos per celebrar commemoracions solemnes cada cinc anys. I, s'implantaren els quinquennis que han culminat ara en el número rodó dels 50 anys.

El nou bisbe presideix l'eucaristia de cloenda

Algú ha dit que el Dr. Lluís Martínez Sistach està celebrant la lluna de mel després de casar-se amb la Diòcesi de Tortosa el 7 de juliol de 1991. Volem dir que ara tot són èxits propiciats pel poble delerós de bisbe, i per part seva per una senzillesa i un somriure que fàcilment desperta sintonies i obre els cors.

Així passà a l'Eucaristia del 8 de setembre. Felicità els rapitencs i els digué: "Maria fou una dona compromesa; també els rapitencs han de ser fidels compromesos per la justícia, la pau i el benestar". El Bisbe Lluís impressionà per la seva capacitat de comunicació.

■ J. Blanc i Bahima

El Príncep Felip visità la catedral de Tortosa

TORTOSA.— El passat 23 de setembre l'hereu de la Corona visità la capital del Baix Ebre, que el rebé gairebé amb clamor de multituds.

Pròpiament el mòbil de la visita fou la inauguració d'un Parc Museu d'escultures a l'aire lliure i que des d'ara portarà el nom de JARDINS DEL PRÍNCIP.

L'escultor Santiago de Santiago, aprofitant el marc històric de l'antic balneari de Porcar i Tió, situat al barri de Remolins, hi ha plantat diferents grups d'escultures de bronze. Segons l'artista es vol narrar plàsticament la història de la humanitat: les dualitats del bé i del mal, des de l'home primitiu fins a la conquesta de la lluna pels astronautes. Dos cents mil·lions de pessetes són el seu valor material. La valoració simbòlica i artística podrà comprovar-la qualsevol visitant en hores obertes al públic.

El parlament del Príncep en castellà i també en correcte català fou una peça magistral de precisió d'idees. No hi mancava ni hi sobrava res. El precediren en l'ús de la

paraula el Sr. V. Beguer, com a Alcalde de la ciutat, i després el Molt Honorable Jordi Pujol. El President va afirmar que, a Tortosa sempre experimenta la doble "pressió-bany" de cultura de les arrels històriques i per altra banda la projecció vers un futur millor.

Al Centre de la UNED i a la Catedral

Primer de tot, però, el Príncep va presidir un acte acadèmic al Centre de la UNED, i tot seguit visità la catedral recentment rejuvenida per dintre pel senzill i efectiu procediment de la neteja de les pedres seculars. Sa Altesa Reial tenia especial interès en venerar el relicari de la Santa Cinta. A la capella de la Mare de Déu, patrona dels tortosins des del 1178, hi figuren quadres de pintura a l'oli tot representant la visita del relicari a la residència reial. Una devoció antiquíssima ha lligat el cenyidor de Maria amb les mares que esperen el naixement d'un filllet. En

concret, la besàvia del Príncep donà a llum amb la presència i benedicció d'aquest cingol expressament traslladat a Madrid.

Després d'una breu salutació i pregària dirigida pel Sr. Bisbe, aquest li donà a besar el relicari amb la música de fons de l'himne de la Cinta.

Seguidament, el Degà del Capítol catedralici, Monsenyor A. Querol, explicà amb la competència que el caracteritza els trets històrics i artístics més rellevants de la Catedral. Durant la visita, el Príncep demostrà tenir sensibilitat per aquests valors.

Després d'un dinar d'homenatge al Parador Nacional del Castell de la Suda, a les postres, el generós mecenes que apadrinà econòmicament bona part de les obres vistes, el Sr. D. Josep Celma Prieto, fill predilecte de Tortosa, es congratulà per la presència del Príncep i brindà per un futur millor per a Tortosa, Catalunya i Espanya.

■ J.B.B.

FETS I CRITERIS

Siguem servidors humils

La mentalitat i el tarannà de la societat d'avui és d'autosuficiència. Per poc que observem la vida de cada dia veurem molts exemples d'autosuficiència. L'adolescent que va a l'escola ja es pensa que ho sap tot, i allò que el mestre explica ja li sembla que és una cosa repetida i que no aporta res de nou.

El noi i la noia que enraonen amb els seus pares ho fan amb aires de superioritat. Sovint s'imaginen que els seus pares són ignorants de moltes coses i que els seus pares no els han d'ensenyar res. Es trobarien més exemples com els de professors, polítics, escriptors, clergues, periodistes, funcionaris, etc. Ja sé que exagero una mica i que generalitzo la meua reflexió però penso que és bastant veritat que tothom, d'una manera o altra, considera que sap de tot i que no necessita quasi bé res dels altres.

Per conviure amb els altres hem de ser humils, hem de reconèixer que som poca cosa. Hem de recordar l'exemple de Jesucrist que, tot i ésser de condició divina, es va abaixar fins a assumir la condició d'esclau, de servidor.

Jesús va passar pel camí de la humiliació perquè l'home deixés el camí de l'orgull. La humilitat dona a l'home la simplicitat de la innocència, l'espontaneïtat de la filiació i fa senzilla l'obediència.

Per a ser humils hem d'imitar la humilitat de Jesucrist. Serà aleshores que ens despullarem de tota curiositat, de la nostra vanitat i de la nostra tendència a jutjar les persones. Només així, de ser opacs i refractaris a la llum, passem a esdevenir cristall transparent.

Tenim un senyal per comprovar si la nostra humilitat és autèntica: l'actitud i la voluntat de servir els altres. Si som humils reconeixem que necessitem dels altres i que els altres també necessiten la nostra ajuda.

Si ens deixem penetrar de la humilitat de Jesús, aleshores els nostres cors es purifiquen i s'obren al servei dels altres. Del fet de ser servidors dels altres en sentim alegria i joia; la joia i l'alegria que sent tothom qui compleix la voluntat de Déu.

A la pràctica ser humil és difícil. Hem d'estar convençuts que la humilitat és un do de Déu i que l'hem de demanar. És inútil fer promeses si Ell no ens concedeix la gràcia d'imitar Jesucrist, el seu Fill que es va abaixar i es va fer esclau fins a la mort.

La convivència humana necessita moltes persones que estiguin disposades a donar-se als altres, a obrir-se, a fer d'enllaç perquè no hi hagi persones aïllades. De la humilitat en neix la voluntat de sevei, i l'exercici de servir els altres ens fa humils i ens dona aquella felicitat que ningú no ens pot prendre perquè és fruit de l'amor.

■ † Ramon Torrella i Castante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Olegario González, a l'acte d'inauguració de curs de l'Institut de Teologia de Barcelona

BARCELONA.— El dia 8 d'octubre, a l'edifici del Seminari (Diputació 231) i sota la presidència del Sr. Arquebisbe, el Dr. Olegario González de Cardedal, Degà de la Facultat de teologia de la Universitat de Salamanca i conegut autor d'importantes obres teològiques, dictarà una conferència sobre **Mística, razón y futuro de Europa** en l'acte d'inauguració de l'Institut de teologia espiritual de Barcelona. El Dr. Olegario González és un dels teòlegs de més renom de l'estat espanyol, director de la càtedra "Domingo Soto", membre de Comissió ecumènica per al diàleg entre l'Església catòlica i els Discípols of Christ i de la Reial Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques. Durant el període màxim de 10 anys (1970-80) va ser també membre de la més alta instància teològica de l'Església catòlica, la Comissió teològica internacional.

Pelegrinatge a Lourdes: exigència i alegria

A black and white photograph of a man in clerical attire, likely a priest, speaking at a podium. He is wearing glasses and gesturing with his right hand. The background is dark and textured, possibly a wall or a large screen.

Petits anuncis

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

**Ordenació sacerdotal de Xavier Serra i Permanyer
a la parròquia de Sant Esteve de Granollers**

“Una aventura a la qual he dit: ‘sí’”

“Em sento molt feliç: és un pas important en la meua vida que m'exigeix més responsabilitat”, ha manifestat a aquesta redacció mossèn Xavier Serra i Permanyer, després de passades les primeres emocions de la seva ordenació sacerdotal.

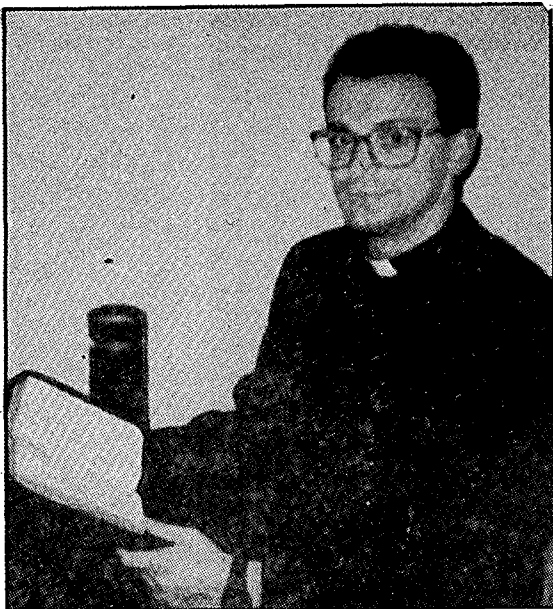
BARCELONA

Durant aquestes últimes setmanes hem informat de distintes ordenacions dutes a terme en les diferents diòcesis de Catalunya. Amb tot, la manca de preveres persisteix en el país. “El problema no s'ha solucionat. Tot i que gràcies a l'esforç del seminari s'ha duplicat el nombre d'ordenacions, la nostra diòcesi de Barcelona en necessita moltes més. Hi ha només 560 capellans per a més de quatre milions de persones; és la xifra més baixa de tot l'Estat espanyol”. Això manifestà el Dr. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, en l'homilia de l'ordenació de Xavier Serra, que tingué lloc a la parròquia de Sant Esteve de Granollers el 30 de juny passat.

“Et dono la meua pobresa”

El temple de Granollers s'omplí de gom a gom: més de mil fidels. Entre els assistents a l'ordenació de Xavier Serra hi havia el Vicari General, Dr. Jaume Tresserra, el Vicari Episcopal, Mons. Carles Soler i Perdigó, el Vicari episcopal de religiosos, Dr. Francesc Muñoz, el Rector del Col·legi espanyol de Roma, així com un centenar de sacerdots i un bon nombre de religiosos i religioses.

Xavier Serra té 26 anys i ha cursat els estudis eclesiàstics de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la universitat Gregoriana de Roma. Aquests darrers anys ha viscut a la parròquia de Granollers fent les tasques pròpies dels diaques, i preparant últimament el seu pas decisiu amb un recer espiritual.

El nou ordenat insisteix en la confiança que ha posat en Déu-Pare. “Tota una aventura la meua ordenació, en la qual no saps si seràs fidel, si ho faràs tot bé o et posaràs de “peus a la galleda”; si et donaràs als altres, amb predilecció als més pobres...”. Però, convençut, el jove capellà afegeix: “Al final vaig dir sí: Crist és el meu amor i puc dir amb l'apòstol sant Pau: ‘Tot ho puc amb Aquell que em conforta’”. I acaba: “Jo he dit al Senyor que li dono la meua pobresa. Vosaltres pregeu perquè la confiança que he posat en Déu des del dia de la meua ordenació perduri durant tot el meu pelegrinatge, perquè sigui fermament i manifestació de l'amor que Crist té per a cada un de nosaltres”.

“C.C.” felicita mossèn Serra, com també els seus pares, els primers educadors en la fe del fill i que visqueren una jornada plena d'intimes emocions en el moment de ser constituït “sacerdot per sempre” el seu Xavier.

■ **Francesc Gamissans**

CARTA DOMINICAL

El problema del mal

He rebut una carta en la qual algú em demana que parli del problema del mal. Per a molts homes és el principal obstacle per a creure en Déu. El tema és complex i requereix un desenvolupament que l'espai d'un article no ho permet. A més a més, exigeix d'entrar-hi amb un enorme respecte i amb temor de ferir a qui el pateix, ja que sovint, per a ell, els raonaments resulten irrisoris.

“Refusaré fins a la mort aquesta creació on els infants són torturats” (La Pesta. Camus). “¿Què pot reparar l'infern un cop el nen ha estat torturat fins a morir?” (Germans Karamazov. Dostoyevski). Heus ací dues esqueixades expressions del problema que planteja l'existència del mal físic.

Ja fa molts de segles que Epicur va plantejar-se'l en forma de dilema que, resumit, seria així: Déu vol evitar el mal i no pot, i aleshores no és omnipotent; o, Déu ho pot i no vol, i aleshores no és bo.

El dolor físic va lligat absolutament a la naturalesa dels cossos dotats de sensibilitat. Per tant —raona Danielou—, el que caldria afirmar com a incompatible amb un Déu bo no és pas el dolor, sinó la vida sensitiva sencera. Però l'existència de solament aquesta vida —si neguem Déu— seria absurda.

“I és clar que, si la finalitat de l'existència fos la d'assegurar la possessió egoista del màxim de bé, ens trobaríem davant un fracàs absolut que permetria, també, d'afirmar l'absurd de l'existència”.

Si la veritable finalitat de l'existència és la realització de l'home interior, del coneixement i de l'amor, “el que constitueix la seva condició és precisament aquesta dialèctica de possessió i de pobresa... El que constitueix el valor d'una existència és la forma en què la llibertat faci ús d'aquesta condició per arribar a realitzar-se. “Hi ha vides plenes de béns que constitueixen un fracàs espantós. I hi ha vides privades de béns que constitueixen un èxit admirable”.

No es tracta d'una acceptació passiva del sofriment. Però tampoc la recerca del plaer no pot constituir el fi mateix de l'existència. El fi consisteix en la realització de les energies superiors de l'home.

¿Que potser l'home pot transcendir la seva condició biològica? La fe cristiana en la resurrecció implica que Déu pot arribar a transfigurar la corporeïtat. L'home és cridat a col·laborar-hi per mitjà de la seva condició biològica ajudant a transcendir, ensems, el dolor i el plaer (Danielou). Un cop més, la unió del do amb la tasca.

L'única actitud davant el mal és la de lluitar-hi en contra. Però continuem essent impotents per arribar a l'arrel del mal. Només Crist ha penetrat en aquest abisme i ha destruït el mal en el seu origen. Per això, l'única paraula que es pot dir és la seva.

“La creu, com a coneixement del mal en tota la seva duresa i la seva concreció (Torres Queiruga), i la resurrecció, com a inclusió d'aquest mal en un conjunt immanent-transcendent de sentit, constitueixen la xifra màxima de la visió cristiana del problema. En aquesta visió podem afirmar: Déu vol i pot eliminar el mal”.

■ **† Ricard M.,**
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Antologies

Les antologies, aquests llibres que volen resumir l'obra d'un escriptor, sigui prosista o poeta, i també les col·leccions de llibres que volen englobar autors d'una època, per la seva qualitat literària i que han marcat un camí, són confiades a la selecció d'algú les dots crítiques del qual han estat reconegudes.

Ara bé, les antologies normalment reflecteixen el tarannà o el gust particular del seleccionador i fins i tot el seu ideari, i per això moltes vegades els passen per alt autors molt superiors als seleccionats, i que moltes vegades han marcat camins i creat escola.

Així, en una col·lecció d'autors contemporanis, jo em pregunto on comença la contemporaneïtat. Són, per exemple, contemporanis els autors sorgits durant el segle que vivim? Aleshores, no entenc per què una selecció no s'inicia pels més antics. Deixem-ho pels doctors.

He viscut que, tant en literatura com en art, els pontífexs de la crítica actuen de manera que moltes vegades sembla que vulguin fer passar blanc per negre. I no puc estar-hi pas d'acord. Perquè em fa l'efecte que és com si s'estussudissin a fer-me menjar cargols que no m'agraden per bona que sigui la salsa.

I certament que hi ha literatures que són difícils d'empassar i de digerir, per més bé que l'assaonin els crítics.

■ **Oriol Camps**

FINESTRAL DE LA CARITAT

Alt risc social

Les dones soles amb fills a càrrec seu, sigui quin sigui el seu estat civil, són avui un dels sectors socials més desfavorits. Principalment quan aquesta situació ha estat provocada per la irresponsabilitat o l'abandó de l'altre progenitor i cal afegir-hi la poca preparació laboral de la dona i la falta de feines compatibles amb l'atenció als fills.

217.— Mare sola amb un fill de dos anys. La seva situació econòmica és molt precària. Mentre se li tramita la pensió social, per ajuda aliments necessita 25.000 ptes.

218.— Mare de família. Quatre fills petits. El marit és un malalt alcohòlic. Per evitar que els tallin la llum li calen 29.820 ptes.

219.— Esposa abandonada. Té set fills. Té en tràmit la pensió social. Mentre necessita ajuda per a aliments. Dos mesos, 80.000 ptes.

220.— Avis que tenen a càrrec seu cinc néts per irresponsabilitat dels pares. El pis on viuen necessita

unes reparacions urgents. Els calen 75.000 ptes.

221.— Pare de família amb quatre fills en edat escolar. Els únics ingressos procedeixen de feines de neteja de la mare. El pare està a l'atur i sense subsidi. Per a deutes de necessitats bàsiques necessiten 30.000 ptes.

222.— Viuda sense pensió. Té pendent el lloguer d'uns mesos. Per a evitar el desnonament urgeixen 89.720 ptes.

223.— Mare sola amb dos fills a càrrec seu. Un d'ells és disminuït. Li han concedit un pis de protecció oficial. Demana ajuda per a poder instal·lar els comptadors d'aigua i de llum. Necessita 47.439 ptes.

224.— Esposa abandonada amb un fill de quatre anys. Fa feines de neteja però no cobreix les necessitats bàsiques. Per a rebuts pendents de llum li calen 24.294 ptes.

225.— Pare de família amb cinc fills en edat escolar. Els ingressos són mínims. Han de comprar una rentadora. Els falten 33.000 ptes.

226.— Senyor gran amb una pensió mínima i una salut precària. Per pagar uns deutes de l'habitació necessita 25.000 ptes.

227.— Pare de família està de baixa per accident laboral. Els seus ingressos han disminuït i té deutes. Per a pagar deutes del lloguer necessita 64.000 ptes.

228.— Mare sola amb un fill de dos anys. Subsisteix de la venda ambulant en “mercadillos”. Per a comprar gènere, 25.000 ptes.

1/19.— Esposa abandonada amb una filla d'onze anys. Per a deutes bàsics que no pot pagar, 16.675 ptes.

2/19.— Viuda amb un fill petit. La pensió que cobra li resulta insuficient (28.055 ptes/mes). S'ajuda amb venda ambulant. Per a comprar gènere, 30.000 ptes.

3/19.— Matrimoni amb tres fills. A causa de greus cremades el fill petit ha estat hospitalitzat. Necessita ajuda per comprar roba especial durant el llarg període de recuperació. Són 50.000 ptes.

4/19.— Pensionista per invalidesa s'ha endarrerit en el pagament de la llum perquè ha tingut despeses imprevistes. Li falten 15.000 ptes.

55 anys després...

Martorell: les campanes ja són al campanar

BARCELONA

MARTORELL. El dimecres dia 18 al matí, Martorell va viure un dels moments més emotius de la seva història recent. Cinquanta cinc anys després de la destrucció de l'església i les seves campanes, una grua gegantina pujà al nou campanar les quatre campanes beneïdes el dia de la Festa Major: la Maria, la Roser, la Montserrat, la Maria del Pontarró.

L'operació durà unes tres hores, i tot i no haver estat públicament anunciada concentrà un gran nombre de martorellencs a la plaça de l'Església. Les campanes foren pujades una a una sense cap incidència, però en arribar el torn a la Maria —l'última en pujar al campanar—, es va produir una gran expectació: la campana major semblava que no passaria...; però no, després d'un frec a frec entre el bronze i la pedra —talment com un bes de benvinguda—, la grua deixava la Maria dalt del campanar: eren les 10 hores 40 minuts del matí, i el públic present a la plaça de l'Església esclatà en un fort aplaudiment.

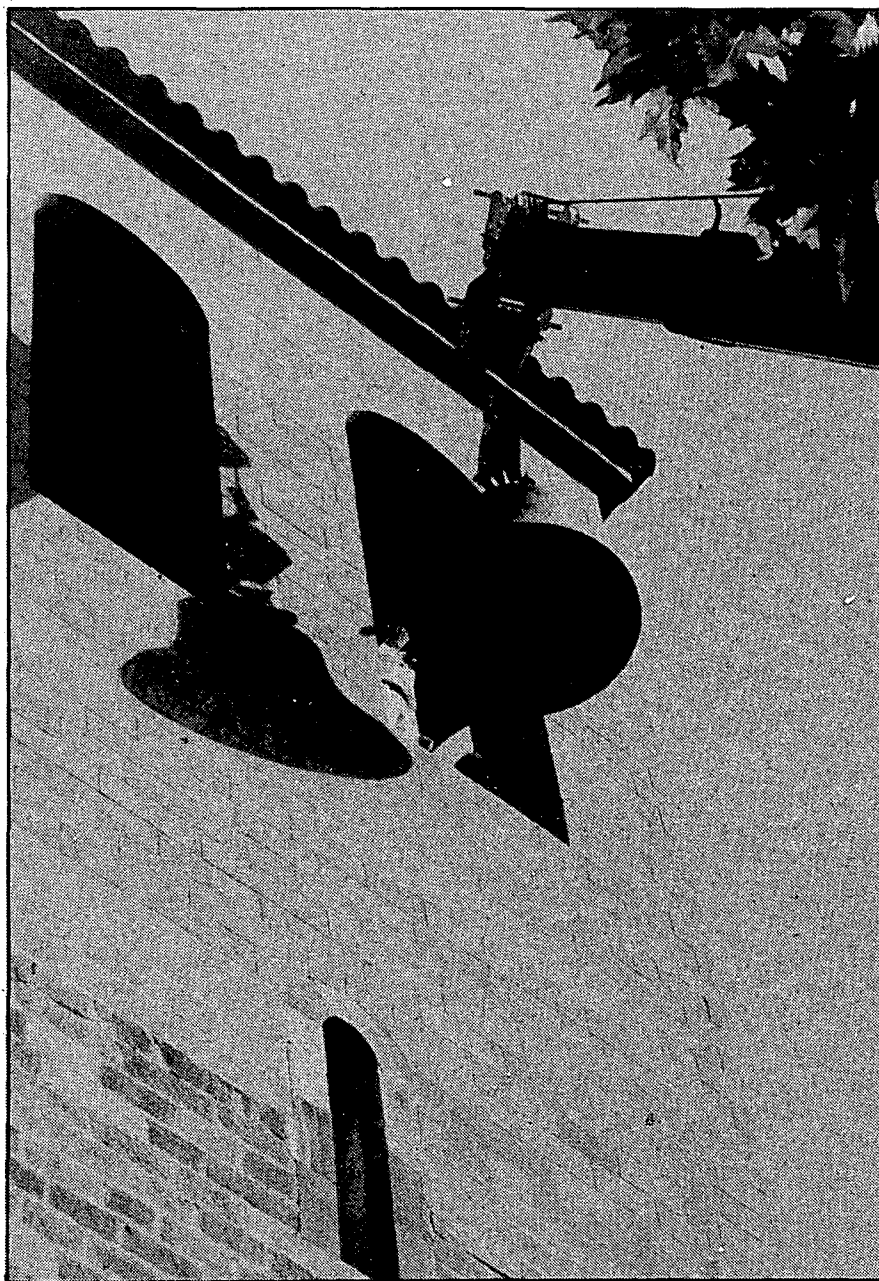
L'acte, com és lògic, desvetllà moltes

emocions. Entre els martorellencs presents a la plaça de l'Església encara hi havia testimonis que recordaven l'estimament de les antigues campanes el 3 d'agost de 1936, enmig de la bogeria revolucionària que vivia el país. La majoria d'ells eren infants o adolescents, però el fet els colpí, perquè aquelles campanes —els deien—, havien de servir per construir armes i canons, i ara, cinquanta cinc anys després, mentre la grua pujava les noves campanes, ho recordaven amb emoció.

■ Ferran Balanza

6 d'octubre de 1991 a les 11 del matí a l'Església Parroquial, Missa solemne presidida per Mns. Ricard M. Carles, Arquebisbe de Barcelona.

- Benedicció del campanar
- Primer repic de campanes
- Festa a la plaça de l'Església amb la participació de grups folklòrics de Catalunya
- Aperitiu popular

"Encontres Matrimonials" els reunirà properament a Barcelona

2.000 parelles reafirmaran el seu desig de felicitat

BARCELONA.— El moviment d'inspiració cristiana "Encontres Matrimonials" prepara per als dies 1, 2 i 3 de novembre propers una "convenció" —"cap de setmana" és el seu argot— a la qual hi assistiran unes dues mil parelles arribades d'arreu de l'Estat espanyol. Celebraran a Barcelona el goig de ser parella i el compromís de la seva vocació sacramental en l'Església i en la societat.

L'annex del "Palau Sant Jordi" de l'anella olímpica tindrà en aquesta ocasió uns altres decorats i unes altres persones, més enllà d'una competició esportiva.

La pròpia convicció

El lema de la trobada multitudinària serà "Vivim el matrimoni somniat". Un slogan afirmatiu però sense arrogància. Sis ciutats diferents han acollit les trobades anteriors, superant dificultats cada vegada més importants pel gran nombre d'assistents que s'allotgen en les pròpies llars i en les residències dels afiliats al moviment de Barcelona.

"El cap de setmana", que comença el divendres a la nit i dura fins al diumenge a la tarda, és un diàleg entre marit i muller per acceptar-se i comprometre's a viure l'amor que descobriren en enamorar-se. No es tracta d'un recés espiritual, ni d'una teràpia de grup, ni menys d'un centre per a matrimonis en vies de separació, sinó d'una vivència personal perquè cada u experimenti la possibilitat de mantenir la relació i felicitat que la rutina i pressions de tot tipus han fet disminuir.

"Encontres matrimonials" és d'inspiració cristiana, però és obert a tothom sense discriminació social o religiosa.

Hi assistirà l'arquebisbe de la diòcesi

Al VII cap de setmana hi assistiran monsenyor Braulio Rodríguez, bisbe de Sòria i president de la Comissió per a l'Apostolat Seglar, que presidirà l'Eucaristia el dissabte, dia 2, i monsenyor Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, que celebrarà el diumenge l'Eucaristia de Clausura.

Posteriorment es donarà informació corresponent al magne acte. Per a més detalls, trucar als telèfons: 301 28 77 i 232 26 84.

■ Agustí Montes Sindreu

MURALS SOBRE LA POESIA DE SANT JOAN DE LA CREU I ESCULTURES —REFLEX METÀL·LIC—

José Luis Giménez Gazolaz
ceramista

del 26 de setembre al 10 d'octubre de 1991

PALAU DE LA GEMOLOGIA I L'ART

Avda. Marquès d'Argentera, 13
08003 Barcelona

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

S'es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3^a. 2^a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Prof. Concertant entrevista.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

A Girona hom constata discriminació en llocs de treball i diversió

Justícia i Pau denuncia la lentitud en la legalització dels africans

GIRONA

El director del Secretariat Diocesà de Justícia i Pau, Josep Delàs, ha denunciat la lentitud amb què es realitzen els tràmits legals per aconseguir els permisos definitius d'estada per als immigrants africans, negres i magrebins. Segons Delàs, fins ara se n'ha legalitzat uns tres mil, però encara en manquen un altre miler ja que el total d'immigrants es calcula en uns cinc mil.

El director del Secretariat ha

rament de la voluntat política que tingui el govern espanyol en aquell moment de la situació econòmica del país", ha afirmat Delàs. És lògic que si el país sofria una certa recessió econòmica uns dels que en sofririen primer les conseqüències serien els immigrants.

De fet, el mateix Delàs ja ha anunciat l'existència de certes actituds racistes a casa nostra. Segons ell aquestes actituds s'observen a l'hora de contractar treballadors immigrants, ja que sovint han de fer les

Brots de racisme

També es noten brots de racisme en alguns llocs públics, com bars i discoteques. Justícia i Pau de Girona ha intentat ajudar els immigrants a trobar cases en condicions adequades, però no hi ha reïxit. Al contrari, quan en algun cas ha denunciat prèviament situacions d'habitacles antihigiènics les autoritats van desallotjar-los, però després els seus usuaris es van quedar al carrer.

Josep Delàs denuncia finalment la manca d'ajuts oficials per muntar oficines d'acolliment, d'ocupació i d'integració dels immigrants, tal com

hi ha a la resta dels països europeus. De moment, funcionen mitja dotzena d'oficines d'aquesta mena a les comarques gironines, però totes elles estan portades per voluntariat. Concretament, Caritas ha fet un servei extraordinari als immigrants, ajudant-los a tramitar els documents per a la seva legalització i organitzant classes d'alfabetisme.

Dues mesquites

Un altre problema que tenen els immigrants, en particular els de religió islàmica, és la manca de temples i llocs per reunir-se. Els magrebins han

obert ja dues mesquites —a Roses i a Figueres—, i volen obrir-ne d'altres a Anglès i Olot.

Amb tot, un portaveu dels marroquins ha confessat que només una quarta part dels marroquins es poden considerar com a practicants. Els joves, sobretot, es mostren bastant indiferents per la seva religió d'origen i s'acostumen als hàbits occidentals, menjant carn prohibida per l'Alcorà i bevent alcohol. Per la seva part, els rectors de les parròquies on hi ha més magrebins no han donat cap importància al fet que s'hi obrin mesquites.

■ M. Caballé

afirmat que l'Administració havia promès que els tràmits durarien uns quaranta dies, però en realitat han durat molts més. Afortunadament, són relativament pocs els expedients rebutjats en primera instància, ja que no passen dels seixanta.

Josep Delàs, però, veu a venir un problema greu a curt termini si no es resolen aviat tots els tràmits dels que encara no estan legalitzats, perquè tenen un permís provisional de només tres mesos. Aquest termini s'està esgotant i no se sap què passarà després, ja que es podrien produir nombroses expulsions. Segons el director del Secretariat, la situació encara podria ser més greu dintre d'un any, quan s'hagi de renovar el permís definitiu.

Llavors "tot dependrà segu-

pitjors feines i les més mal pagades. Igualment s'observen brots de racisme a l'hora de buscar pis o casa per habitar, ja que els propietaris i veïns hi posen obstacles, al·legant que un habitatge utilitzat per immigrants es devalua econòmicament.

JUSTÍCIA I PAU
TERRASSA
Blasco de Garay, 34E-08224 TERRASSA

**Amb la teva aportació
podrem dotar d'autonomia
el Tercer Món**

Ajut a Estudiants del Tercer Món
Donatius: Caixa de Terrassa
c/c. 000126096178

CALENDARIO MURAL DE OBRA CULTURAL 1992

TAMAÑO 24 x 45

D.
Domicilio
D.P. POBLACIÓN
Provincia

Solicita el envío de.....calendarios cuyas placas se distribuirán en la siguiente forma:

Cantidad	Modelo
.....	SAGRADA FAMILIA (Huida a Egipto)
.....	EL BUEN PASTOR NIÑO (Murillo)
.....	SAGRADA FAMILIA (Fresquet)
.....	VIRGEN NIÑA Y SANTA ANA (Murillo)
.....	MATER AMABILIS (Madonnina)
.....	JESÚS MAESTRO (Hoffman)
.....	VIRGEN DE LA PERLA (Luppi)
.....	JARDINES DEL ALCÁZAR (Panorama)
.....	NIÑA PERROS (Ribera)
.....	EL ESCORIAL (PANORAMA)

Desea que el envío se haga:

Por correo certificado..... Por correo a reembolso.....
Por agencia.....

PRECIO 230 Ptas. EJEMPLAR - Incluidos gastos embalaje y expedición.

PRECIOS ESPECIALES PARA PROPAGANDISTAS

A PARTIR DE 25 ejemplares, a 210 pesetas.
A PARTIR DE 50 ejemplares, a 200 pesetas.
A PARTIR DE 100 ejemplares, a 190 pesetas.
A PARTIR DE 300 ejemplares, a 180 pesetas.
LIBRERIAS: 175 pesetas neto.

PARA COMBATIR
LA INMORALIDAD
PROPAGUEMOS
UN ARTE
DIGNO

Congrés de les Obres d'Exercicis Parroquials de Catalunya

“Cal renovar les Obres i mirar de cara al futur”

BARCELONA

Josep M. París, jesuïta, no vol de cap manera que es digui que és un expert en donar Exercicis Espirituals. Si se li insinua riu i comenta: “D’alguna manera, em defenso... jo he fet moltes coses, i ja se sap: home de molts oficis, pobre segur”. En preguntar-li per la necessitat de realitzar aquest Congrés, respon:

—Les Obres d'Exercicis Parroquials va tenir molta importància a Catalunya i desitjariem que la tornessin a tenir. Ens va semblar que era una oportunitat ben significativa, tot just acabat l'any ignasià, per renovar aquestes obres i posar-nos al dia. Ens agradaria atraure la joventut que necessita tant com nosaltres fer Exercicis.

—Creu que un Congrés és suficient per renovar una obra?

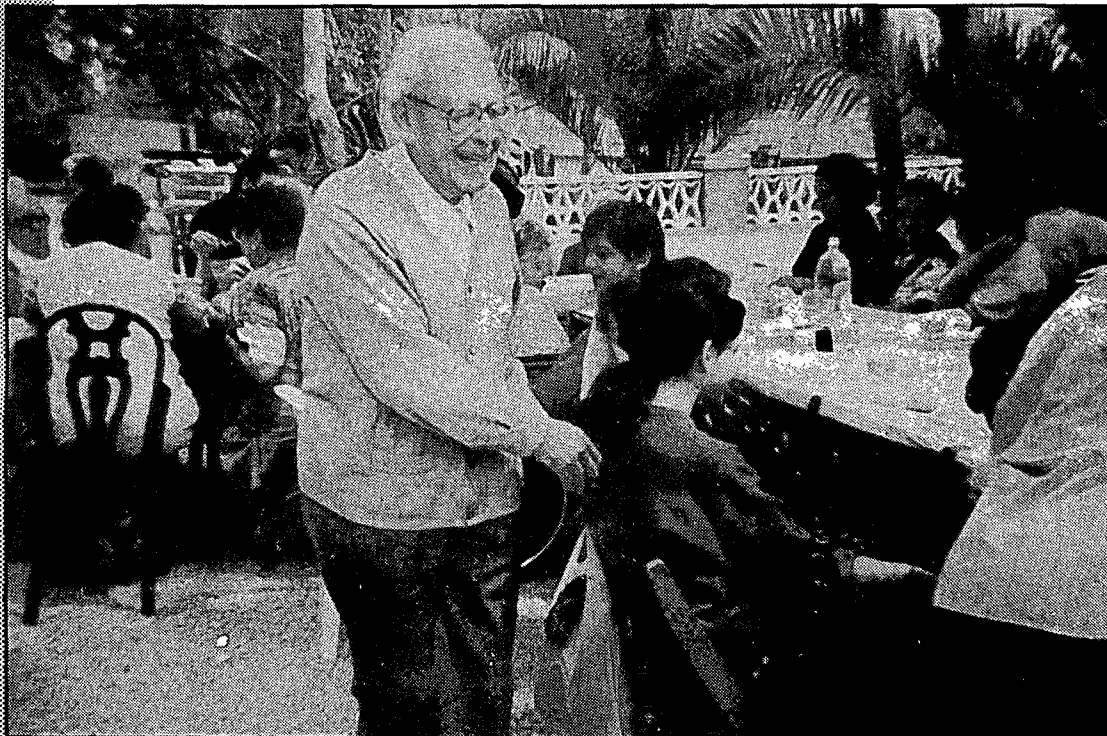
—No —diu mentre somriu; Josep M. París és una persona que acostuma a somriure molt i això es nota en l'expressió de la cara i en els ulls—. Un Congrés pot ser poca cosa, però sí que és una esperança i un punt de partença. Si el Congrés compleix els seus objectius de renovació i de mirar al futur, aleshores podem parlar que la tasca es realitzarà des de l'entusiasme. No, no és cap fita; amb tot, volem fer-ho millor del que ho fem. I aquest és el repte.

En definitiva —comenta a poc a poc—: els EE ja estan descoberts i es tractaria de ser fidels a la seva espiritualitat. Sabem quin camí mostren els EE, però l'adaptació i l'entusiasme que s'ha apagat una mica es podrien descobrir a partir d'aquest Congrés. Per dir-ho de forma planera: esperem que aquest muntatge no quedi en un muntatge.

—Quina ha estat la resposta dels bisbes de Catalunya?

—La resposta dels bisbes ha estat unànime i molt cordial, han col·laborat a fons. Tant de

En el context de l'any ignasià, recentment finalitzat, s'hi ha volgut incloure el Congrés de les Obres d'Exercicis Parroquials de Catalunya, que es celebrarà a Manresa del 9 al 12 d'octubre amb el lema “Els Exercicis al servei de la Parròquia”. Josep M. París, jesuïta, ens explica: “Pretenem enfocar els Exercicis Espiritual (EE) de cara al futur. Volem rejuvenir les Obres d'Exercicis Parroquials i trobar noves maneres d'arribar a la gent, especialment als més joves”. Aquest jesuïta, que ja ha celebrat les noces d'or a la Companyia de Jesús, ha estat treballant en col·legis, a les parròquies, amb joves, i ara és director de la Casa d'Exercicis “Sant Ignasi” de Sarrià a Barcelona. Parlem sobre aquesta obra d'apostolat que es vol renovar i adaptar als temps actuals.

“El Congrés és una esperança i un punt de partença”, diu el pare París

bo els altres que no són bisbes participessin d'aquesta actitud! Hi participen monsenyor Jaume Camprodon, bisbe de Girona, monsenyor Martínez Sistach, bisbe de Tortosa, l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, el bisbe de Vic, monsenyor Josep M. Guix. Entre altres ponents i convidats destaquen alguns jesuïtes molt especialitzats en la realitat dels Exercicis i alguns preveres vinculats a la pastoral diocesana.

—A qui van dirigides les Obres?

—Les Obres d'EE Parroquials estan iniciades i dirigides per jesuïtes, però hi assisteix el públic de les parròquies, que

potser no sap qui són els jesuïtes. Abans, cada parròquia enviava uns quants exercitants a fer EE i després tornaven entusiasmats i volien renovar algunes qüestions de la parròquia on es trobaven, a més d'il·lusionar d'altres persones perquè anessin a fer EE.

A més, ens volem apropar als joves per fer-los més conscients de les decisions més fonamentals de la vida: la vocació professional, l'estat matrimonial, com enfocar la vida... Els instruments de discerniment per no deixar-se enganyar per falsos criteris són una clau dels EE. L'altra és descobrir que el centre de tot és Jesucrist i això ens omple d'esperança. I aquests joves sempre poden fer d'apòstols d'altres joves. A mi personalment, —parla en veu baixa—, m'agradaria molt que a Congrés hi assistissin joves i laics que es comprometessin en la línia de les Obres. És clar que la presència dels rectors de la parròquia és molt important: sense ells, cap opció no és viable; amb tot, la presència dels

joves és fonamental. Ja que si ells que tenen la vida per endavant no s'entusiasmen pels EE, qui s'hi ha d'entusiasmar?

—El Congrés, d'una manera indirecta, vol incentivar la vida de les parròquies.

—Doncs sí, perquè constatem amb tristesa l'envelliment de les comunitats parroquials. La gent que assisteix a les Eucaristies més aviat té els cabells blancs. L'Evangeli és una Bona Nova per a tothom, però que ha d'atraure de manera especial els joves, que tenen més ideals, que són més generosos...

—Aquest Congrés es pot relacionar amb el de Loiola, que té lloc uns dies abans?

—Home, són dues coses diferents. El de Loiola se centra en un nivell més intel·lectual, es dirigeix més als especialistes. Vénen teòlegs de totes les nacions, mestres de l'espiritualitat, que estudien a fons els EE i la problemàtica de l'adaptació. En canvi, el Congrés de Manresa conté una dimensió més pastoral, no hem de descobrir massa coses, sinó com

les fem fluir. Per exemple, ens hem de plantejar com comunicar i transmetre les noves possibilitats de fer EE. Perquè la gent ja no compta com abans amb una setmana per anar a fer EE i retirar-se a pregar. Aleshores, han de saber que hi ha la possibilitat de fer EE en la vida de cada dia. Aquesta possibilitat ja era contemplada pel mateix Sant Ignasi. A més, la tendència cada vegada més clara és donar els EE més personals i no en grups nombrosos.

—S'ha plantejat la necessitat d'impulsar que els laics donin EE?

—Sí, a les Comunitats de Vida Cristiana (CVX) s'han creat equips formats per algun sacerdot, alguna monja i alguns laics. Transmetre l'espiritualitat dels EE no es cosa de mossens o de jesuïtes. És clar que al capellà o jesuïta, per la preparació rebuda, pot ser-li més fàcil la comunicació d'aquesta espiritualitat, però no és l'únic. Aquí, això s'està intentant; altres països, com els EUA o Canadà, ja ho ha implantat.

—Podria explicar-nos quina impulsar aquestes Obres?

—El gran apòstol de les Obres d'EE va ser el pare Vallet, home molt carismàtic que predicava pels pobles de Catalunya i que va aplegar molta gent per fer EE. Després d'haver estat un apòstol de primera, va haver de deixar la Companyia de Jesús —i en dir-ho somriu amb comprensió—. Era molt fervorós, potser massa... I aleshores, va fundar les Obres d'EE Parroquials a principis del segle XX. I aquesta obra sempre va tenir un aire molt català; en un temps va anar molt vinculada als Fejocistes. Un dret destacat, qui sap si secundari, de les Obres van ser els cants. La lletra i la música estaven inspirades per ser cantades per multituds. Arribaven al cor i eren un signe de vitalitat.

En acabar l'entrevista, el pare París subratlla allò que li sembla més fonamental del Congrés:

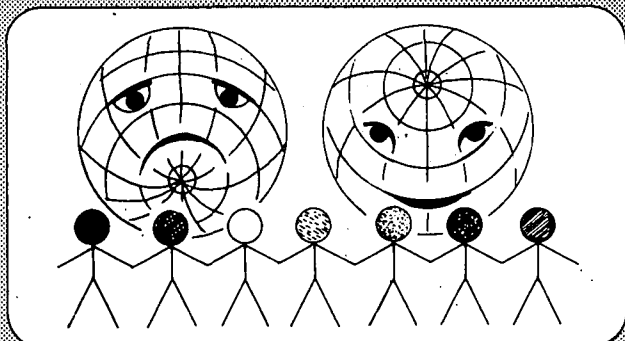
—“Mira, sobretot ens interessa l'enfocament de cara al futur, renovar l'Obra i trobar noves maneres d'arribar a la gent, i sobretot als joves, ells que tenen tota la vida per endavant...”

■ Núria Oriol Palarea

Necessitem noi

Botiga necessita noi de 18 a 25 anys, que li agradi el tema de vídeo i televisió, a la tarda. Demanem màximes referències.

Truqueu de 22 al 23,30 hores a la nit al tel.: 321 19 18.

OBERTS AL MÓN

Crist alliberador

"Jesús digué als jueus que havien cregut en Ell: Si vosaltres persevereu en la meua paraula, sereu de debò els meus deixebles, i coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures" (Jo 8,31 s)

L'octubre és un mes especialment dedicat a les missions, en el qual celebrem el DOMUND, que enguany té com a lema: JESUCRIST, UN DRET DE TOT HOME. Això ens suggereix algunes consideracions.

Constatem que en les joves Esglésies de missions s'experimenta la gran veritat anunciada en l'Evangeli: Jesús és alliberador. El Papa en la seva recent encíclica missionera diu que en el món s'entrecruen la fam de Déu i la fam de pa i de llibertat. I afegeix: "L'activitat missionera amb tot ha de testimoniar i anunciar la salvació de Crist, fundant Esglésies locals que són després instrument d'alliberament en tots els sentits" (Redemptoris Missio, nº 83)

Nosaltres, els que formem les Esglésies antigues, també creiem fermament que Jesús es presentà com a alliberador, però estem tan acostumats a aquesta fe...

Les Esglésies joves ens inviten a viure més atents a l'alliberament de la fe que elles reben com una esplèndida novetat. Ens diuen que hem d'adonar-nos de tot el que hem rebut de Jesús amb vista a una vida en veritable llibertat. Precisament perquè fa més anys que hem començat a rebre aquest alliberament, la nostra gratitud ha de ser més gran.

En valorar Jesús com a gran alliberador de la por de Déu, del pecat, del sense sentit de la vida, de la conformació a les situacions humanes injustes, etc. no podem sinó desitjar que tot el món el conegui.

La consciència cristiana de participació en la missió que fou confiada a tota l'Església, ens empeny a anunciar Jesús a tots els pobles. I a saber com acullen la fe en Jesús i l'efecte alliberador que en ells produeix, ens animem per a ser missioners de Jesús que ens fa veritablement lliures.

■ **Mons. Josep Capmany**
Bisbe Director Nac. de les OMP

DOMUND/91

Jesucrist, un dret de tot home

OBJECTIUS

1. FONAMENTAR la urgència de la missió en el dret de tots a conèixer Jesús, perquè puguin realitzar en plenitud la seva pròpia vocació humana, social i transcendent.

2. VALORAR la missió universal de l'Església com un esplèndid servei a l'home en el seu ésser, desenvolupament i destí, amb especial referència a l'home d'avui, que té peculiar problemàtica personal i social.

3. REIVINDICAR la importància de la missió "ad gentes" amb les seves formalitats pròpies i els seus tres objectius: anunci de Jesús, implantació de l'Església i promoció efectiva dels valors del Regne.

4. SENSIBILITZAR les comunitats cristianes perquè s'interessin i cooperin en la missió universal, i en particular a la missió "ad gentes", tot l'any i particularment en el DOMUND.

5. PROMOURE les vocacions missioneres —sacerdotal, religioses i laicals— mitjançant l'ambientació, l'oració i la sincera recerca del que Jesús demana a cada u.

Octubre missioner

L'octubre missioner constitueix l'entorn dins el qual se celebra la gran festa missionera de l'Església: el DOMUND. Tot el mes, iniciat amb la festa de Santa Teresa del Nen Jesús, Patrona de les Missions, està dedicat a vitalitzar la consciència missionera de les comunitats cristianes i a promoure la seva cooperació en l'acció específicament missionera vers els no creients.

Si aquest mes té en les nostres comunitats cristianes la importància que mereix, aquestes enfortiran la seva pròpia vida i trobaran una veritable font de renovació.

Joan Pau II en la seva encíclica missionera diu: "Les Esglésies locals ha d'incloure l'animació missionera com a element primordial de la seva pastoral ordinària en les parròquies, associacions i grups, especialment els juvenils" (nº 83)

1a. SETMANA: Sacrifici i dolor acceptats

"La més valuosa forma de cooperació missionera" (R. Mi. 78)

Objectius d'aquesta setmana:

—Portar als qui pateixen físicament i moralment i als qui formen la "Tercera Edat", la convicció que també poden ser missioners a través del sacrifici, la malaltia, el dolor, les xacres de l'edat, la soledat... si ho accepten i ho ofereixen a Déu amb amor i en unió amb el sacrifici de Crist en la creu.

—Aportar els nostres propis sofriments físics i morals per donar suport als missioners en la seva acció evangelitzadora.

2a. SETMANA: Pregària amb l'Església i per l'Església missionera

"La necessitat més gran de l'Església missionera és la pregària", Joan Pau II

Objectius proposats:

—Propiciar la pregària personal i comunitària per la vida i acció evangelitzadora de l'Església en les missions.

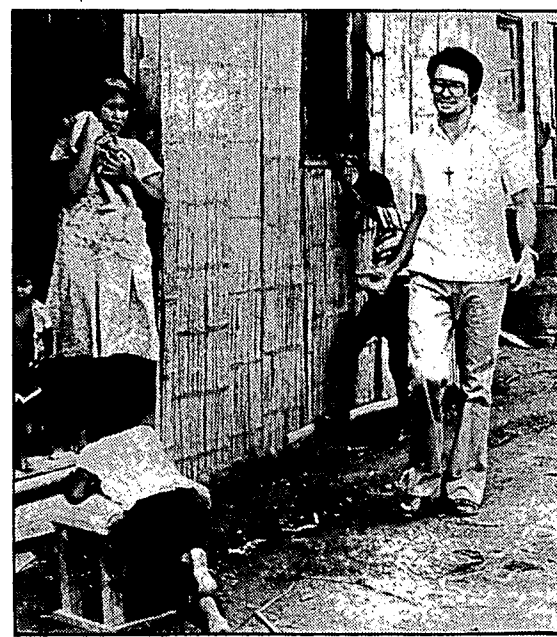
—Assumir i presentar davant el Senyor les situacions i preocupacions de tot l'Església missionera

3a. SETMANA: Cooperació i ajut econòmic

"Ofrena a Déu i per a totes les missions" (R. Mi. 81)

Objectius per a la setmana del DOMUND:

—Potenciar en les comunitats cristianes la consciència de la seva responsabilitat en

El missioner viu immersit en el món del pobre, es fa pobre amb els pobres, comparteix amb ells tot el que és i el que sent. Escull els pobres perquè són els predilectes de l'amor de Déu

l'Evangelització d'arreu del món i el seu deure de cooperar-hi.

—Promoure el compromís de solidaritat que arribi a les parròquies i comunitats cristianes a compartir l'ajut i els béns materials per a la missió universal.

4a. SETMANA: Pregària per a les vocacions missioneres

"El cor de la cooperació són les vocacions missioneres" (R. Mi. 79)

Objectius d'aquesta setmana:

—Interpel·lar les comunitats perquè en el seu si promoguin les vocacions missioneres i acompanyin i ajudin els missioners sortits d'elles.

—Fer nostra la inquietud de les Esglésies joves de ser elles, també i com més aviat millor, missioneres.

—Fundar beques d'ajut als seminaristes de missions "que, també, són seminaristes nostres".

Els ensenyaments del Papa sobre la Missió Universal i les formes de col·laborar-hi, es poden trobar en la seva recent encíclica "REDEMPTORIS MISSIO", editada en català i castellà.

Ens ajudarà a viure un mes d'octubre veritablement missioner.

Reunió de Delegats diocesans de Missions

Els delegats diocesans de Missions de les 11 diòcesis de Catalunya i Balears s'han reunit els dies 11 i 12 de setembre al Santurà del Miracle (Solsonès)

El tema de reflexió d'enguany ha estat: "Els joves i les missions". Han comptat amb la col·laboració de Mn. Ramon Prat de la diòcesi de Lleida.

Els delegats van preparar, també, la "IV Troba-

da Interdiocesana d'animadors missioners" que se celebrà a Vallvidrera els dies 28 i 29 de setembre, presidida per Mons. Josep Capmany, bisbe director nacional de les OMP. El P. Xavier Alegre exposarà el tema: "Què esperen de nosaltres les Esglésies del Tercer món?"

Com a nou representant-coordinador de la zona, va ser elegit Mn. Pere Carreras, delegat diocesà de missions de Girona.

LA

REPORTAGE

DE CATA

ÉS LA FORÇA CATALUNYA

Catalunya no té petroli, ni or, ni grans extensions agrícoles, ni gaire aigua, ni tan sols massa quilòmetres.

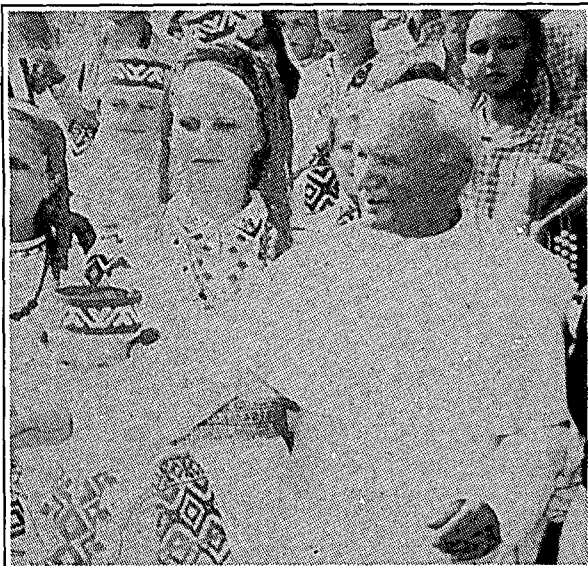
Però Catalunya té gent, té la força de la seva gent.

Una gent que fa de Catalunya un país respectat, competitiu, agradable, viu culturalment, ple de ganes i amb un futur immens.

Sens dubte la força de Catalunya ha estat i és la seva gent.

GENERALITAT DE CATALUNYA

El papa Joan Pau II fotografiat amb un grup folklòric de Bielorrússia, en l'audiència celebrada a la plaça de Sant Pere del Vaticà

Els miners romanesos de la vall de Jiu pretenen acabar amb el govern de Ion Iliescu, però volen evitar l'enfrontament amb la policia

Membres del Partit Croat dels Drets, extremista, fan guàrdia d'honor a les despulles d'Ante Paradzik, vice-president del Partit, mort per la policia

25, dimecres

Bagdad: bloqueig iraquí als observadors de l'ONU

Ahir, tropes iraquianes varen retenir per segona vegada els observadors de l'ONU que inspeccionen la possible reanudació per part de l'Iraq de fabricació d'armament de destrucció massiva, acusant-los d'espionatge a favor dels EUA i d'Israel. Els observadors havien aconseguit documentació fefaent sobre un projecte secret per a la fabricació d'armes atòmiques. El Consell de les Nacions Unides ha donat un ultimàtum a Saddam Hussein perquè deixi en llibertat els observadors de l'ONU. L'Iraq s'ha incautat de documents i vídeos en els quals els observadors havien enregistrat les proves de les seves constatacions. A última hora, Bagdad acceptà que els helicòpters de l'ONU puguin portar a terme la inspecció aèria del territori iraquí.

Zagreb: calma tensa

Es fa difícil creure que croats i serbis vulguin de debò una pau estable i duradora. El govern croat voldria que els serbis i l'exèrcit federal es retirassin del territori croat, deixant a disposició de les autoritats croates l'armament desplegat al país. L'exèrcit federal i les milícies sèrbies diuen que mai deixaran sense protecció els nou milions de serbis que viuen en territori croat. Stipe Mesic, cap de la presidència col·legiada iugoslava, ha proposat substituir el govern federal per un comitè format pels primers ministres de les repúbliques.

Zaire: aldarulls a Kinshasa

Una unitat militar amotinada i grups incontrolats varen provocar violents avalots a la capital de país, Kinshasa, i en altres ciutats del país com Lumumbashi i Kolwezi. Ahir es parlava de 18 morts i més de 60 ferits. França i Bèlgica han enviat tropes al Zaire per protegir els seus ciutadans residents en aquell país, i organitzar l'evacuació si fos necessari.

26, dijous

Bucarest: greus avalots a la capital

Milers de miners, procedents de la conca minera de Jiu que prèviament havien segrestat combois de tren per traslladar-s'hi, convertiren el centre de la capital en un autèntic camp de batalla. L'objectiu de la seva vaga, dels aldarulls que provocaven arreu per on passaven, amats amb estaqués, martells i pedres, sobretot el brutal assalt a la seu del govern de Romania, era protestar contra la política econòmica del govern, demanar millores salarials i demanar la dimissió del president Ion Iliescu i del primer ministre Petre Roman. En els enfrontaments amb les forces antidistúrbis, quatre persones varen morir i vint-i-cinc resultaren ferides. Al vespre el Consell Suprem de Defensa autoritzà la intervenció de l'exèrcit per restablir l'ordre. Iliescu i Petre Roman han decidit també la formació d'un nou govern d'obertura nacional que pugui garantir la reforma política i econòmica.

Zagreb: opció per la via política

Ho acordaren ahir, el president de Croàcia, Tudjman, el de Sèrbia, Milosevic, i el ministre federal de Defensa, Kadijevic. Atenent-se a aquesta nova situació, representants eslovens i croates participaran avui a la conferència de pau a La Haia. També ahir a la tarda, el Consell de Seguretat de l'ONU decretà l'embargament total i immediat sobre les armes en destí a Iugoslàvia. La CE parla d'augmentar el nombre d'observadors europeus desplaçats a Croàcia. Dilluns els ministres d'Afers Estrangers i de Defensa de la UEO es reuniran a Brussel·les amb el mateix objectiu.

Nova York: l'afer dels inspectors de l'ONU a l'Iraq

Pérez de Cuéllar ha demanat al govern iraquí que, de manera immediata i incondicional, deixi sortir els inspectors de l'ONU retinguts a Bagdad. El govern iraquí ha dit que no hi ha cap dificultat mentre els inspectors no s'emportin els documents que tenen en el seu poder. El president Bush diu que acaba la paciència, i el Consell de Seguretat de l'ONU parla d'aprovar una resolució que castigi exemplarment l'arrogància de Bagdad. Val més que es posin d'acord abans que les coses s'emboquin perillosament.

27, divendres

Bucarest: els miners en vaga no en tenen prou amb la dimissió del govern

Els miners en vaga romanesos de la vall de Jiu van continuar les manifestacions violentes a la capital, malgrat les crides a l'apaivagament d'alguns líders sindicals i les mateixes autoritats. El president Iliescu va acceptar la dimissió del govern encapçalat per Petre Roman. Segons els ministres dimissionaris les accions dels miners constitueixen un autèntic "cop neocomunista". Els revoltats miners van continuar davant del Parlament, i alguns d'ells aconseguiren penetrar-hi i allí van demanar també la dimissió del cap d'Estat, Iliescu.

La Haia: via oberta a la Conferència de pau sobre Iugoslàvia

L'alto-el-foc ha donat un cert optimisme a la sessió plenària de la conferència de pau sobre Iugoslàvia: segons sembla, l'alto-el-foc s'està complint, l'ONU havia aprovat l'embargament d'armes a la Federació, i els dirigents serbis i croats s'havien posat d'acord per respectar la treva i emprendre negociacions polítiques per resoldre la crisi pacíficament. La sessió d'ahir va servir per entendre que l'únic lligam entre les Repúbliques i el centre és l'economia i que a partir d'aquí, i tenint present la necessitat d'una organització conjunta mínima per poder accedir al Mercat Únic, el futur model de Iugoslàvia haurà de posar els seus fonaments sobre una base econòmica.

Nova York: l'ONU accepta les condicions de l'Iraq per l'alliberament dels seus experts

El Consell de Seguretat ha acceptat les condicions de Bagdad per deixar sortir els experts retinguts a la capital iraquiana. Aquests han de fer un inventari de tots els documents de què disposen. Per altra banda, des de Washington es diu que l'actitud de Saddam Hussein posa en perill el procés pacificador a la zona del Golf.

28, dissabte

Washington: Bush proposa destruir armament nuclear

El president nord-americà va fer ahir un pas més per aconseguir la desnuclearització del planeta. Bush va anunciar l'eliminació unilateral de les armes atòmiques de curt abast i va proposar a l'URSS l'eliminació de tots els missils balístics de múltiples caps nuclears. Segons fonts de la Casa Blanca, els Estats Units han decidit aquestes mesures "per reduir de manera espectacular el desplegament de forces nord-americanes arreu del món, per reforçar l'estabilitat i treure profit dels recents canvis espectaculars a la Unió Soviètica".

Moscou: l'acord sobre la unió econòmica

El president soviètic Mikhaïl Gorbtxov va avançar ahir la reunió dels caps de govern de les Repúbliques de l'URSS interessades en establir els termes d'una unió econòmica. Aquesta reunió se celebrarà el vinent 3 d'octubre i significarà "l'etapa final" d'aquest procés després del qual el document quedarà llest per ser signat "durant els deu primers dies d'octubre" a Alma-Ata, capital de la República de Kazakstan.

Bucarest: continua l'espiral de confusió i violència

La capital romanesa continua ahir immersa en la més absoluta confusió. Una part important dels miners va decidir continuar en la seva actitud malgrat que el seu líder Miron Cosma els assegurà que havien arribat a un acord amb el president Iliescu, del qual n'exigeixen la dimissió. Segons dades oficials els enfrontaments de dijous passat causaren cinc morts. Per altra banda, s'han iniciat les gestions per un govern d'"obertura nacional", coincidint amb la petició del Front de Salvació Nacional (FSN) de celebrar eleccions generals immediates.

Fidel Castro, en la seva visita a l'ambaixada espanyola a l'Havana, parla cordialment amb unes religioses

Rostre de "l'home de Similaun". El seu cos, força conservat, ha estat trobat a la glacera de la Vall d'Ötztal, a Àustria. Es calcula que té 4.200 anys, i pertany a l'Edat de Bronze

Manuel Fraga, President de la Xunta de Galícia, s'entrevistà amb el Pronunci de Cuba, Mons. Faustino Sainz.

29, diumenge

El desarmament nuclear

Les reaccions arreu del món davant la decisió nord-americana d'eliminar les armes atòmiques de curt abast han estat favorables. El govern britànic s'adheria a la proposta americana i va garantir una reducció per la seva part. França va anunciar una reunió de les potències nuclears d'Europa. I el president soviètic Mikhaïl Gorbtxov, en un discurs televisiu, va qualificar de "molt positiva" la decisió de Bush, encara que l'URSS, va precisar, ha d'examinar les propostes abans d'adoptar mesures semblants. Com a conseqüència de la decisió del president Bush, el Pentàgon va ordenar ahir que els bombarders estratègics nord-americans abandonessin l'estat d'alerta nuclear.

Bucarest: els miners tornen a casa

Al cap de tres dies d'intenses protestes i desordres, els miners romanesos s'han retirat a casa, després que les forces de seguretat en una intervenció per sorpresa desallotgessin els manifestants. L'acció policial no va comportar aquesta vegada cap ferit greu.

Mentrestant, continuen els contactes del president Iliescu per a la formació d'un nou govern.

Zagreb: l'alto-el-foc es manté penosament

El precari alto-el-foc a Iugoslàvia va ser violat ahir a Croàcia en diversos incidents aïllats. En un intent per aconseguir la pau, les autoritats croates van decretar la desmobilització de totes les forces paramilitars que actuen en el seu territori, i avui la Unió Europea Occidental podria decidir el desplegament de mandataris armats per recolzar els observadors que actualment vetllen per la pau a Iugoslàvia.

30, dilluns

Washington: reaccions al pla de desarmament nuclear nord-americà

D'entrada tots els països del "club nuclear" l'han acceptat amb entusiasme. Després, però, comencen les reticències, que si primer tu i després jo, que si primer vosaltres i després nosaltres. La confiança és molt feble. Els EUA esperen que l'URSS respongui de manera recíproca; en cas contrari, els EUA prendrien certes mesures. Anglaterra observa que fan els EUA i l'URSS, per decidir què farà ella. França ha dit que quan els altres hagin fet la reducció, ho farà ella.

Belgrad: nou front a Croàcia

S'ha obert a Bjelovar, a l'est de Zagreb, entre l'exèrcit federal i forces croates. Ahir, en diferents indrets, els combats varen tornar amb força, provocant 24 morts i innombrables ferits. La UEO, en una reunió a Brussel·les, estudiarà avui la manera com donar major suport als observadors de l'organització enviats a Croàcia i Sèrbia, per tal de mantenir l'alto-el-foc.

San Salvador: judici sobre l'autoria de l'assassinat de sis jesuïtes el 1989

Són nou els militars a qui s'acusa d'haver pres part en l'assassinat de sis jesuïtes i dues treballadores de la Universitat Centramericana de El Salvador. El jurat encarregat de dictaminar la culpabilitat o innocència dels acusats ha declarat que només el coronel Benavides i el tinent Mendoza han estat trobats culpables. Els cinc civils que formen el jurat es mantenen en l'anonimat. Ara el jutge disposa de trenta dies per formalitzar la sentència definitiva. El P. José M. Tojeira, jesuïta responsable d'Amèrica Central, no s'ha mostrat gaire satisfet del veredict, i manifestà la necessitat de continuar la investigació en la cúpula militar de El Salvador.

1, dimarts

Zagreb: Croàcia i Eslovènia no ajornaran la independència

El ministre d'Afers Estrangers croata, Zvonimir Separovic, i el propi president eslovè, Milan Kucan, han declarat que mantenen la data del 7 d'octubre per a la proclamació de la seva independència, com es pactà en els acords de Brioni el passat 7 de juliol. Mentrestant, l'exèrcit federal continua reforçant en homes i material, la seva presència prop de la frontera croata. Ahir, centenars de blindats es dirigien de Belgrad cap a Croàcia. L'objectiu adduït és: alliberar les tropes bloquejades en les seves casernes per tropes croates. Ahir continuaren els combats a Bjelovar, Vukovar i Vinkovci. La CE ha decidit l'enviament d'observadors comunitaris a Bòsnia, i la UEO ha deixat en mans de Lord Carrington, la naturalesa i volum d'una possible intervenció.

Moscú: sí, al pla de desarmament nuclear

L'URSS accepta la iniciativa nord-americana de reducció dràstica de l'armament nuclear, i demana a més, la prohibició de proves nuclears subterrànies. El Kremlin ha anunciat oficialment que durant la primera quinzena d'octubre començaran les converses entre els EUA i l'URSS per concretar els termes de l'aplicació del programa.

Port-au-Prince: nou amotinament militar

Forces militars amotinades intentaren ahir un cop d'Estat contra el president Jean Bertrand Aristide i el seu govern, el primer elegit democràticament. La residència del president fou tirotejada, i en diferents enfrontaments hi hagueren 25 morts i més de 200 ferits. Sembla que els presidents és ara en poder dels amotinats, la reivindicació més important dels quals és que siguin retornats a l'exèrcit els poders de què gaudia anteriorment. A última hora, l'Estat Major de l'exèrcit declarà que controlava la situació i que s'havien iniciat negociacions.

La divisió de la unió

L'Europa dels 12 està en ple procés de reestructuració, per fer de la Comunitat una veritable Unió.

És en aquest context que durant l'any 1991 se celebren dues Conferències Intergovernamentals per reformar els Tractats Constitutius de la Comunitat. Una per anar cap a la Unió política, i l'altra cap a la Unió Econòmica i Monetària (UEM).

Aquesta última conferència persegueix un objectiu ben clar: que els estats membres de la Comunitat comparteixin una mateixa moneda, l'ECU, i es creï un Banc Central Europeu.

A més, a través de la unió econòmica es vol consolidar un gran mercat, sense duanes internes, i aplicant polítiques que afavoreixin la cohesió econòmica i social, el desenvolupament regional i la competència entre les empreses. Els 12 han abandonat definitivament la idea d'una "Europa de dues velocitats", defensada inicialment per Alemanya.

Per una "Europa de dues velocitats" s'entenia la divisió de la Comunitat en dos grups. En el primer hi hauria els països considerats rics. Són aquells membres que en els pròxims anys poden tenir un gran control de la inflació i del déficit públic. Amb aquestes condicions, podrien fer convergir les seves economies i començar ells sols l'aventura de la UEM.

L'altre grup, format bàsicament per Portugal, Grècia i Irlanda, no es podria sumar a la Unió fins que no reduís la inflació i el déficit públic.

La situació de l'Estat espanyol i Itàlia és intermèdia. En tot cas, el ministre d'economia, Carlos Solchaga, ha insistit que la seva política permetrà a l'Estat espanyol d'estar al grup dels primers d'aquí a 5 anys.

Però recentment, els 12 ministres d'economia de la Comunitat s'han compromès a no fer aquest tipus de discriminació tan radical. Se suavitzaran les condicions per accedir a la fase final de la UEM, i es tindran en compte els esforços de cada un i no pas tant els resultats obtinguts en la política de convergència econòmica.

Però queda per definir, encara, en quina data començarà la Unió Econòmica i Monetària —mai abans del 1997—, i amb quants estats membres el tren de la UEM pot començar a sortir de l'estació.

Amb tot, per més que oficialment no s'accepti l'"Europa de les dues velocitats", és clar que si la Comunitat ha d'esperar un país com Grècia, amb una inflació del 18 per cent, mai no es faria realitat la moneda única i el Banc Central Europeu. Hi haurà desequilibris, doncs, perquè la realitat no és homogènia.

I de la mateixa manera, un país en condicions de participar d'aquesta Unió mai no hi serà obligat. És, evidentment, la clàusula que els britànics exigeixen. Londres no vol renunciar a la seva lliura esterlina. I si hi renuncia, serà lliurement i no pas per la imposició de cap país ni cap institució.

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

Després dels planetes tel·lúrics i abans dels jovians hi ha els asteroides, dels quals ja vam parlar fa unes setmanes. Són una munió de petits planetes que ocupen principalment una franja del sistema solar situada entre Mart i Júpiter. El primer asteroide es descobrí el dia primer del segle passat i d'aleshores ençà ha plogut molt i ja passen de 2.000 els asteroides enregistrats. Ja han començat a ser estudiats pels astrofísics, però avui dia hi ha un corrent entre els astrònoms de voler estudiar-los millor. Cal que també en parlem:

Els asteroides són multitud

La idea d'un planeta que s'hagués fragmentat per algun cataclisme còsmic va ser la primera que aventuraren els astrònoms sobre l'origen dels asteroides. Fou la hipòtesi que enuncia **Heinrich W. Olbers** (1758-1840) quan es descobrí el tercer asteroide. El primer (**Ceres**) havia estat descobert per **Giuseppe Piazzi** l'1 de gener de 1801, i la seva òrbita ja era ben coneguda, gràcies als càlculs que **Carl F. Gauss** havia fet a partir de les dades d'observació, quan H. Olbers, que era un dels sis de Lilienthal, el 28 de març de 1802 va descobrir el segon, **Pallas**. I quan l'1 de setembre de 1804 **Carl L. Harding** (1765-1834), també dels de Lilienthal, descobrí el tercer, **Juno**, Olbers va observar que les tres òrbites s'encreuaven en un punt de la constel·lació de Virgo. Com que la mecànica celest ens diu que si un astre es desintegra els bocins han de passar a cada revolució pel punt de la catàstrofe, no podria ser que aquell fos el punt corresponent al lloc on es trobava el planeta esmicolat quan va esclatar? Si és així i hi han altres restes, també hauran de passar per aquell punt. Observem-lo,

17. El "cinturó" d'asteroides

doncs, a veure si en trobem alguna més. I Olbers es posà a observar cada nit aquell indret del cel. I efectivament el 27 de març de 1807 va descobrir-hi el quart asteroide, que batejà amb el nom de **Vesta**. Però... no era veritat que passés exactament per aquell punt! Hi passava a prop, això sí, però la seva òrbita no concorria amb les altres tres. Serà que s'haurà modificat per culpa d'altres astres que l'hauran pertorbat... És el que pensà el seu descobridor. Ceres, Pallas, Juno i Vesta tenen unes òrbites de 1680, 1686, 1593 i 1325 dies, respectivament.

Passaren 38 anys sense descobrir-se cap més asteroide. I va ser un astrònom aficionat, **Hencke**, un funcionari de correus de Berlín, el qui el 1845 va trobar el cinquè, que rebé el nom d'**Astrea**. Va ser el detonant perquè molts altres observadors es dediquessin a cercar petits planetes; cosa que ara ja era més fàcil gràcies als mapes detallats del cel que s'havien editat. Era qüestió de buscar un punt lluminós que no fos al mapa. El 1868 ja arribaven a un centenar els identificats; el 1879 s'arribà a 200, i el 1890 la xifra era de 300.

El 1891 **Max Wolf** de Heidelberg començà a aplicar la fotografia a la recerca planetària: fent una fotografia amb unes hores d'exposició seguint el moviment diari de les estrelles apareixen a la placa els puntets de les fixes i, si hi ha un astre mòbil, una ratlleta. Per a millorar la cosa es fan tres exposicions: cada estrella deixa tres piquets que fan un triangle equilàter mentre que un asteroide hi origina

tres ratlletes. Així no hi ha confusió amb possibles ratlletes de defecte de l'emulsió fotogràfica. Aquest mètode facilità de tal manera la feina de recerca que, per exemple, **August Charlois** (1864-1910) de l'observatori de Niça, tot sol va poder descobrir 101 asteroides, i potser més n'hauria descobert si no hagués mort assassinat, encara no sabem per què. El nostre compatriota **Josep Comas i Solà** (1868-1937), barceloní, director de l'observatori Fabra des del 1904 fins al final de la seva vida, també en va descobrir deu fent servir la fotografia, però d'una altra manera: com que el traç deixat per un asteroide massa petit en el sistema anterior ja no és visible en el clíxer per poc lluminós, en comptes de fer girar el telescopi al compàs de les fixes el feia girar segons el moviment mitjà dels asteroides: així les estrelles se senyalaven per una ratlleta mentre que l'asteroide, gràcies a la major exposició, arribava a marcar un piquet, quan no hauria marcat cap ratlleta amb l'altre mètode per no ser prou brillant. Així va descobrir els deu que ja vam dir, entre els quals el "**Barcelonina**", d'òrbita especial.

Origen dels asteroides

Com el lector haurà suposat cada cop són més petits els asteroides que successivament es van trobant. De manera que ja no hi ha cap frontera entre asteroide i meteorit. Un meteorit és, pròpiament, qualsevol cos celest que cau damunt del nostre planeta, des de pedretes que ja es desintegren a les capes altes de

l'atmosfera, fins a les roques enormes, de moltes tones, que alguna vegada també han caigut sobre la Terra. Però també s'anomena meteorit qualsevol cos vagabund de l'espai de petites dimensions, com els caiguts al nostre habitatge. Caldria, doncs, anomenar meteorits els últims asteroides descoberts que no tenen més que pocs centenars de metres de diàmetre? Certament els "meteorits" caiguts sobre la Lluna que originaren els "mars", i els grans cràters eren força més grans. I a la Terra el meteorit caigut a Montana (Estats Units) el 10 d'abril de 1975 potser arribava a 100 m. de diàmetre, encara que ja en quedava poc en tocar a terra perquè es va posar incandescent a 60 km d'altitud i es fongué en gran part en la caiguda.

Ara bé, la massa de tots els asteroides classificats arriba a sumar la d'un planeta? Un càlcul aproximat dona que no passen en total d'1/800 de la massa de la Terra. Ajuntats en una bola, el diàmetre no passaria de 1.000 km. Això ens diu que la hipòtesi d'Olbers sobre el seu origen té poca consistència: provindrien d'un planeta més petit que Mercuri i no es veu per què havia d'esclatar un planeta així.

Avui dia és opinió pràcticament general entre els astrònoms la que exposà **Kuiper** el 1950: que els asteroides són les restes, més o menys aglutinades, dels materials de la primitiva nebulosa formadora del sistema solar que no van acabar mai de reunir-se en un sol planeta per causa de l'atracció gravitacional de Júpiter, el gegant del sistema planetari.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Un important jaciment de fòssils encara poc conegut

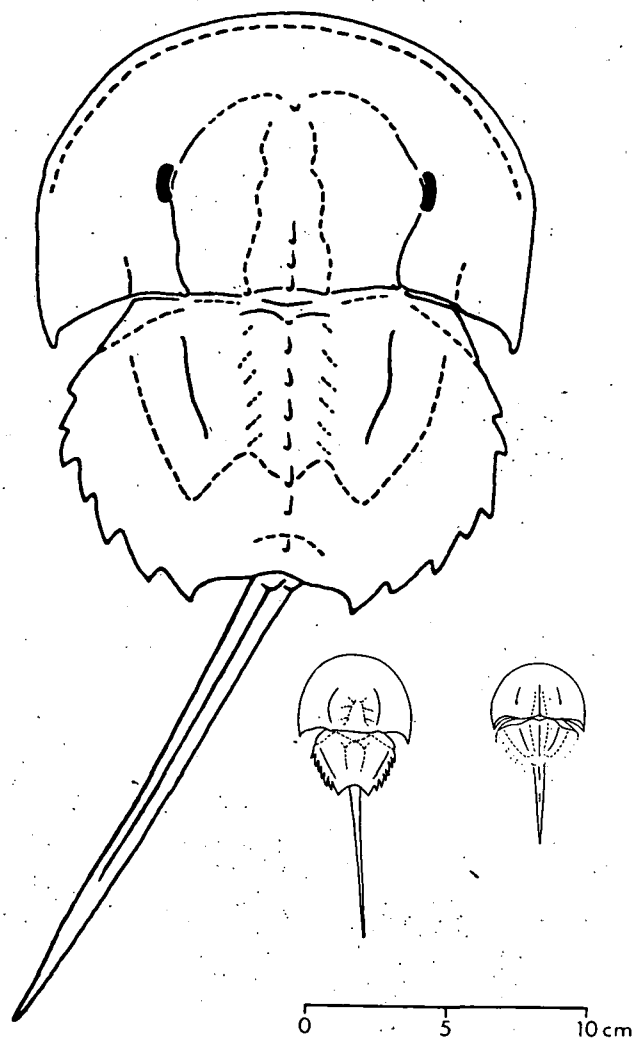
A l'Alt Camp de Tarragona, entre Alcover i Mont-ral hi ha unes pedreres que els geòlegs ens diuen que corresponen a estrats sedimentaris del pis Ladiní del Muschelkalk superior (del període Triàsic de l'Era Secundària; corresponent, doncs, a una antiguitat d'uns 200 milions d'anys), d'una extensió aproximada de 20 km² amb un gruix mitjà de 50 metres. També ens diuen els entesos que aquella "pedra d'Alcover", com se l'anomena vulgarment, és un dipòsit de dolomicrites. Es presenta en forma de làmines i és intensament explotada per obtenir lloses i com a pedra ornamental. Ara bé, això que sembla una pedrissa intrascendent resulta ser un dels jaciments de fòssils més remarcable d'Europa: amb ple dret cal col·locar-lo entre els nou més importants de l'Europa occidental, per l'abundor d'espècies noves i remarcables que s'hi han trobat.

Conegut des del 1966, any en què el Dr. Lluís Via publicà, amb col·laboració amb el Dr. J.F. de Villalta, el primer treball sobre una espècie nova de merostomat que s'hi descobrí, no va ser inclòs, lamentablement, en els jaciments remarcables que la revista *Geobios* (Lyon 1980) en el seu nº 4 descrivia; com tampoc deia res aquesta publicació d'un altre notable jaciment de casa nostra: el del Montsec, conegut des del 1898 (descobert per Vidal) i estudiat entre 1902 i 1903 per Zeiller, Meunier i Sauvage, com si els fòssils del nostre país no interessessin gaire. Aquestes deplorables omissions van ser reparades. El nº 8 de *Geobios*, del 1984 publicava un estudi extens pluridisciplinari del jaciment del Montsec de set signants, un dels quals el Dr. Via. I al nº 21 de la mateixa revista, el 1988, hi havia un estudi del de Mont-ral-Alcover de deu autors, que

donava compte de l'extraordinària varietat i riquesa del jaciment.

I per donar-lo a conèixer a la comunitat paleontològica internacional es presentà una comunicació al 28è Congrés Geològic Internacional, celebrat a Washington del 9 al 19 de juliol de 1989, informant i reivindicant el remarcable contingut del jaciment d'Alcover-Mont-ral, signada per L. Beltan, S. Calzada, L. Via i J.F. Villalta. La comunicació donà un resum detallat sobre l'ecologia, la tafonomia i l'estratigrafia de les dolomicrites del nostre jaciment, amb la notícia dels fòssils recollits, que comprenen espècies vegetals (equisetals, cicadàcies i fucàcies) i d'animals invertebrats (lofoforats, celenterats, mol·luscs, insectes, decàpodes, merostomats) i vertebrats (peixos celacantiformes i d'altres ordres, i rèptils); molts d'ells espècies noves.

La importància del jaciment ha quedat fora de dubte. Però no tothom se n'ha assabentat encara. Hem de dir aquí que molts dels exemplars que s'hi han trobat han estat objecte de comerç i ara estan en mans de particulars incontrolats. És de lamentar. Tanmateix sobrepassen el nombre de 1.500 els que s'han estudiat, i tots els holotips (exemplars primers descoberts que han donat nom a la nova espècie) s'exhibeixen a la tipoteca del Museu Geològic del Seminari Conciliar de Barcelona, excepte el del **Perleidus giganteus** que és al museu d'Alcover, on també hi ha una bona col·lecció d'exemplars de les espècies guardades i estudiades al Museu del Seminari.

Dibuixos esquemàtics de les tres espècies noves de merostomats (animals marins que no tenen antenes, però sí quelicers als flancs de la boca, com els aràcnids terrestres) trobats a la pedrera de Mont-ral-Alcover. El més gros, pel seu gigantisme i característiques, ha donat lloc a l'establiment d'una nova família d'aquests animals: *Heterolimulidae*.

■ **F.N.**

Moviment Cristià

DE GENT GRAN

"Més que mai, la societat necessita persones madures amb procés de CREIXEMENT."

(J. Martínez Roure, a "Full Dominical" 4.8.01)

Viure avançant

Viure, és una crida a l'aventura...

- El demà és desconegut...
- El demà ens atrau...
- El demà reclama preparació...
- El demà cal esperar-lo esperançadament...

Els esdeveniments no sempre s'avenen amb les nostres possibilitats de preveure'ls, de canviar-los...

És possible saber treure profit dels esdeveniments:

- podem reconduir-los...
- poden encoratjar-nos...
- podem fer-los fecunds...

Tot això depèn de nosaltres... però molts esdeveniments tenen lloc al marge de la voluntat humana. Aquests cal saber afrontar-los en la mesura de les nostres possibilitats i de la manera com Déu vol que els afrontem: amb Amor...

Viure, és un èxode continuat...

Viure, és avançar dia a dia, malgrat els entrebancs, vers la Terra Promesa...

Viure, és fer camí sense aturar-nos... Aturar-se en el creixement i en l'avançar és un morir més radical que el de la mort biològica de la nostra existència...

Viure, és com un Dissabte Sant, interludi entre el sofriment i l'esperança...

Viure, és avançar vers el Regne, gaudint anticipadament la seva proximitat...

Viure el Regne, camí de la plenitud, és fer nostra la voluntat de Déu manifestada per Jesús, l'"home-pels-altres". El "Déu-amb-nosaltres", el Capdavanter vers l'Amor...

Viure, en definitiva, és estimar...

■ **Lluís Antoni**

Del llibre "Quan ens fem grans"

El moviment celebra el 26 d'octubre la VIII Assemblea

Presentes i actius

De tant en tant, ens convé donar un to d'animació al nostre ritme habitual

Pertal de poder viure, conservant al màxim les facultats mentals i físiques, és necessari saber mantenir un ritme de vida acompassat i constant. Sense aquest, es podria caure en un ensopiment molt proper al desencís i, qui sap, si fins i tot a la depressió. Uns símptomes que semblen ser uns dels més acusats en els temps que vivim. Ben sovint solen ser objecte de moltes converses i, qui més qui menys, són força els qui tenen algun cas per a explicar... També nosaltres, que com a moviment tenim l'aspiració a una vida àgil, i al més positiva possible, necessitem marcar-hi un ritme eixerit que ens mantingui sempre ben desperts. Així ho demana el nostre desig de ser útils a tots aquells amb els quals compartim, amb l'edat i la jubilació, les esperances i alegries, les decepcions, angoixes i limitacions que ambdues coses comporten.

El nostre ritme habitual, dins el moviment, són les reunions que celebren, un o dos cops al mes, els nostres grups. Aquest és, diríem, el pols normal del nostre respirar col·lectiu... I tots som responsables que el seu batec es mantingui regular i estable, per tal d'assegurar el bon funcionament de totes les nostres activitats.

Ens servim d'aquest simil amb l'estat físic, i anímic, de l'ésser humà, perquè quan pensem, o parlem del nostre moviment, no ho fem com si es tractés d'una abstracció, o d'un ideal sublim i exaltat, sinó que tenim ben present que tots plegats constituïm un cos orgànic en el qual, tots i cada un de nosaltres, som solidaris els uns amb els altres. És, o vol ser, el

que amb llenguatge de fe anomenem el Cos Místic de Crist... Perquè, som Església!...

Necessitat de presència

A més del ritme, hi ha la necessitat de presència. Tothom, en un moment o altre de la seva existència, necessita fer-se present als altres, i comunicar-s'hi. Perquè, difícilment es pot viure en un aïllament massa perllongat, sense córrer el perill d'experimentar una sensació de fracàs que, a la curta o a la llarga, pogués ocasionar una mena d'esllanguiment i extenuació indefugibles.

Per això, de tant en tant, ens convé donar un to d'animació al nostre ritme ordinari, que ens ajudi

a fer més oberta i activa la nostra presència. Heus ací el que ha de ser la nostra Assemblea actual. Ens hem de convèncer tots plegats de la necessitat que tenim d'eixamplar els pulmons i sortir a respirar els aires del món que ens envolta. És així com evitarem caure en el parany de l'autocontemplació, la comoditat i la rutina.

No estem sols

Un altre aspecte que no podem oblidar és la constatació que el camí que hem emprat no és per a recorre'l aïlladament, i cadascú pel seu costat. Ni tampoc seguint uns itineraris marcats segons el tarannà de cada grup... o les preferències d'algun dels seus capdavanter... La nostra

ruta és més la d'un peregrinar que es fa massivament. I amb l'entusiasme que això sol provocar en els que hi concorren i l'expectació que pot desvetllar a aquells que ho contempnen.

Fa prop de dos mil anys que aquell gran caminador que fou Sant Pau, l'Apòstol dels gentils — el nostre — ja ens exhortava a ser "espectacle per al món"... Podem, potser, tenir motius per preguntar-nos si som prou bons deixebles d'aquell Jesús, el Crist, que l'Apòstol predicava, travessant mars i muntanyes amb un delit incansable... Però, el que no podem fer de cap manera és avergonyir-nos del nom de cristians que portem, sense cap mèrit de part nostra, cal dir-ho també... Ni ens ha de doldre manifestar-ho obertament... Sobretot, això sí, mitjançant un bon exemple evangèlic.

Propòsit de l'actual Assemblea

Després del que acabem d'apuntar, no desitgem altra cosa que la nostra Trobada — que és oberta a tota la gent — sigui, amb l'aportació de tots nosaltres, un exponent prou clar de com la vida pot ser en tot moment, i malgrat els anys, una possibilitat de "crèixer" constantment, i amb un ritme i una presència cristiana enmig del món que ens toca viure i servir.

Sense enfarfecs ni eufòries, ni petulàncies que no escauen, hem de saber manifestar a tothom que, encara de grans, podem aportar-hi quelcom de bo.

■ **J.N.C.**

Diàlegs des de la fe

Tema central: TROBADES AMB JESÚS.

I. "L'amistat ho fa més fàcil" (Guarició del paralític. Lc 5,15-27).

II. "Pa i doctrina" (Multiplicació dels pans. Jo 6,1-71).

III. "Convertits, convertim..." (La samaritana. Jo 4,1-42).

Presentats pel nostre Consiliari diocesà, el P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j.

ANOTEU; SI US PLAU: El primer d'aquests "Diàlegs" (Tema I) se celebrarà en les dates i als llocs següents:

NOVEMBRE 1991:

Dimarts, 5, de 5 a 7 de la tarda, A BARCELONA-CIUTAT. Parròquia de Corpus Christi (Bailèn-Còrsega).

Dimarts, 19, de 4,30 a 6,30, AL BAIX

LLOBREGAT I EL GARRAF. (Lloc a determinar)

Dijous, 21, AL BARCELONÈS: L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. (Lloc i horari, a determinar)

Divendres, 22, a les 5 de la tarda, AL MARESME. Basílica de Santa Maria, de MATARÓ.

Dimarts, 26, de 5 a 7 de la tarda, AL VALLÈS ORIENTAL. Parròquia de St. Esteve, de GRANOLLERS.

Dijous, 28, de 5 a 7 de la tarda, AL BARCELONÈS, Parròquia de Sant Josep, de BADALONA.

TROBANT-NOS AMB JESÚS, ENS RETROBEM MÉS PROFUNDAMENT AMB NOSALTRES MATEIXOS I AMB ELS GERMANS. Veniu a participar en aquests "Diàlegs"!

VIII Assemblea

DISSABTE, 26 D'OCTUBRE, 1991.
AL COL·LEGI DE LES GNES. ESCOLÀPIES
(Carrer d'Aragó, xamfrà amb Lúria)

Ordre amb què es faran els actes:

MATÍ:

A les 10, Entrada

10,30 Oració i benvinguda

Memòria d'activitats

Estat de comptes

Ratificació de la Junta

Preparar l'acompliment dels

Estatuts per al nou curs

11,15 Conferència, pel Dr. JOAN CORBELLÀ, sobre: "LA GENT GRAN A CASA NOSTRA"

12 Col·loqui

12,30 Descans

12,45 Eucaristia

13,30 Comiat

Aquest acte és obert a tota la gent gran. Us hi esperem!

Mitjans de comunicació: METRO, Línia 3.

BUS, 20-21-22-24-28-39-43-45-47-544.

4 dies de reflexió ignasiana

Destinat a la Gent gran (els qui ja ho són, els qui se'n senten i els qui temen ser-ne). DES DEL DIMECRES, 6 DE NOVEMBRE, a les 8 del vespre, fins al DIUMENGE, dia 10, a les 7 de la tarda.

Sota el guiatge del P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j.

INSCRIPCIONS: Casa d'Exercicis Sant Ignasi (Tel. 203 88 62).

El primer gest en el món acadèmic, de l'arquebisbe Ricard Maria

Neix l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

Un grup d'alumnes de la Facultat on té la seva seu l'Institut

Com ha nascut aquest Institut

- A Barcelona, en els darrers temps, diverses iniciatives mostraven un interès creixent per assolir un aprofundiment intens de la teologia espiritual.

- Entre aquestes iniciatives cal enumerar sobretot els cursos d'espiritualitat organitzats per l'Institut de Teologia de Barcelona, amb una notable i sempre creixent participació d'alumnes.

- Degut a l'interès progressiu amb què es seguien aquestes classes, els cursos d'espiritualitat, per decisió del Cardenal Jubany, l'any 1990 passen a ser una secció de l'Institut de Teologia de Barcelona anomenada "Institut d'Espiritualitat", que funciona dins de l'Institut de Teologia i en vistes especialment a una formació més plena dels seus post-graduats.

- Donat que aquesta secció de l'Institut de Teologia de Barcelona compta amb un elenc ric de temes i amb un abundant professorat especialitzat en les diverses matèries que han de professar-se, el nou Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, creu arribat el moment de coronar els passos donats pel seu

predecessor, separant l'Institut d'Espiritualitat de l'Institut de Teologia de Barcelona.

- Així, amb data de 10 de desembre de 1990, l'Arquebisbe de Barcelona erigeix canònicament de l'Arxidiòcesi el nou INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA, donant-li personalitat jurídica pròpia i, amb la mateixa data, aprova els Estatuts que regiran la nova Institució.

- El 18 de desembre del mateix any, l'Arquebisbe de Barcelona, en la seva qualitat de President de l'Institut i d'acord amb els seus Estatuts, nomena Director de la nova Institució docent el Dr. Pere Farnés Scherer. Posteriorment, nomena com a Consellers del mateix el Dr. Josep Fondevila, s.i., el Dr. Joan Pelegrí i Mn. Josep A. Arenas.

- Donat que l'Institut de Teologia de Barcelona tenia ja organitzats diversos cursos d'espiritualitat per al curs 1990-1991, el Consell del nou Institut, d'acord amb el seu President, determina començar les activitats pròpies de l'Institut a l'inici del curs 1991-1992.

Amb motiu d'iniciar-se les activitats de l'Institut de Teologia Espiritual al redós de la Facultat de Teologia de Catalunya (instal·lada al Seminari Conciliar de Barcelona) ens hem adreçat al seu primer director, el Dr. Pere Farnés, col·laborador assidu del nostre setmanari, per formular-li les preguntes que amablement ha volgut respondre.

Entrevista amb el Director

—Què significa concretament "teologia espiritual" i amb què es diferencia del que anomenem simplement "teologia"? A casa nostra hi ha un acreditat "Institut de Teologia". En què es diferencia d'ell el nou Institut?

—És aquesta una pregunta interessant que es fan molts. I que no és fàcil de contestar.

Diria que la teologia és primordialment l'estudi de Déu i d'aquelles matèries que es relacionen amb el seu coneixement (la seva Paraula, la Fe, la història de l'Església, la litúrgia, etc). La teologia espiritual estudia moltes d'aquestes mateixes matèries però amb un caire podríem dir més vital. Exposa com l'home viu personalment aquestes rea-

Què és un Institut Universitari

- És ben freqüent que al voltant de les Universitats i Facultats neixin diversos grups d'estudi i investigació més aprofundida d'alguna especialitat relacionada amb l'ensenyament general de la institució. Aquest acostuma a ser el naixement dels Instituts a l'interior de les Facultats.

- Un Institut universitari, doncs, és una Secció o Departament que, a nivell universitari, promou i exposa, d'una forma més sintètica, determinades àrees de la ciència o bé que investiga de forma més especialitzada una matèria concreta del pla general de la pròpia Facultat.

- Hi ha diverses classes d'Instituts. N'hi ha, per exemple, que professen de manera general el conjunt de les matèries que s'estudien a les Facultats però amb horaris més assequibles pels qui no poden dedicar a l'estudi tota la jornada laboral (d'aquest gènere és l'Institut de Teologia de Barcelona). N'hi ha d'especialitzats que aprofundeixen una branca més concreta del saber universitari (d'aquest gènere és l'Institut de Litúrgia de Barcelona). Hi ha Instituts autònoms, és a dir, no vinculats encara a cap Centre universitari (d'aquest gènere és avui l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona). N'hi ha que poden donar graus acadèmics, altres concedeixen únicament el títol de Diplom.

- Els Instituts universitaris, com les persones, van donant generalment passos successius. Acostumen a començar tenint una vida independent i al cap d'un temps es vinculen o fins s'incorporen a una Facultat. Així, per exemple, l'Institut de Litúrgia de Barcelona va començar les seves activitats docents l'any 1964 i no va ser incorporat a la Facultat de Teologia de Catalunya fins l'any 1986; a Roma, l'avui acreditat Institut d'Espiritualitat del "Teresianum" va ser creat l'any 1957 i no va ser incorporat a la Facultat dels Carmelites fins l'any 1964.

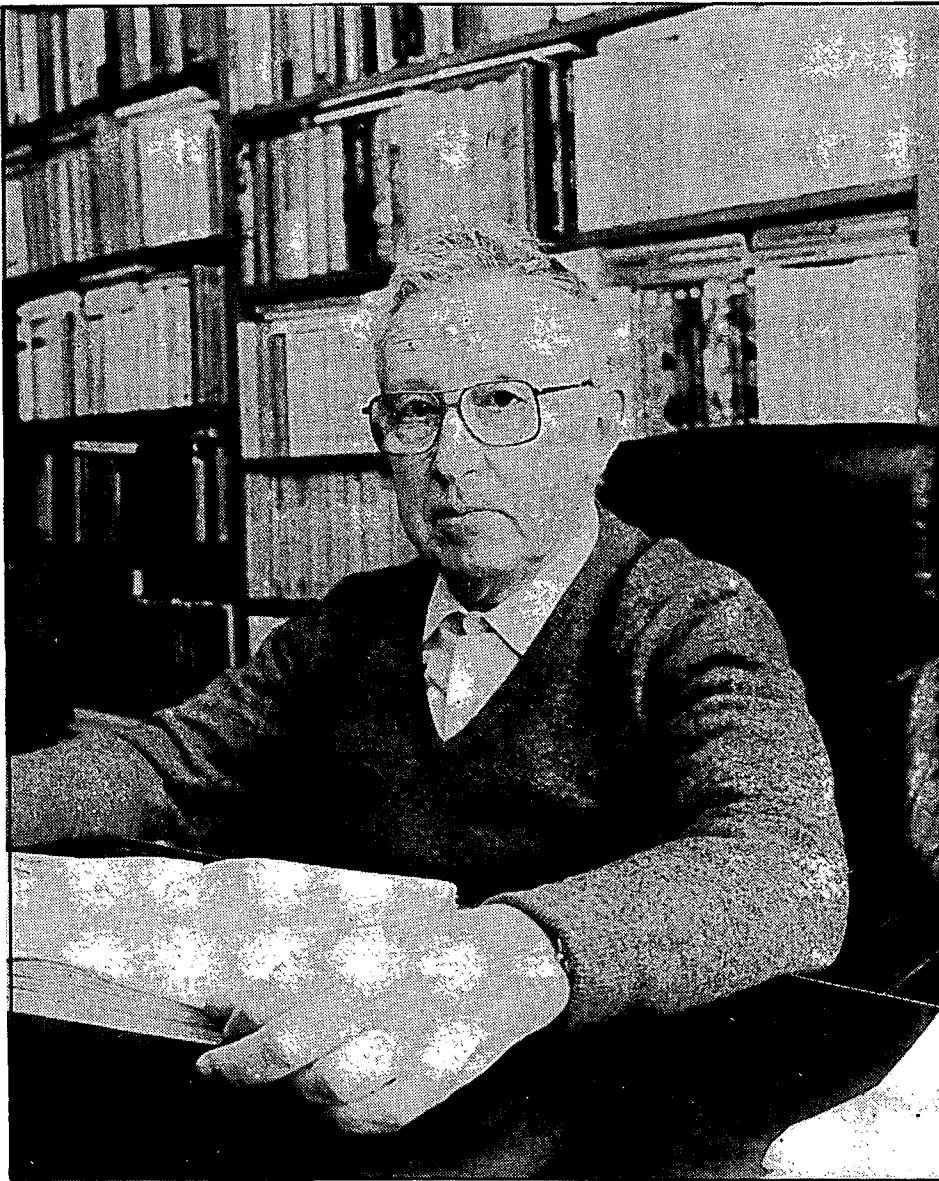
- El nou Institut de Teologia Espiritual neix en aquest curs com a institució autònoma de la diòcesi de Barcelona. Els seus Estatuts i l'alt nivell acadèmic del conjunt dels seus professors preveuen amb tot que en el futur podrà entrar en relació i vincular-se amb d'altres institucions docents.

litats, com pot progressar en el camí que porta a Déu. Si em permet una comparació treta de la medicina —totes les comparacions són només aproximatives— li diria que la teologia es pot comparar a l'estudi mèdic de l'estómac, mentre que la teologia espiritual s'assemblaria més a l'estudi de la digestió.

—**Passem als professors.** L'Institut de Teologia Espiritual és una creació "nova" de l'actual arquebisbe, erigida quan feia molt poc temps que era a Barcelona. És la seva "primera" creació universitària a casa nostra. Creu vostè que es compta a Barcelona amb un professorat suficientment preparat per donar aquestes matèries?

—En tot centre d'ensenyament hi ha professors de diversa vàlua, no tots sempre són primeres figures (encara que sovint persones no tant sàvies són amb tot grans pedagogs que saben explicar millor que els grans savis). Pel que fa al nostre Institut en concret puc dir-li que el nostre Claustre fa goig. Només li pregaria que donés un cop d'ull al quadre de professors que figura al Calendari 1991-92: hi ha 19 professors dels quals la majoria (13) són doctors i la resta llicenciats; 9 són religiosos i 10 diocesans. Molts d'aquests professors, per altra banda, s'han distingit pels seus escrits i actuacions en els quals la teologia es presenta com a "espiritualitat". Podria recordar els enyorats comentaris espirituals de l'evangeli del Dr. Gomà durant molts anys al "Full Dominical", els escrits "espirituals" de R. Grández a la revista "Oración de las horas" exercicis donats pel P. Fondevilla, i, si em permeteu una mica d'immodèstia, els comentaris als salms de Laudes i

El Dr. Pere Farnés, director de l'Institut

Vespres que jo mateix he escrit ("Monicions i oracions sàlmiques, Edit Claret) etc. que tenen un to i finalitat radicalment espiritual.

—**Un altre problema: el temps.** L'Institut, per facilitar l'assistència a classe, ha situat l'ensenyament fora de l'horari laboral, de 19,15 a 21 h. Però per a moltes persones, dedicar dues hores diàries de dilluns a dijous els

resulta excessiu. La gent va molt cansada i compromet's a un pla de classes diari després d'una jornada laboral plena sembla poc realista.

—Sí, aquest és un problema greu. Aquí es podria recordar la dita castellana "Quien mucho abarca, poco aprieta". Però cal dir que l'Institut té diverses possibilitats d'horaris. Evidentment el millor és cursar tot el pla del

curs amb classe diària de dilluns a dijous. Però hi ha també la possibilitat, ben interessant, de matricular-se només a alguna assignatura i llavors només cal

anar a classe un dia a la setmana (o dos dies si es volen fer dues assignatures). Aprendre, per exemple, com llegir la Bíblia de manera que nutreixi la vida espiritual o saber com van viure la seva relació amb Déu els màrtirs primitius o els homes de l'Edat Mitjana són, entre d'altres, temes ben suggestius; per a qualsevol d'aquestes matèries es requereix només un dia a la setmana. També hi ha la possibilitat de dedicar únicament una setmana cada quatre mesos a un tema especialitzat.

—**Una darrera i triple pregunta sobre els alumnes:** quins estudis previs es necessiten per matricular-se? Dóna l'Institut algun títol en acabar els estudis? El títol de l'Institut serveix com a capacitat per a professors de religió?

—En principi per matricular-se com a alumne ordinari i optar pel títol de "Diplomat en Teologia Espiritual" es necessita tenir el COU o estudis equivalents; per assistir a classe com a oient és suficient una entrevista prèvia amb el Director. L'Institut, acabats els estudis, dóna el títol de "Diplomat en teologia espiritual"; als que només fan alguna assignatura els hi atorga un certificat d'estudis. Pel que fa al certificat de capacitat per a professor de religió, es pensa tramitar la possibilitat d'atorgar aquest títol.

■ C.C.

Instituts de Teologia Espiritual a Espanya i Roma

Entre els Instituts de Teologia Espiritual més propers al nostre, sigui per la llengua o geogràficament, podem assenyalat:

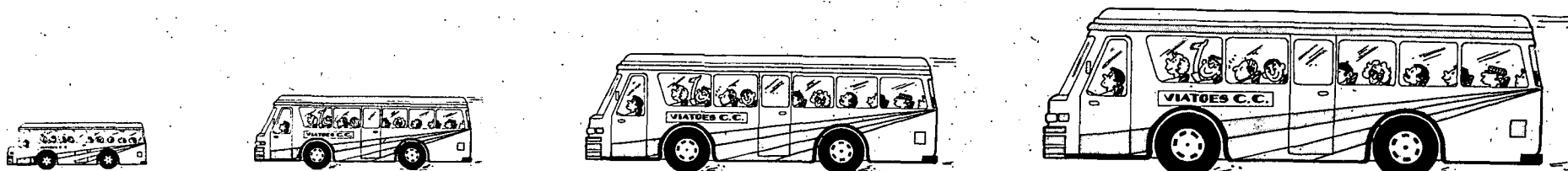
- Instituto Universitario de Espiritualidad. Universidad Pontificia de Salamanca. Madrid.
- Instituto de Teología Espiritual a distancia (Madrid)
- Departamento de Praxis Cristiana (Facultad de Teología de València)
- Centro de Estudios Espirituales (Toledo)
- Pontificio Instituto di Spiritualità Teresianum (Pontificia Facultad de Santa Teresa i Sant Joan de la Creu) (Roma)
- Institutum Spiritualitatis (Universitat Pontificia Gregoriana) (Roma)
- Istituto Franciscano di Spiritualità (Pontificium Athenaeum "Antoniano" (Roma)

Altres instituts relacionats amb la Facultat de Teologia de Catalunya

- Institut de Litúrgia, incorporat a la Facultat de Teologia
- Institut de Teologia Fonamental incorporat a la Facultat de Teologia
- Institut de Teologia de Barcelona, vinculat a la Facultat de Teologia
- Institut de Teologia de Tarragona, vinculat a la Facultat de Teologia
- Institut de Teologia de Girona, vinculat a la Facultat de Teologia

La secretària de l'Institut en ple treball

LXXVI VIATGE CULTURAL

Dia 20 d'octubre de 1991

OLOT - LA FAGEDA D'EN JORDÀ

Parque de Olot

La Fageda d'en Jordà

PROGRAMA

Al matí

Sortida a les vuit en punt
Xamfrà Balmes-València.
Esmorzar en ruta.
Arribada a Olot a 2/4 d'11.
Visita a la Ciutat i als
Museus d'Art Modern i Parroquial
on podrem admirar pintures i dibuixos
dels pintors catalans dels segles
XIX i XX. És remarcable la representació de la
escola paissatgística d'Olot amb obres de
Vayreda, Berga i Boix, Domenge entre altres.
A la sala capitular de l'església
Parroquial de Sant Esteve veurem:
Art sacre, orfebreria, pintures, talles,
ornaments dels segles XV al XIX.
Citem especialment un oli del GRECO
"Jesús abraçat a la Creu" i dos retaules
gòtics, un d'ells atribuït al "Mestre d'Olot"
A les dues dinar, i sorteig de llibres.

A la tarda

A las quatre, passada en carruatge pel
Parc Natural de la Garrotxa "Fageda d'en Jordà"
que fou immortalitzada per Joan Maragall en el
poema que porta el seu nom.
A les sis tornada a Barcelona.

DINAREM
al

Restaurant
LA PERLA

Ctra. de la Deu
OLOT

Preu: 3.500 ptes., comprenent viatges, visi-
tes, propines, sorteig de llibres i dinar al
restaurant. Per reserves de places truqueu al
tel.: 215 27 84 Sra. Roser

Preguem els participants en els viatges
culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que
assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en
els seus llocs de costum, ja que no podem garantir
la tornada, en hora hàbil per complir el precepte
dominical

AVÍS La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

"Així com no es pot escriure la història d'una família sense tenir en compte la mare, tampoc no es pot descriure la història de Sogorb i del poble d'Altura sense tenir en compte el santuari de la Mare de Déu de la Cova Santa".

Així s'expressa el bisbe de Castelló-Sogorb, monsenyor Josep Casas i Deordal.

És venerada dins d'una immensa i profunda cavitat de l'Alt Sogorb

La Mare de Déu de la "Cova Santa", patrona dels espeleòlegs

Relleu de la Mare de Déu

Monsenyor Casas tingué la gentilesa d'acompanyar-me personalment al santuari marí que es troba a quinze quilòmetres del poble d'Altura, a la zona alta de Sogorb, província de Castelló.

Abans d'endinsar-nos a la misteriosa i amplíssima caverna, el senyor bisbe —que anava també acompanyat del senyor rector del poble, mossèn Fèlix Gómez—, es parà i em digué tot pensatiu: "Avui molts d'aquests santuaris són font de pregària, una avinentesa per a rebre el sagrament de la reconciliació i per celebrar l'Eucaristia, amb assistència massiva. No podem abandonar mai aquests indrets; cal que tinguin una preferència en la nostra pastoral d'evangelització dels pobles".

Enmig d'un impressionant silenci en el laberint muntanyós, féu niu una "blanca coloma": la Mare de Déu.

L'artífex del requadre

Bonifaci Ferrer, germà de sant Vicenç Ferrer, va néixer l'any 1355. Fou l'artífex de la "blanca coloma". Home d'estudis, graduat en lleis per distintes universitats del país i de l'estranger, després de casar i havent tingut quatre filles, ric i cèlebre, es decideix abraçar la

vida religiosa en la cartoixa de Porta-oli. Més tard és ordenat sacerdot i nomenat Prior General dels cartoixans, però, després de sofrir incomprendiments i calúmies de tota mena, es retira a la cartoixa de Valde-Cristo. Aquí treballa, prega i escriu.

Desitjant glorificar la Mare de Déu i incrementar el seu culte i devoció, Bonifaci afaïçona amb les seves pròpies mans un petit relleu de guix de la Verge. Un historiador descriu el relleu així: "La matèria d'aquesta imatge és una taula quadrada de guix, amb un gruix de dos dits. Amida vint-i-un centímetre de llarg per deu d'ample. Corona el cap de Maria un ordre desigual de raigs daurats que l'encerclen. Les faccions de la cara mostren un aire de candor que difícilment es troben en altres imatges o pintures dels més famosos artistes".

El pare Bonifaci distribuïa les seves senzilles imatges o relleus a la gent que anava al monestir, sobretot als pagesos i pastors de la rodalia.

El fet miraculós

Un d'aquests pastors venerava la petita imatge de la Verge Maria en el fons de la immensa i profunda cova esmentada, que era refugi de ramats i pastors. Un cop mort aquell pastor, la imatge va romandre en aquell lloc fosc per espai de segles en el més gran oblit.

Un altre pastor, l'any 1503, va descobrir casualment el relleu. També ell començà a venerar-lo, adornant-lo amb flors silvestres. Invitava a fer el mateix a d'altres pastors i coneguts. La devoció a la Mare de Déu s'escampà ràpidament per la comarca i la gent en deia d'aquell lloc, la "cova santa". Amb els anys augmentaren de forma extraordinària les peregrinacions i s'hi atribuïen fets prodigiosos.

Avui la Mare de Déu de la "Cova Santa" és la copatrona de la diòcesi de Sogorb-Castelló i és coneguda per tota la regió valenciana i per altres indrets de tot l'Estat espanyol. "I també és patrona dels espeleòlegs", afegix mossèn Fèlix Gómez, rector de l'Altura.

La custòdia i administració del santuari i d'un casal annex, està en mans d'un patronat, constituït pel rector de la parròquia i pel batlle, més un regidor, de l'ajuntament d'Altura.

"Al casal, hi vénen persones o grups per passar uns dies de descans al redós de la Mare de Déu. Aquí aprofundeixen la seva fe i renoven els seus compromisos cristians. Aquí els augmenta la devoció a Maria", em comenta el senyor bisbe.

Baixada a la cova

■ Francesc Gamissans

Un repte per als catequistes

L'àudio-visual desvetlla la capacitat de meravellar-nos

Tenim la sensació d'estar cansats?

Massa sovint parlem de rutina, desencís, manca de motivació, sessions sense engrescament, passivitat, desinterès, i una llista molt més llarga de contravalors pedagògics, quan parlem de catequesi, catequistes o catequitzants.

Es planteja, amb tota la raó, la necessitat de transmetre la fe, de dir-la, d'encomanar-la, de passar-la, en un món afectat pel virus de la transformació constant, del consumisme rabios, de la tecnologia més refinada i de tantes novetats que arriben a posar nerviós el temperament més equilibrat.

No podem afluixar!

Però ull viu! El catequista no s'ha de posar nerviós. Ha de ser com l'olivera. Un arbre fortament arrelat a la terra que li dona consistència, fermesa i seguretat —no ens falta, de vegades, aquest arrelament ferm i decidit a la terra d'avui?, no ens passa, de vegades, que vivim a la lluna, als núvols o a una altra galàxia?— però a la vegada, un arbre que s'alça damunt dels turons per a rebre, amb impetuositat, tota la força del vent —estem atents i a punt de deixar bufar tota la força del vent de l'Esperit?

L'àudio-visual és una bona ajuda

L'àudio-visual, amb tota la complexitat del seu llenguatge, ens ajuda a viure arrelats al nostre temps perquè ens desvetlla la capacitat de meravellar-nos, davant la realitat de les coses, per la força de la imatge de la paraula, del silenci, del crit, de la música o del gest.

Però també ens ajuda a obrir-nos al vent de l'Esperit perquè, entre altres coses, ens desperta i potencia la capacitat de contemplació i d'admiració i per tant de pregària.

L'Escola Àudio-visual de Barcelona

Per això l'Escola Àudio-visual, de la Delegació Diocesana de Catequesi, que està a punt d'encetar la seva tasca educadora, després de 18 anys d'existència, convida els catequistes a participar en els diversos cursos monogràfics, activitats d'actualització i sessions de formació permanent amb la confiança que hi trobaran recursos pedagògics, eines d'animació, estil educatiu, confrontació d'experiències, projectes de renovació, que els faciliti realitzar una catequesi ben encamada en la nostra època.

És el repte per als catequistes. Dir la fe de sempre amb el llenguatge d'avui! Perquè l'Evangeli segueix essent Bona Notícia pels que estan caminant vers el tercer mil·lenni!

Si voleu informació concreta de l'Escola, demaneu-la de dilluns a dijous de 17.30 a 20.30, al telèfon 454 18 98.

■ Ignasi M. Corominas

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PROVIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PROVIDA
ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE
A LA VIDA HUMANA
Bonaplat, 42, 11 T. 204 71 11
08024 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA.

Nom _____

Adreça _____

País _____

Província _____ CP _____

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplat, 42, 11 T. 204 71 11 08024 BARCELONA

LA SARDANA I LA DANSA

Medalles al mèrit sardanista

La nit del dia 5 d'octubre, al pati dels Tarongers de la Generalitat de Catalunya, el President, el Molt Honorable senyor Jordi Pujol, farà lliurament personal de les Medalles al Mèrit Sardanista i distincions concedides per l'Obra del Ballet Popular en la celebració anyal de la Diada de la Sardana, segons es va fer conèixer a Llançà, el dia 21 d'abril, quan la població va ser proclamada Ciutat Pubilla de la Sardana.

La Medalla al Mèrit Sardanista s'atorga aquest any a Josep Ventura i Salarich, reconeixent una trajectòria de treball a favor de la sardana de més de 40 anys i una activitat densa en el camp de la informació sardanista, actualment al diari AVUI, Catalunya Ràdio, TV3, i Catalunya Cristiana.

La Medalla al Mèrit Musical es concedeix al compositor Fèlix Martínez i Comín, que ha seguit una línia llarga, continuada i de qualitat en la composició de sardanes, destacant principalment en la seva tasca de composició de música per cobla que no és sardana, on ha tingut constantment inquietuds per ampliar o millorar l'estructura de la cobla, pensant principalment en ella com a mitjà interpretatiu de concerts. Possiblement la concessió de la Medalla a Fèlix Martínez i Comín presenti la nota trista de no poder comptar amb la seva presència personal, ja que d'ençà de primers d'agost està internat en un centre mèdic, i si bé s'està recuperant de la crisi no es pensa que pugui assistir-hi en un termini de temps tan immediat.

Conjuntament amb el lliurament de la Medalla es farà també la de diverses distincions concedides a persones i entitats, l'activitat de les quals és positiva per a la difusió de la sardana. Anotem els noms d'aquestes persones o entitats: Foment de la Sardana, de Banyoles; Grup Sardanista del C.E. Huracans, de Lleida; Dr. Vittorio Sicuri, de Florència; Josep Maria Mas i Solench; Inés Padrosa; Joan Domènech i Moner; Joan Grau i Martorell; Agrupació de Trobades Sardanistes Infantils de les Comarques Gironines; Ramon Fontanet; Ràdio Martorell; Jordi Puerto i Parramon; Foment de la Sardana, de Banyoles; Prosolba; Ajuntament de Girona; Amics de la Sardana, de Cassà de la Selva; Pere Pardo; Joan Roca; Miquel Puigdemívol; Josep Grau; Pau Orriols; i l'Obra Social de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.

■ C.C.

LOURDES Magazine

La vida d'un poble en marxa

Actualment, edicions en francès, espanyol i italià

L'actualitat del missatge

Per a rebre totes les notícies i vivències de LOURDES. Entrevistes, reportatges i informacions.

EL PERIÒDIC DE LA RUTA

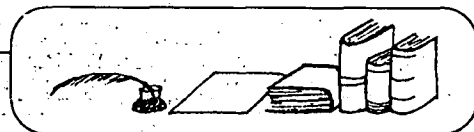
El Cardenal Rulni, Vicari de Roma, es felicita per l'edició en llengua italiana de LOURDES-MAGAZINE

"Tinc a les meves mans la interessant revista mensual que parla, a través dels textos i les fotografies, del Santuari de la Immaculada tan estimat arreu del món.

Saludo en aquesta edició com un do rebut de la Mare de Déu de Lourdes, destinat a mantenir viu el seu record... fer créixer la devoció mariana i el compromís cristià... La meua satisfacció per aquest iniciativa... i els meus vots... perquè trobi nombrosos lectors... Un nou alè d'espiritualitat mariana i de caritat activa."

Subscripcions per un any: 220 Francs Francesos o 4.400 pts.-convertibles, en un xec nominatiu a "Lourdes-Magazine", conformat per un Banc. Envieu-ho per correu, acompanyant les vostres dades personals i adreça (codi postal), a "Lourdes-Magazine", 1, avinguda Mgr. Théas 65100 LOURDES.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les parts del cos (6)

Un d'aquests dies, en arrencar el full diari del bloc Maragall, vaig trobar aquest acudit: —Muller meua, et voldria parlar de comprar-te unes arrecades. —Ai, sí, digues, digues. Sóc tota orelles.

Ser tot orelles és escoltar l'interlocutor amb el màxim interès. I com aquesta frase n'hi ha moltes més en les quals fem servir el mot orelles per expressar algunes realitats.

Li vaig haver d'estirar les orelles perquè tot el que li havia dit li va entrar per una orelles i li va sortir per l'altra. Com que les parets tenen orelles, i era molt fi d'orella i aquell envà era prim com una orelles de gat, va sentir-ho tot. Era molt dur d'orella i per això dreçava les orelles per collir els rumors que corrien sobre la pèrdua del seu lloc de treball, i corria a penjar-se a les orelles del director, el qual li feia orelles de marxant. Se li veta l'orella quan fingia tenir bona orelles per a la música. Quan ja es va veure les orelles volia adobar la butaca d'orelles i en desclavava els claus amb les orelles del martell. Li cridaven que no ho fes, però semblava que tingués les orelles a cal ferre.

La boca té una multiplicitat de funcions com cap més òrgan del cos humà, si no són les mans. Amb la boca mosseguem, masteguem, assaborim, degustem, engolim, tot això de fora cap a dins. De dins cap a fora cridem, cantem, enraonem, respirem, xiulem, bufem. Aquesta darrera activitat pot

ser encaminada vers l'execució de música mitjançant els instruments de vent. Amb la parla i el cant som capaços d'arribar a altures artístiques insospitades. Penseu si no en el teatre i l'òpera en tots els seus nivells. Sense la boca que deixa sortir la veu no serien possibles.

La porta de la boca són els llavis, aquestes dues ratlles horitzontals unides pels extrems per les comisures i més vermelles que la resta de la cara, sobretot en les dones. Tant la boca com els llavis, generen uns derivats, gramaticalment, que ens poden fer equivocar a l'hora d'escriure'ls. Són els que els manuals anomenen falsos derivats perquè no ens vénen del mot actual català, sinó del seu antic mot corresponent llatí. Em refereixo a labial i bucal, que si fossin derivats veritables serien llavial i bocal. Atenció, doncs, a aquests dos mots.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

En una bossa d'aquestes publicitàries, de plàstic, hi veig escrit: CALÇATS I BOLSOS X Lepanto, 23. Això sí que és anar amb una sabata i una espadenya! Calçats o sabates i bosses o sacs de mà. Feu la combinació que vulgueu, però res de bolsos.

■ Albert Pera

Creada una Associació d'Intèrprets de Llenguatges de Signes

Perfeccionar i enriquir el llenguatge de signes, abans conegut com a mimica dels sords, és una de les tasques de la recentment creada ILSE, associació d'àmbit estatal fundada per un grup de 60 intèrprets o traductors per a persones que no hi senten.

Els intèrprets de llenguatge de signes són oients instruïts en aquesta forma de comunicació minoritària que ajuden a relacionar-se socialment els més de 100.000 sords que es calcula que hi pot haver a Espanya, va manifestar Luisa San Agustín, vocal de la nova agrupació, en la qual actualment gestionen el seu ingrés uns altres 60 nous socis.

La Confederació Nacional de Sords d'Espanya va crear fa uns anys un servei gratuït, que paga la Comunitat de Madrid, consistent a facilitar, quan es necessita per una gestió, un acompanyant capaç d'interpretar per als sords, en l'intent de disminuir tant com sigui possible, la pèrdua que aquests sofreixen, de molts dels seus drets com a ciutadans, va assenyalar Luisa San Agustín.

Cada dia som més els intèrprets, i no solament a Madrid, on figuren en els fitxers de la confederació 44 persones amb títol oficial —va afegir— sinó també a Barcelona, Valladolid, León, Logroño, Vitòria, Saragossa i tot Andalusia, cosa que ens va conduir a optar per crear aquesta associació, que ens donarà més força per assolir els nostres objectius.

Luisa San Agustín va recordar que el llenguatge de signes era una cosa que només dominaven abans els sords o fills de sords i que fins i tot es va arribar a prohibir en un congrés celebrat a Milà el 1880, perquè va prevaldre l'opinió que podria perjudicar-los en la seva marginació.

Avui, tanmateix —va indicar— adquireix més gran importància, com un llenguatge diferent i propi de determinades persones que es valen tant de la dactilologia o abecedari complet —de suport— com del signe.

Un diccionari recopila 3.500 signes diferents, si bé el nombre real és incalculable, ja que no tractant-se d'un llenguatge homologat, els signes creixen i varien d'acord amb les peculiaritats de les diferents regions, famílies i grups.

El llenguatge s'aprèn en uns cursos que imparteix des del 1978 la confederació, per tal de capacitar persones que necessitaven comunicar-se amb no oients, gent dedicada a l'ensenyament especial, logopedes i d'altres que, sense necessitat d'un llenguatge ric, sí que en necessiten unes nocions.

Els programes comprenen, al llarg de tres anys, a més de l'aprenentatge dels signes que els sords han anat adquirint des del seu naixement per tal de comunicar-se, psicologia d'aquestes persones disminuïdes i expressió corporal, perquè fins i tot els més mínims gestos es converteixen en

una gran ajuda.

Per a la graduació cal superar unes proves de conversa amb prelocutius o sords profunds, traducció d'un text i altres exàmens per comprovar la capacitat per interpretar el llenguatge en el seu real i profund significat.

Una conferència, per exemple, necessita una gran agilitat per part de l'intèrpret, per reciclar, per canviar i intercanviar un signe per un altre, per tal d'arribar a grups de persones en els quals es mesclen molt diferents nivells culturals, va puntualitzar Luisa San Agustín.

Des de fa un any el llenguatge de signes té la seva pròpia denominació oficial, ja que abans es coneixia simplement com a mimica. El cens de persones que l'utilitzaven és difícil de realitzar, segons Luisa San Agustín, que digué que tan sols a Madrid figuren en la confederació nacional 20.000 persones.

La seva interpretació, segons aquest membre fundador de l'associació, requereix un esforç encara més gran que el de la traducció simultània, perquè encara que es pugui aconseguir una certa velocitat, i la simultaneïtat és possible, hi influeixen molts altres factors com el benefici del contacte directe amb l'altra persona i per això resta limitat, per exemple, —digué— el seu ús per la televisió.

■ G.A.

LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES

La injustícia, realitat viva

Karen Lebacqz. Justicia en un mundo injusto. Ed. Herder

D'on aconseguí el terratinent la terra que ara posseeix? Dels seus pares terratinents. I aquests, ¿com l'adquiriren? Dels seus passats terratinents, d'ancestrals terratinents... Però jo els dic, amics, que si perseguim l'origen de la propietat agrària arribarem a un moment en què la terra fou presa per la força.

No s'hi val! Ni a la força, ni al desterrament, ni a la repressió, ni a la violació, ni al racisme, ni a la retòrica... No podem tancar els ulls a la llarga història de violència i injustícia que ens acompanya, incloses les atrocitats comeses en nom de la religió. Els testimonis bíblics investigats en forma de punyents exemples autoritzen la dramàtica expressió dels oprimits: ¡Deixeu-me, si us plau, fer història! Perquè, un home és un home!.

■ E.H.

Plena dedicació als necessitats

Carmen Mestre. Las Hermanas Hospitalarias de la Santa Cruz de Barcelona (1792-1977). Ed. Claret

Les persones que estiguin interessades i estimin la ciutat comtal podran conèixer una Institució religiosa que l'any 1972 va ser cabdal per atendre els pobres i necessitats que acollia l'Hospital General de Santa Creu de Barcelona. Durant aquests dos-cents anys, que es compliran l'any vinent, la seva obra de caritat gairebé desconeguda però constant, ha estat sempre vinculada als esdeveniments més imponents i tràgics de Barcelona i al seu creixement.

De fet, aquesta obra és de caire intern de l'Institut però, fa de bon llegir per a tothom. Té una presentació acurada i bones il·lustracions. El seu contingut es divideix en tres parts ben diferenciades per la forma literària d'exposar-se: la primera part, tan ben documentada com ha estat possible, conta de manera narrativa l'evolució històrica de la fundació de l'Institut, actualment Congregació religiosa. La segona part, de temps més contemporani, presenta uns fets cronològicament disposats però que no han estat historiat. La tercera part són una sèrie de documents que per no trencar la línia narrativa no s'han inserit íntegrament en el lloc corresponent.

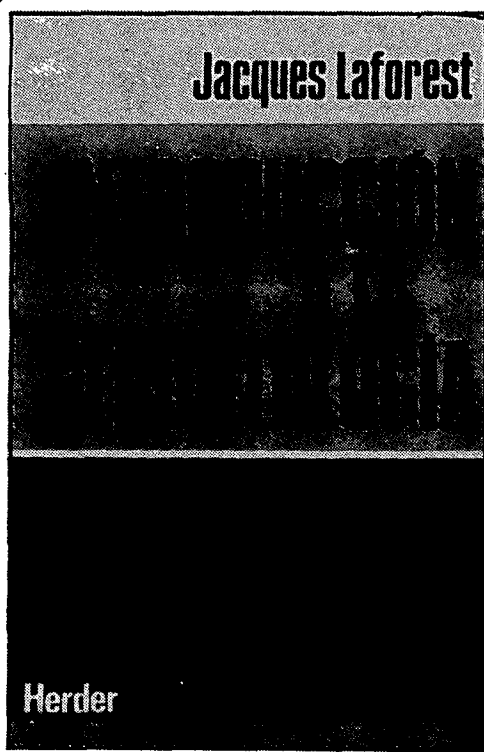
En aquestes Fonts Documentals, s'hi troben els Reglaments Majors del 1793 que són un document important del català del segle XVIII, així com els dos sermons introductoris que mostren l'estil oratori d'aquella època.

Per la seva senzillesa i alhora realisme és un llibre força interessant.

■ C.M.

Jacques Laforest

Herder

L'art d'envellir

Jacques Laforest. Introducción a la gerontología. Ed. Herder

Aquesta obra s'adreça a tots els qui estudien els fenòmens de l'envelliment humà o que exerceixen una professió entre persones grans; però, sobretot, interessarà a qualsevol que es proposi assumir el seu procés personal d'envelliment com "l'art d'envellir".

L'autor ofereix amb aquesta INTRODUCCION A LA GERONTOLOGIA els fonaments d'una teoria completa i unificada de l'edat madura. Analitza, entre altres, aquestes qüestions candents: l'envelliment com a plenitud de vida; l'assumpció dels nous esdeveniments en la identitat personal; l'autonomia i independència individual per mantenir-se al volant de la pròpia vida; la pertinença, sense arraconar-se, a les comunitats socials.

Avui la gerontologia es desenvolupa en relació amb algunes ciències, sobretot en el camp de les ciències socials i de la salut, amb una interacció mutua.

Gerontòleg format en els mètodes de les ciències socials, de la filosofia i de la història, Jacques Laforest és professor titular de la Universitat de Laval (Quebec), alhora que conferenciat, investigador i escriptor. La seva contribució a la gerontologia es caracteritza per la integració de dues dimensions inseparables: reflexió científica i reflexió existencial.

■ E.H.

Un 78 per cent dels museus de Catalunya són pluridisciplinars

BARCELONA.— Un 78 per cent dels museus de Catalunya són pluridisciplinars, mentre que la resta estan especialitzats en una única disciplina, segons recull un estudi exhaustiu realitzat pel Servei de Museus del departament de Cultura de la Generalitat.

Aquest estudi fou realitzat a principis d'aquest any amb la finalitat de poder comptar amb dades reals de la situació dels museus catalans per a dissenyar un programa automatitzat per a la seva gestió que cobris les necessitats d'aquests centres.

De les 245 institucions que s'autodenominen museus actualment, la gran majoria són de caràcter local formats per petites col·leccions que no arriben al miler d'objectes.

Un total de 26 museus posseeixen entre 10.000 i 50.000 objectes i només cinc —Gabinet Numismàtic, Museus de Geologia de Barcelona i el de

Zoologia d'aquesta ciutat amb la xifra rècord d'un milió d'espècimens— superen els 50.000 objectes.

Entre els museus monotemàtics l'estudi constata que la majoria són d'arqueologia, un 43 per cent, seguits d'un 28 per cent d'art, un 26 de ciències naturals i un de numismàtica.

Tocant a la titularitat dels museus i els diferents sistemes de gestió, l'anàlisi mostra que 151 depenen d'administracions públiques i 94 són de propietat privada, dels quals 30 pertanyen a l'Església, 31 són gestionats per particulars o empreses privades.

L'estudi conclou que poc menys d'un terç dels museus catalans disposen de personal tècnic fix a temps complet, normalment especialitzat en les matèries pròpies del museu.

■ J.O.

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

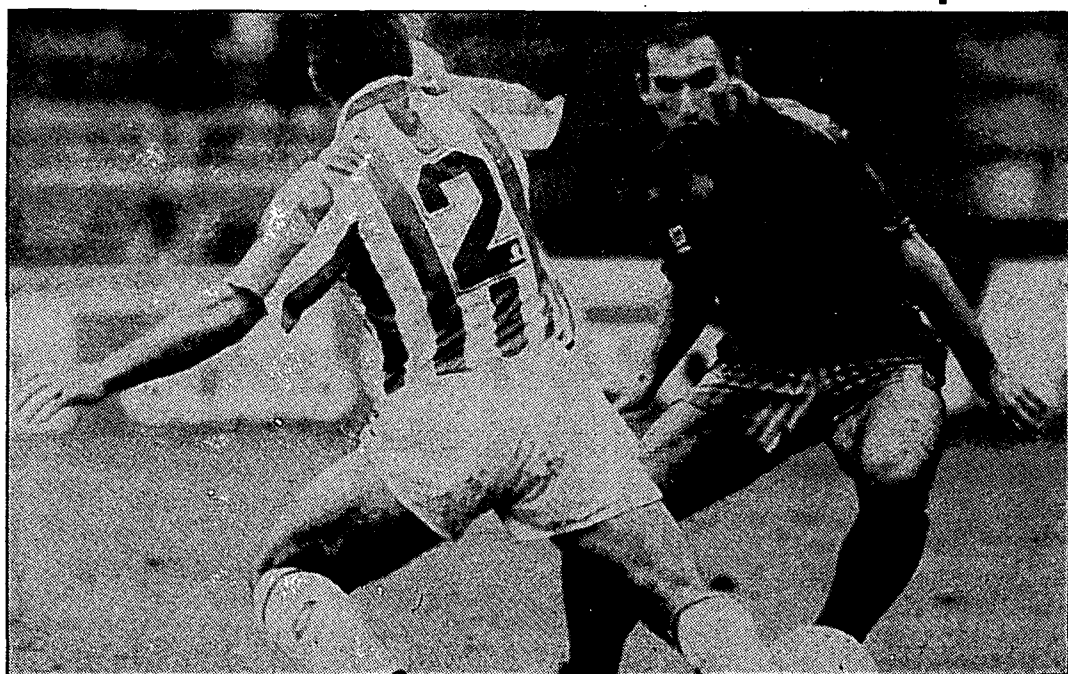
És un procés de recerca interior per descobrir quins mecanismes, quines defenses, quines manipulacions, conscients o inconscients, utilitzem en la relació amb nosaltres mateixos i amb els altres. Quan ho descobrim podem desenvolupar noves actituds i noves formes de relació que ens ajudaran a viure una vida més autèntica, més plena de sentit, més feliç.

Dirigit per Anna M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

DIES: Una sessió setmanal, des de novembre fins a juny. Per a més informació, truqueu-nos per telèfon o demaneu-nos una entrevista.

SESSIONS INFORMATIVES: El dimecres 2 d'octubre, a les 11, les 16 i les 19 hores.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via, 690, pral. 2a. 08010 BARCELONA
Tel. 265 02 47 de 10 a 1

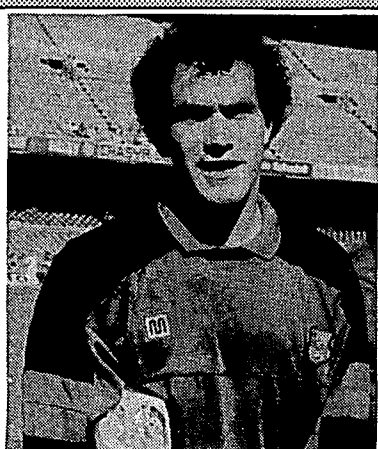

FUTBOL

PRIMERA DIVISIÓ

Sp. Gijón	2	Barcelona	1	Burgos	3	Tenerife	1
R. Madrid	3	Sevilla	1	Mallorca	0	Valencia	1
Logroñés	0	Ath. Bilbao	1	Español	3	Osasuna	2
D. Coruña	1	Valladolid	0	R. Sociedad	0	At. Madrid	2
Albacete	0	Cádiz	1	Zaragoza	3	Oviedo	2

1. At. Madrid	8 + 4	4
2. Real Madrid	8 + 4	4
3. Sevilla	6 + 2	4
4. Sp. Gijón	6 + 2	4
5. Burgos	5 + 1	4
6. Oviedo	5 + 1	4
7. Valencia	5 + 1	4
8. Barcelona	4	4
9. Cádiz	4	4
10. Zaragoza	4	4
11. Albacete	4	4
12. Osasuna	4	4
13. Logroñés	4	4
14. Tenerife	3 - 1	4
15. D. Coruña	3 - 1	4
16. Español	3 - 1	4
17. Ath. Bilbao	2 - 2	4
18. Mallorca	1 - 3	4
19. R. Sociedad	1 - 3	4
20. Valladolid	0 - 4	4

Zubizarreta (Barcelona)

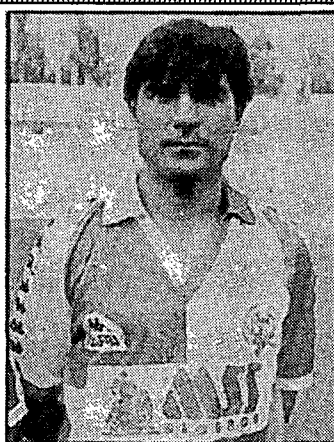
GOLEJADORS

Butragueño (R. Madrid)	4
Monchu (Gijón)	4
Manolo (At. Madrid)	3
Moya (At. Madrid)	3
Corbalán (Albacete)	3
Urban (Osasuna)	3
Estebanarz (Tenerife)	3
Felipe (Tenerife)	3
Tabuenca (Ath. Bilbao)	3
Bengochea (Sevilla)	2
Eusebio (Barcelona)	2
Stoichkov (Barcelona)	2
Wutke (Español)	2

SEGONA DIVISIÓ

Mérida	3	Málaga	0	Celta	3	Palamós	0
Sestao	0	Lleida	0	Compostela	0	Sabadell	1
Eibar	1	Castellón	0	R. Vallecana	1	Bilbao Ath.	0
Figueres	1	Las Palmas	1	R. Madrid	3	Betis	1
Murcia	2	Barcelona	1	Racing	1	R. Avilés	0

1. R. Vallecana	10 + 4	5
2. Celta	8 + 2	5
3. R. Madrid	8 + 2	5
4. Figueres	7 + 1	5
5. Racing	7 + 1	5
6. Murcia	7 + 1	5
7. Betis	7 + 3	5
8. Lleida	7 + 3	5
9. Eibar	6	5
10. Mérida	5 - 1	5
11. Compostela	4 - 2	5
12. Sestao	4 - 2	5
13. R. Avilés	4	5
14. Barcelona	3 - 1	5
15. Sabadell	3 - 1	5
16. Bilbao Ath.	3 - 1	5
17. Las Palmas	3 - 1	5
18. Castellón	2 - 2	5
19. Málaga	1 - 3	5
20. Palamós	1 - 3	5

García (Sabadell)

GOLEJADORS

Gudelj (Celta)	9
Naixes (Murcia)	4
Pedro (Rayo)	3
Pruden (Rayo)	3
Comas (Rayo)	3
José María (R. Madrid)	3
Benito (Santander)	3
Gabino (Betis)	3
Vermes (Figueres)	3
Akimira (Figueres)	3
Comas (Rayo)	3
Bartolo (Lleida)	2
Cuellar (Betis)	2

LA TRAVESSA

JORNADA 5 (29-9-91)

1. Sp. Gijón - Barcelona	1
2. R. Madrid - Sevilla	1
3. Logroñés - Ath. Bilbao	2
4. Coruña - Valladolid	1
5. Albacete - Cádiz	2
6. Burgos - Tenerife	1
7. Mallorca - Valencia	2
8. Español - Osasuna	1
9. R. Sociedad - At. Madrid	2
10. Zaragoza - Oviedo	1
11. Mérida - Málaga	1
12. Eibar - Castellón	1
13. Murcia - Barcelona	1
14. Santander - Avilés	1

Pleno 15

R. Madrid - Betis	1
-------------------	---

PROPERA BUTLLETA

JORNADA 6 (6-10-91)

1. Sp. Gijón - R. Madrid	
2. Sevilla - Logroñés	
3. Ath. Bilbao - D. Coruña	
4. Valladolid - Albacete	
5. Cádiz - Burgos	
6. Tenerife - Mallorca	
7. Valencia - Español	
8. Osasuna - R. Sociedad	
9. At. Madrid - Zaragoza	
10. Barcelona - Oviedo	
11. Barcelona - Figueres	
12. Sabadell - Celta	
13. Betis - Rayo	
14. Avilés - R. Madrid	

Pleno 15

Palamós - Murcia	
------------------	--

PROPERA JORNADA

PRIMERA DIVISIÓ

Sp. Gijón - R. Madrid
Sevilla - Logroñés
Ath. Bilbao - Coruña
Valladolid - Albacete
Cádiz - Burgos
Tenerife - Mallorca
Valencia - Español
Osasuna - R. Sociedad
At. Madrid - Zaragoza
Barcelona - Oviedo

SEGONA DIVISIÓ

Barcelona - Figueres
Sabadell - Celta
Betis - Rayo
Avilés - R. Madrid
Palamós - Murcia

El Barça, desconcertat

Ja ho vàrem advertir en el darrer comentari publicat en la nostra finestra esportiva. Aquest Barça no ens mereix la confiança de l'any passat, i menys ara que es confirmen els temors que assenyalàvem. Perdre en dos desplaçaments consecutius davant de rivals teòricament assequibles és prou significatiu i pot marcar la trajectòria de l'equip durant la resta del campionat.

Un cop més, Cruyff ha trobat explicacions senzilles al segon fracàs important de la temporada. Ha parlat de manca de concentració defensiva i d'un escàs afany de lluita en alguns homes. És l'argumentació habitual en el moment que arriba la derrota.

Oblida l'entrenador que ell també forma part de l'engranatge i alguna responsabilitat deu tenir en el mal joc de l'equip. Crec que el conjunt d'enguany, és, pel cap baix, tan bo com el de la temporada passada, però que els jugadors no actuen convençuts de les seves possibilitats i a vegades es mostren desconcertats en el camp a causa de les curioses consignes que reben de la banqueta. Els canvis constants, en lloc de desorientar el contrari, provoquen la confusió i el caos en els propis jugadors barcelonistes. No es veu un equip instal·lat còmodament al camp.

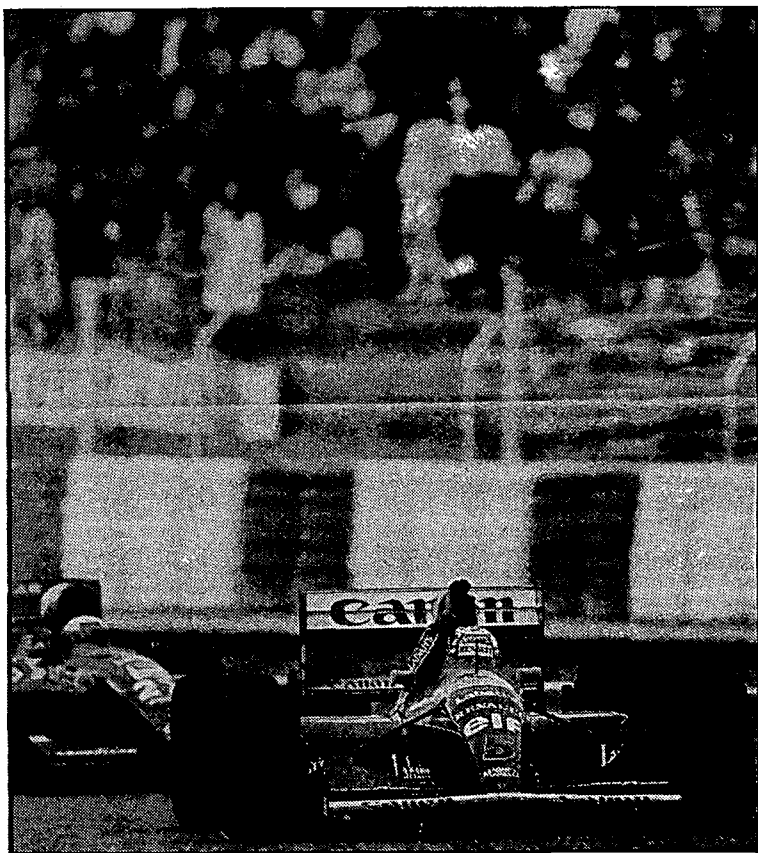
El sistema de Cruyff comporta uns riscos altíssims en el cas que els defenses no mostrin una inspiració absoluta. Els jugadors són humans i tenen les seves mancances. Pocs equips donen les facilitats defensives del Barça i d'aquest fet no en tenen la culpa ni el porter ni els defensors que han demostrat en més d'una ocasió la seva classe i categoria.

Un circuit exemplar

Un altre esdeveniment important ha estat la celebració del Gran Premi d'Espanya de Fórmula 1 que va tenir com a marc el nou Circuit de Catalunya, a Montmeló. El britànic Mansell passarà a la història com el primer pilot que va assolir la victòria en aquest nou recinte esportiu. Tot va funcionar força bé en el dia de l'estrena i no es varen apreciar falles remarcables. Es va demostrar que a Catalunya existeix una afició important pel món del motor, ja que les xifres d'assistència parlen per elles mateixes. Varen presenciar aquest darrer Gran Premi el doble d'expectadors que el de Portugal. I hem de tenir en compte que el temps no va ser gaire bo i que l'anunci de retencions en els accessos va fer desdir previsiblement més d'un a fer el desplaçament.

El repte que té plantejat el Reial Automòbil Club de Catalunya és programar-hi d'una manera regular proves d'interès que captin l'interès del públic, ja que no té sentit disposar d'una instal·lació tan modèlica per fer-la servir només dues vegades l'any. És una mica el que s'ha de plantejar amb les grans instal·lacions olímpiques de Barcelona. La inversió, considerable, està feta i calen dosis d'imaginació per rendibilitzar-la.

■ Tomàs Puntí

televisió

Programació del 6 al 12 d'octubre de 1991

TV
3

DIMENGE, 6

09.15 Sardanes
09.30 Chup super 3
12.30 Una caseta al camp
13.00 La reina de casa (D)
13.30 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.10 Els Grau
15.15 Chub super 3
15.40 Tarda de cine (D): «El furor de la cobdícia»
17.30 Stingray (D)
18.30 Roseanne
19.00 Magnum
20.00 Gol a gol
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Trenta minuts
21.35 Dallas (D)
22.30 Gran estrena: «da punyalada»
23.25 **SIGNES DELS TEMPS**

ESPais FIxos

DE DILLUNS A DIVENDRES:

09.50 Graduf's, ara pot
10.20 Informació agrària
10.30 Universitat oberta
12.30 A dalt i a baix (D)
14.00 T/N Comarques
14.20 Miri, miri
14.30 Telenotícies - El temps

15.05 Bona cuina
15.10 Els grau
20.15 Bona cuina
20.30 Telenotícies - El temps

DILLUNS, 7

10.55 Trenta minuts
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.45 Com a casa
16.40 Cagney i Lacey (D)
17.30 Chub super 3
19.00 Benson (D)
19.30 2/4 de Bachs
21.05 Bets i films
22.35 Pantalla (D): «King Kong»
23.50 Telenotícies - Diners
00.20 Tot l'esport

DIMARTS, 8

10.50 Thalassa
11.30 Converses sobre Catalunya
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.45 Com a casa
16.40 Cagney i Lacey (D)
17.30 Chub super 3
19.00 Benson

19.30 2/4 de Bachs
21.05 Amor a primera vista
22.05 Jerry Lewis Show
22.35 Quan es fa fosc
23.30 Telenotícies - Diners

24.00 Tot l'esport

DIMECRES, 9

10.55 Personal i intransferible
11.40 Dallas
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)

15.15 Gent del Barri (D)
15.45 Com a casa
16.40 Cagney i Lacey (D)
17.30 Chub super 3
19.00 Benson
19.30 2/4 de Bachs
21.05 Cinema 3: «Història d'amor»
22.50 Informatiu cinema
23.20 Telenotícies - Diners
23.50 Motor a fons
00.50 Tot l'esport

DIJOUS, 10

10.55 Vida salvatge
11.45 Més enllà del 2000
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.45 Com a casa
16.40 Cagney i Lacey (D)
17.30 Chub super 3
19.00 Benson
19.30 2/4 de Bachs
21.05 El joc del segle
22.55 Actual
23.45 Telenotícies - Diners
00.15 Tot l'esport

DIVENDRES, 11

10.55 Vida salvatge
11.40 Actual

13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.45 Com a casa
16.40 Cagney i Lacey (D)
17.30 Chub super 3
19.00 Benson
19.30 2/4 de Bachs
21.05 La vida en un xip
23.50 Telenotícies - Diners
00.20 Pel·lícula: «El lli cremat»

DISSABTE, 12

09.15 Sardanes
09.30 Chub super 3
12.30 El joc del segle
14.00 Bets i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Bona cuina
15.10 Chup Super 3
15.40 Cine tarda: «El gran Houdini»
17.30 El pare Dowling (D)
18.30 240 Robert (D)
19.30 El famós Teddy Z (D)
20.00 Baby boom (D)
20.30 Telenotícies - El temps
21.05 Això és massa
22.05 Cine nit: «Apocalypse Now»
23.30 Cinema de mitjanit: «La nit dels morts vivents»

TV
2

DIMENGE, 6

08.00 En busca de la aventura
09.00 **SANTA MISSA**
09.45 Faules d'Europa
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «Ali Babà y los cuarenta ladrones»
12.00 Domingo deporte
15.00 Clip, clap, video
17.00 Días de cine
17.45 Cine paraíso presenta (I): «Sombras de sospecha»
19.30 Cine paraíso presenta (II): «Los desnudos y los muertos»
21.15 L'informatiu
21.30 Las colecciones de la 2
23.00 Estudio estadio
00.00 Off cinema: «Rita, Sue y también Bob»
01.30 Jazz entre amigos

ESPais FIxos

DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.05 TV educativa
16.25 Noticias
16.30 Historias de cada día
18.00 Avanc informatiu

DILLUNS, 7

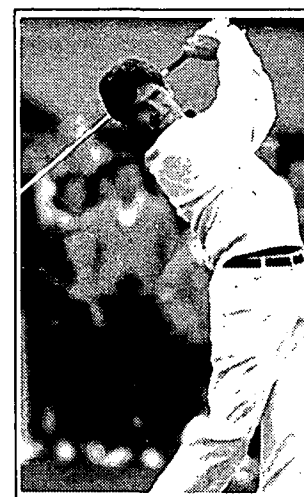
08.00 Dibuja - 2
09.00 TV educativa
10.00 Noticias
11.00 El hombre que vino de América
12.00 Crear i viure
12.30 Dibujos animados
13.00 Belleza i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 La finestra
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip, clap video

15.00 Cifras y letras
15.30 La voz del planeta
17.30 Murphy Brown
18.05 Primera sesión: «Tiro al pichón»
19.30 ACB
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 La barberia
21.15 Aquellos maravillosos años
21.45 Las chicas de hoy en día
22.10 La estrella es... los estudios de la Universal 75°
00.00 Rapido
00.30 Cine club: «El tigre dormido»

DIMARTS, 8

08.00 Dibuja - 2
09.00 TV educativa
10.00 Noticias
11.00 El hombre que vino de América
12.00 Crear i viure
12.30 Dibujos animados
13.00 Belleza i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Força Barça
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 La voz del planeta
17.30 Murphy Brown
18.05 Primera sesión: «En la escalera oscura»
19.30 Deporte
20.00 Fútbol 100 años FIFA
21.45 L'informatiu
22.30 Llamadas de medianoche
23.15 Escalofríos
00.00 Prisma

00.30 Cine club: «Flor de santidad»
DIMECRES, 9
08.00 Dibuja - 2
09.00 TV educativa
10.00 Noticias
11.00 El hombre que vino de América
12.00 Crear i viure

12.30 Dibujos animados
13.00 Belleza i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Tardor a Praga
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 La voz del planeta
17.30 Murphy Brown
18.05 Primera sesión: «El factor

Delta»
19.30 Barcelona olímpica
20.00 L'informatiu
20.45 Força Barça
21.15 Documents TV
22.15 El supercine de la 2: «El Rolls Royce amarillo»
00.00 Imágenes perdidas
00.30 Cine club: «El sol siempre brilla en Kentucky»

DIJOUS, 10

08.00 Dibuja - 2
09.00 TV educativa
10.00 Noticias
11.00 El hombre que vino de América
12.00 Crear i viure
12.30 Dibujos animados
13.00 Belleza i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Guillermina Motta
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Documental
17.00 Tendido cero
19.00 Murphy Brown
19.30 Via olímpica
20.00 L'informatiu
20.30 Contrapunt
20.45 Va de cine
21.15 Los Simpson
21.45 Matrimonio con Hijos
22.15 Dijous cinema: «La muerte de un viajante»
00.00 Metropolis
00.30 Última sesión de cine: «El hombre del traje blanco»

DIVENDRES, 11

08.00 Dibuja - 2
09.00 TV educativa

10.00 Noticias
11.00 El árbol de jengibre
12.00 Crear i viure
12.30 Dibujos animados
13.00 Belleza i poder
13.25 Profesor Falco
13.30 Bahía blanca
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Documental
17.00 Tendido cero
19.00 Murphy Brown
19.30 Al filo de lo imposible
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.40 Mediterrània
21.15 El mirall
00.15 Glasnost
00.45 Cine club: «La Fiaca»

DISSABTE, 12

08.00 Secuencias
09.00 Belleza i poder
10.00 Dibuja-2
10.30 Cine para todos: «La ciudad de los niños»
12.00 Profesor Poopsnagle
12.30 Lluís Companys
13.00 Fora de sèrie
14.30 L'informatiu
15.00 La finestra
15.30 Ponte las pilas
16.30 Sábado deporte
19.30 Lotería, sorteo iberoamericano
20.00 L'informatiu
20.30 Fútbol
22.30 Un amo en la vida
23.30 Musical
00.30 La tabla redonda
01.00 Cine club: «Permiso para pensar»

canal
3

DIMENGE, 6

13.00 Esports
19.55 Cliptoman
20.30 L'equalitzador
21.30 Gol a gol
23.45 Sputnik concert
00.45 Informe mundial CNN

ESPais FIxos

DE DILLUNS A DIVENDRES:

17.45 Universitat oberta
18.10 Victor
18.25 Star Trek
19.20 Cliptoman
21.25 Mil paraules
21.30 Les notícies amb Josep

Cuní
22.00 El temps-Diners

DILLUNS, 7

17.15 Graduf's, ara pot
19.25 Basquetmania
19.55 Tot l'esport
20.25 Sputnik TV
20.55 Gent del barri
22.05 Converses sobre Catalunya
23.10 Segle XX
00.10 Jazz & Co

DIMARTS, 8

17.15 Graduf's, ara pot
19.25 Basquetmania

internacional
19.55 Tot l'esport
20.25 Sputnik TV
20.50 Sorteig Super 10
20.55 Gent del Barri
22.15 Teatre: «Mal viatge»
23.25 Cadència

DIMECRES, 9

17.15 Graduf's, ara pot
19.25 Motor a fons
19.55 Tot l'esport
20.25 Moments olímpics
20.30 Basquet
22.45 60 minuts
23.45 Canal 34

DIJOUS, 10

17.15 Graduf's, ara pot
19.25 Esports show
19.55 Tot l'esport
20.25 Sputnik
20.50 Sorteig Super 10
20.55 Gent del Barri
22.15 Informatiu cinema
22.45 Fila 33: «El desert dels Tàrtars»
DIVENDRES, 11
17.15 Graduf's, ara pot
19.25 Fútbol 92
19.55 Tot l'esport
20.25 Sputnik

20.55 Gent del Barri
22.15 Els intocables
23.05 Tres catorze setze
23.50 Primer entre iguals

DISSABTE, 12

13.15 **SIGNES DELS TEMPS**
14.00 Cadència
15.00 Vibria
15.15 Personal i intransferible
16.00 Esports
19.45 Fútbol
22.00 Thalassa
22.40 Més enllà del 2000
23.40 Planeta terra

TV
1

DIJOURES, 8
08.00 Informe semanal
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Campo y mar
12.00 135 escons
12.20 Un, dos, tres...
14.00 Arco de triunfo
15.00 Telediario-1
15.35 El retorno de d'Artacán
16.00 Sesión de tarde: «Todos para uno, golpes para todos»
17.35 La hora Warner
18.35 Juego de niños
19.00 Un mundo diferente
19.35 Harem
20.30 Telediario-2
21.00 Juzgado de guardia
21.30 Domingo cine: «McVicar, el enemigo público n° 1»
23.40 España mágica y misteriosa
00.15 Arte y artistas flamencos
00.45 Música N.A.

ESPAS FIJOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

08.00 Avance telediario
08.05 Cada mañana
09.00 Avance telediario
12.55 Avance telediario
13.00 Teleuma
13.30 Las redes de la justicia
14.00 L'Informatiu migdia
15.00 Telediario-1

DILLUNS, 7
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera
17.30 Avance Telediario
17.35 Más vale prevenir
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 El precio justo
22.30 La piovera
23.25 A debate
00.25 Diario noche
00.45 Acervo

DIJOURES, 8
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera
17.30 Avance Telediario
17.35 La última frontera
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 Noche de Humor: «Taller mecánico» - «Las chicas

14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera
17.30 Avance Telediario
17.35 Tendido cero
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 Los videos de primera
21.40 Sesión de noche. El humor de Paco Martínez Soria
23.05 Viaje en el tiempo
23.45 Diario noche
00.05 Generación del 98
01.00 **TESTIMONIO**

DIJOURES, 8
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera
17.30 Avance Telediario
17.35 La última frontera
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 Noche de Humor: «Taller mecánico» - «Las chicas

de oro»
22.00 Jóvenes jinetes
22.50 Grandes relatos
23.40 Diario noche
00.10 A pie de página

DIJOURES, 8
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera
17.30 Avance Telediario
17.35 Llave en mano
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 Caliente
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV:
00.05 Diario noche
00.25 Caja de música

DIJOURES, 8
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera

17.30 Avance Telediario
17.35 Seguridad en marcha
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 Un, dos, tres...
23.00 La pasión de Gabriel
23.50 Diario noche
00.10 Alucine

DIJOURES, 8
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera
17.30 Avance Telediario
17.35 Llave en mano
18.00 Juego con nosotros
19.35 Norte y sur
20.30 Telediario-2
21.00 Caliente
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV:
00.05 Diario noche
00.25 Caja de música

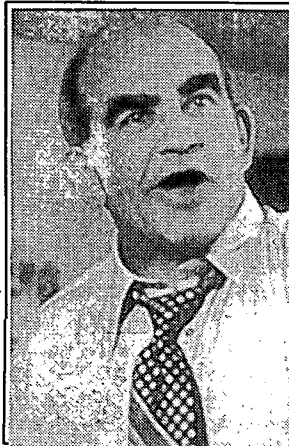
DIJOURES, 8
09.05 Sesión matinal:
10.40 De par en par
12.15 Generaciones
14.30 No te rías que es peor
15.35 La dama de rosa
16.25 La palmera

antena
3

DIJOURES, 8
06.00 Oh video
06.30 Centímetros cúbicos
07.15 Los tres de A3
08.00 El gordo
09.33 La guardería del domingo
11.00 Fútbol sala
12.30 Peyton Place
13.15 Polvo de estrellas (I): «El hombre de la mancha»
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (II): «La conquista del Oeste»
20.03 La familia Newton
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.30 Noticias
22.45 Noche de lobos: «La bestia bajo el asfalto»
00.30 Noticias del deporte
00.45 El programa de Hermida

ESPAS FIJOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.30 Colegio libre de eméritos-aula 3
08.00 Noticias de economía
08.15 La guardería

09.33 Tan contentos
09.45 La salud
10.00 Pasionaria
12.03 Santa Barbara
13.03 Bonanza
14.05 Embrujada
14.30 Cosas de casa
15.00 Noticias
17.15 Teletienda
17.30 La merienda
18.00 Noticias Infantil-Juvenil

19.03 El oro y el barro
20.00 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias
01.15 Hospital general
00.00 Noticias
02.00 Pasarela
02.45 Aula 3

DILLUNS, 7
07.00 Los protectores
15.30 Telecine: «Chantaje a una esposa»
18.30 Salvados por la campana
21.00 El equipo «A»
22.03 La película del lunes: «El expreso de medianoche»
00.15 Diamantes

DIJOURES, 8
07.00 La llamada del oeste
15.30 Telecine: «Comando boinas rojas»
18.30 El capitán Power y los soldados del futuro
21.00 El coche fantástico
22.30 La película del martes: «Golpes de Suerte III»
00.15 Mi hijo favorito

DIJOURES, 8
07.00 La llamada del oeste
15.30 Telecine: «Coraje sudor y pólvora»
18.30 Salvados por la campana
21.00 Cinturón negro
22.03 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.15 Lou Grant
01.15 Escuela de periodismo

DIJOURES, 8
07.00 La llamada del oeste
15.30 Telecine: «Coraje sudor y pólvora»
18.30 Salvados por la campana
21.00 Cinturón negro
22.03 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.15 Lou Grant
01.15 Escuela de periodismo

22.03 La clave
02.30 Cine español: «Los claveles»

DIJOURES, 8
07.00 La llamada del oeste
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.00 De tú a tú
09.33 La guardería del sábado
11.00 Furia
11.20 Polvo de estrellas (I): «La conquista del Pacífico»
13.03 Centímetros cúbicos
14.03 Embrujada
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (II): «Tupac Amaru»
20.00 Noticias
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 Los 3 de Antena 3
22.00 Noticias
22.03 Polvo de estrellas (III): «Mamá cumple cien años»
00.00 «La cucarachab»
01.30 «Diabólica malicia»
03.00 El programa de Hermida
05.30 Oh video

tele
5

DIJOURES, 8
07.15 Entre hoy y mañana
08.00 Superguay del domingo
10.30 Pressing catch
11.00 Arco iris
11.30 Domingo acción
14.00 La 5ª Marcha
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «Del infierno a Texas»
17.30 Que gente tan divertida
19.00 Karate Kid
19.30 ¡Vivan los novios!
20.00 Misterio para tres
21.00 Telecomedia: «Enredos de familia»
21.30 Vip noche
24.00 Entre hoy y mañana
24.30 Colombo
01.30 Madrugada pop

ESPAS FIJOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Entre hoy y mañana
08.00 Desayuna con alegría
09.30 Telerromance: «María, María»
10.15 Vacaciones en el mar
12.45 Entre platos anda el juego
13.25 Hoy
13.30 Heidi
14.05 Papa comandante
14.30 Telerromance: «Inés Duarte, secretaria»
15.30 Viente de alquiler
17.25 Super Guay
19.00 Vip Guay
19.30 ¿Hablando se entienden la basca?
20.00 Hoy
20.30 Su media naranja
20.45 Telecupón

21.00 Telerromance: «Topacio»
24.00 Entre hoy y mañana

DILLUNS, 7
11.00 Cine corazón: «Norte lejano»
15.30 Segundo matrimonio
22.00 Gran pantalla T.V.: «El príncipe del desierto»

24.30 ¿Hablando se entiende la gente?
01.45 Arco iris
02.15 El inspector Derrick

DIJOURES, 8
11.00 Cine corazón: «El cuarto frío»
22.00 Gran pantalla T.V.: «El príncipe del desierto»

24.30 ¿Hablando se entiende la gente?
01.30 Las chicas con las chicas
02.00 El inspector Derrick

DIJOURES, 8
11.00 Cine corazón: «La ocasión de Donna»
22.05 Cine 5 estrellas:

«Sospechosos»
00.20 Entre hoy y mañana
00.50 Fútbolísimo
02.35 El inspector Derrick

DIJOURES, 8
11.00 Cine corazón: «Algo más que amigos»
22.05 ¿Que gente tan divertida!
24.30 Noche de miedo: «Y después sin parar hasta el final»
02.05 ¿Hablando se entiende la basca?

DIJOURES, 8
11.00 Cine corazón: «Si todo va bien, estamos arreglados»
22.05 Silencio, se rie
00.15 ¿Hablando se entiende la gente?

DIJOURES, 8
07.15 Entre hoy y mañana
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor amarillo
11.30 Pressing catch
12.05 El gran chaparral
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.00 ¿Que pasadal
15.30 Cine fiesta: «El príncipe valiente»
17.25 Vip noche
19.30 Vivan los novios
20.00 Inés Duarte, secretaria
21.00 Topacio
22.05 Humor cinco estrellas
24.00 Entre hoy y mañana
24.30 Pressing boxeo
02.15 Starsky y Hutch

EMISSIONS RELIGIEUSES

TV1

Diumenge

09.00 Tiempo de creer
10.00 El día del Señor - Santa Misa
11.00 Pueblo de Dios

Dimarts

01.10 Testimonio

Dissabte

09.00 Ultimas preguntas

TV2

Diumenge

09.00 Santa Missa

TV3

Diumenge

13.15 Signes dels temps

Canal 33

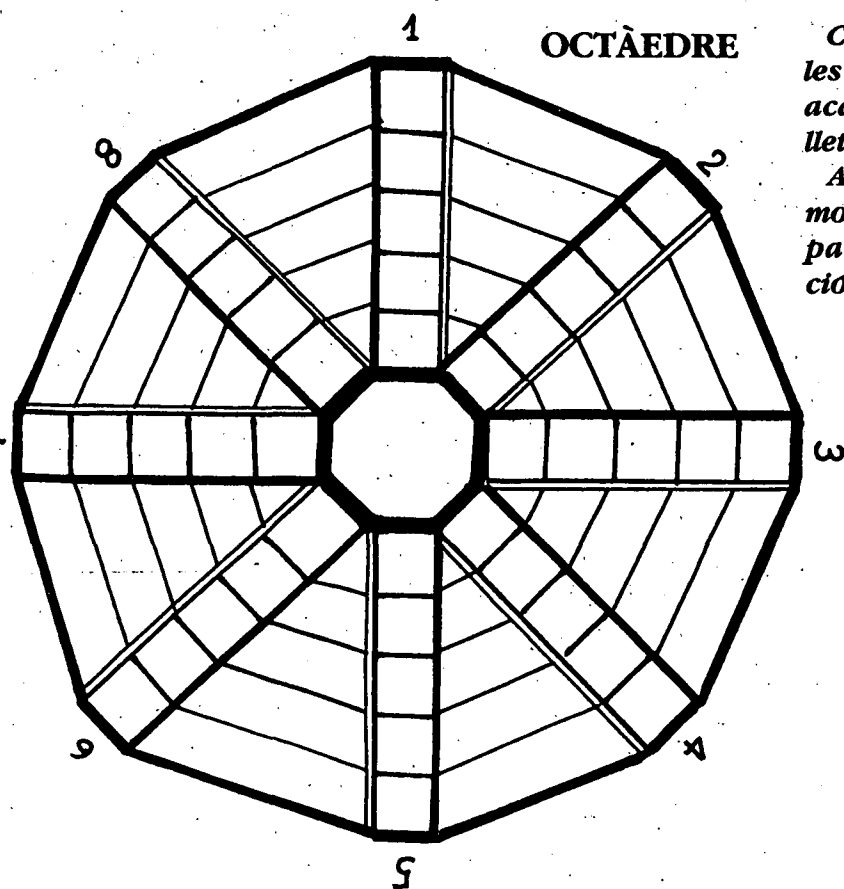
Dissabte

13.15 Signes dels temps

ENCREUATS

per Rosa Collell

OCTÀEDRE

Cercar vuit mots segons les definicions, que tots acabin amb la mateixa lletra central.

Amb les inicials de cada mot hom ha de fer una paraula, segons definició.

A LES INICIALS: Que mostra una activitat perseverant.

LLETRA CENTRAL:

- 1- Transparent.-
- 2- Situat endins, que obra a l'interior.-
- 3- Tipus morfològic d'organització de la majoria de les esponges, excepte d'algunes calcàries.-
- 4- Regió dels morts en contraposició amb el cel.-
- 5- Conjunt dels qui tenen la direcció política d'un Estat.-
- 6- Situat enfora, que ve de fora.-
- 7- Faran el niu.-
- 8- Endopleura.-

A les inicials: Diligent.-
Lletra central "N"

Solució

1- Diafan.- 2- Intern.- 3- Leucon.- 4- Infern.- 5- Govern.- 6- Extern.- 7- Niaran.- 8- Tegmen.-

ESCACS

per Jaume Mora

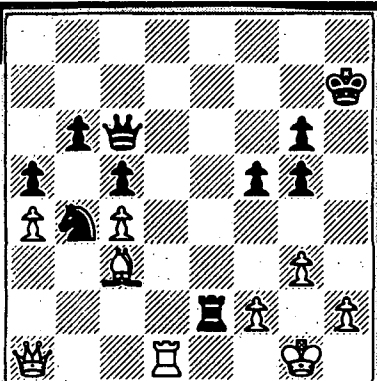
DIAGRAMA 397

Blanques juguen i guanyen

Prou que voldríeu tenir la màquina muntada a l'inrevés: La gràcia és arribar a girar-la del dret.

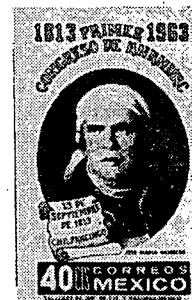
Solució al diagrama 396

1 De2-a6 Th4xg4, 2 Da6-c8+ Re8-f7, 3 Dc8-c7+ 1-0.

FILATÈLIA

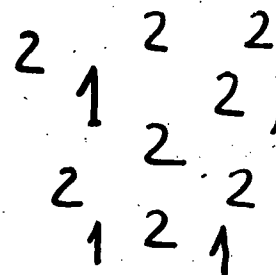
per Enric Graupera

JOSE Mª MORELOS,
capellà i militar

Mèxic li dedicà un segell el 1963. Nasqué el 1765, a Valladolid (Mèxic). El 1779 es traslladà a Tahuejo i ingressà al Col·legi de San Nicolás, dirigit pel sacerdot Miguel Hidalgo. Després ingressà al Seminari i fou ordenat sacerdot. Exercí el ministeri a les parròquies d'Uruapan, Churumuco i Nircupétaro. En sublevar-se Hidalgo (capellà), en arribar a Valladolid, Morelos se li ajuntà. Hidalgo el nomenà coronel, i així començà la seva vida militar. Finalment fou fet presoner a Tezmalaca, conduït a Mèxic, condemnat a mort, i degradat canònicament. Era el 22 de desembre del 1815. Avui la ciutat de Valladolid ha canviat el nom per Morelia, en record d'ell.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

QUÈ HI POSES PER
ADORNAR-HO?

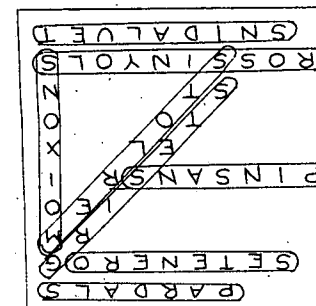
Solució al 627

toca el dos

SOPA DE LLETRES per Montserrat Albert

8 PETITS QUE VOLEN

COMPARDALS
OSETENEROG
NUOTASARM
UDIRSUCIEO
PINSANSREI
RGARSELPUX
SEOSTOLIOO
AVCSTFRARN
ROSSINYOLS
OSNIDALVET

Pardals - orenetes - pinsans
rossinyols - teuladins - grises
merlons - mokions

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

Fes-te soci

Collabora

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6, 10è. 08002 Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." Fra Juan José Aristi, BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JORDI NESTARÉS COMMUNAUTE SAINT-VIAEUR 22 - B.P. 542 ABIDJAN-22 COSTA D'IVORI.....	19.890 Ptes.
MONTSERRAT TRIBO PLANES AVD. CASTRO BARROS, 650 5000 ARGENTINA.....	19.890 Ptes.
M. ROSA PASTORET CASILLA 188. SANTIAGO 13 SAN MIGUEL CHILE.....	19.890 Ptes.
PERE JORDA I SUREDA AV. COSTA MARQUES, 561 D.P. 55 GUAJARA MIRIM 78.980 RONDONIA BRASIL.....	19.890 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població..... Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

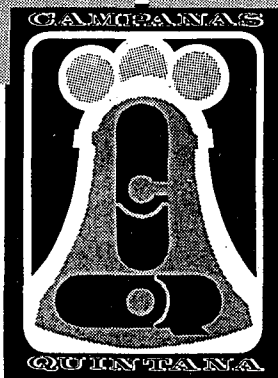
CAMPANES QUINTANA A CATALUNYA

**ACTUALITZI
EL SEU
CAMPANAR**

**CAMPANES
RELOTGES PÚBLICS
ELECTRIFICACIÓ**

**CARILLONS
ELECTROMAGNÈTICS
CAMPANES DE REPICAR**

**APARELLS
ELECTRÒNICS PER AL TOC
DE CAMPANES**

CAMPANAS QUINTANA, S.A.

Av. José Quintana s/n. Apartado de Correos, 35 • Tel. (988) 89 04 70 • Fax (988) 89 10 08
34100 SALDAÑA (PALENCIA)

DISTRIBUCIÓ EXCLUSIVA I SERVEI TÈCNIC A CATALUNYA:

Pg. Fabra i Puig, 41 • Àtic 2.^a • 08030 Barcelona • Tels. (93) 311 72 01 • 311 94 49 • Fax (93) 311 75 61
Carrer Manel Quer, 8 • Esc. B 4.^{rt} 2.^a • 17002 Girona • Tel. (972) 22 01 55

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 25

Cada dia és festa

CALENDARI

L'ESGLÉSIA CELEBRA

D'ACÍ I D'ALLÀ

Diumenge, 6 d'agost. XXVII del temps ordinari. Sts. Bru, fdr.; Emili i Cast, mrs.

El sol surt a les 5,52 i es pon a les 17,25 h.

Festa major a Cambrils, Calonge de Segarra, Arcavell, Betrén, Riudecols, Tornabous i altres pobles.

Dilluns, 7 d'octubre. La Mare de Déu del Roser. Sts. Sergi, Bacus, i Apulei, mrs.

Dimarts, 8 d'octubre. Sts. Simeó, prof.; Néstor, mr. Stes. Reparada, vg. i Thais, penit.

Dimarts, 9 d'octubre. Sts. Dionís Areopagita, b.; Joan Leonardi, fdr. Lluís Bertran, dom. i Abraham patr.

Dijous, 10 d'octubre. Sts. Tomàs de Villanueva, b. i Eulampi, patriarca.

Festa major a Salomó i Vilanova del Vallès.

Divendres, 11 d'octubre. Stes. Soledat Torres Acosta, fdra. i Plàcidia, vgs.

Festa major a Flaçà.

Dissabte, 12 d'octubre. La Mare de Déu del Pilar. St. Serafi, cfr. i Sta. Domnina, mr.

Festa major a Cistella, Rosselló, St. Feliu de Llobregat i Vilaplana del Camp.

6 d'octubre. Diumenge XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 2:18-24; Salm 127; segona He 2:9-11; tercera Mc 10:2-16.

7 d'octubre. Dilluns de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Jn 1:1-2:1.11; Jn 2; segona Lc 10:25-37.

8 d'octubre. Dimarts de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Jn 3:1-10; Salm 129; segona Lc 10:38-42.

9 d'octubre. Dimarts de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Jn 4:1-11; Salm 85; segona Lc 11:1-4.

10 d'octubre. Dijous de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Mt 3:13-20a; Salm 1; segona Lc 11:5-13.

11 d'octubre. Divendres de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Jl 1:13-15,2:1-2; Salm 9; segona Lc 11:15-26.

12 d'octubre. Dissabte, Mare de Déu del Pilar. Lectures: Primera 1Cr. 15:3-4.15-16; 16:1-2; o bé Fets 1:12-14; Salm 26; segona Lc 11:27-28.

Litúrgia de les Hores. Setmana 3

Diumenge: Tot propi

Dilluns: La Mare de Déu del Roser. Memòria obligatòria.

Dimarts: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: De fèria.

Dissabte: La Mare de Déu del Pilar. Festa. Vespres i de demà.

a cura de Pielat Campmajó

Consells del diable al seu nebot

Si algun cop he volgut córrer el risc de llegir llibres d'autors ateu per veure com discorren, us puc ben assegurar que he sortit vacunat per sempre més del virus de l'ateisme. Quan he vist les propietats que els ateu atribueixen al nucli de matèria primordial evolucionista de la qual tot procedeix sense Déu, m'he convençut que ni ells mateixos s'ho poden creure. En el transcurs de lectures atees he sentit, més que mai, el crit joïós de "Déu a la vista". És més espavilat que els ateu escriptors el diable el qual, al seu nebot dimoniet, li recomana: —"Anant pel món, no discuteixis amb qui et proposes temptar perquè en sortiràs perdent".

■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Poeta i home exemplar

Ha mort un home honest, amic de tots, català de cor i poeta d'afinada sensibilitat. Salvador Espriu l'havia definit amb breus paraules: "Tu ets poeta i home exemplar".

I de veritat ho era. Parlem de Frederic Alfonso i Orfila, que havia nascut a Barcelona l'any 1913, de família menorquina, i que ens ha deixat, després d'una llarga i exemplar vida terrenal el dia 25 d'abril en aquest mes que ell estimava tant, de la diada de Sant Jordi i de la Mare de Déu de Montserrat. Encara va poder revisar proves del seu darrer llibre de poemes, que havia prologat el seu amic mossèn Pere Ribot i que havia il·lustrat un artista jove, en Jordi Roca. El títol del llibre semblava premonitori: "Darrera garba". I de veritat, ho va ser. Frederic Alfonso i Orfila no buscava la fama fàcil, ni era dels que donaven cops de colze per sortir a la primera pàgina. Havia estudiat dret a la Universitat de Barcelona, i feia poc havia complert les Noces d'Or amb el Col·legi d'Advocats. Llicenciat en Administració Pública, havia estat funcionari de l'antiga Generalitat de Catalunya, i arreu deixà proves de la seva bona preparació professional i del seu rigorós sentit del deure. Durant la seva vida universitària dirigí les revistes "Aules", "Ruta" i "Universitat Catalana" i es relacionà amb els nuclis literaris catalans. Fou un dels fundadors del Grup Literari "Oasi", fa poc estudiat per Albert Manent, que el tractà sovint, tot i la diferència d'edat, i després de la guerra freqüentà les reunions del "Rall" i prengué part a diversos certàmens literaris, sempre en llengua catalana. Fou guardonat amb la Flor Natural als Jocs Florals de Barcelona del 1979, en el Retrobament, i fou proclamat Mestre en Gai Saber pels Jocs Florals de la Ginesta d'Or, al Rosselló, i pels Jocs Florals de Muntanya. Va guanyar, ben merescudament, els premis "Ciutat de Barcelona", de poesia; "Ciutat de Maó" —aquella Menorca, que estimava tant— i "Ciutat d'Olot".

Havia publicat poesia, teatre, contes, prosa literària, i conreà el periodisme, la conferència i el guió periodístic. Tots els qui hem tingut ocasió d'escoltar-lo, no oblidarem les evocacions que sabia fer dels seus amics desapareguts, com una emotiva semblança de Gimeno Navarro a l'Ateneu Barcelonès. Col·laborà arreu on podia fer un servei, sense buscar mai el luïment personal, fidel a la seva manera de ser, senzilla i cordial, amant amb els amics, generós amb els companys,

Frederic Alfonso i Orfila, amb la seva esposa, al jardí de la casa de Sentmenat

enamorat sempre de la muller, de les filles i els néts, que l'acompanyaren fins els darrers moments. La malaltia de la seva esposa li donà temes de poesia autèntica i emotiva, que li dedicava calladament: "Hem sofert i hem callat. El llavi, mut, no ha pertorbat les hores de silenci...".

Havia publicat quatre llibres de poemes, "Clarors mediterrànies", "Infant", "Poemes" i "La vila de Sentmenat, vista per un poeta i un pintor". Sentmenat el nomenà president del Mil·lenari de la vila, que ell estimava profundament i on passava dies de repòs amb la família i els vilatans. El pintor Jordi Roca havia il·lustrat aquella obra d'art, i volgué també acompanyar-lo en la seva última singladura poètica, el volum "Darrera garba" que acaba de veure la llum. Ell ja ha vist una altra llum, més alta, una llum eterna. Creient de cor com era, ara sap què hi ha a l'altra banda de la misteriosa porta. Ara sap "quina invisible eternitat es tanca rera la porta". La seva esposa i els amics que el precediren segur que l'han acollit amb alegria. Els qui el coneguérem, que vol dir els que l'estimàrem, tampoc l'oblidarem. I la seva poesia i el seu record, per sempre més, resten entre nosaltres.

■ Josep M. Alnaud de Lasarte

(De Recull)

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 584

El meu amic Francesc

Jo tinc un amic gran. És més bo que fet d'encàrrec. Sempre està a punt d'ajudar-me, de donar-me un cop de mà per poder plantar cara a les dificultats.

El meu amic gran, és humil i senzill. Quan li dic "gràcies", sempre somriu i fa un gest amb la mà, com volent dir: "No n'hi ha per tant, home".

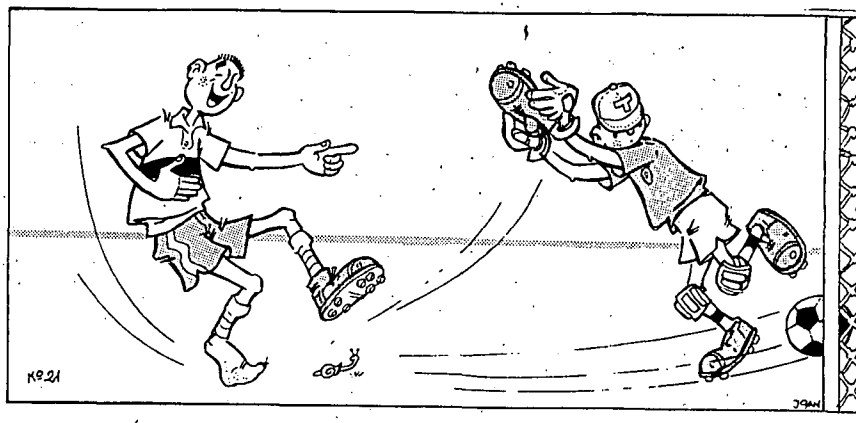
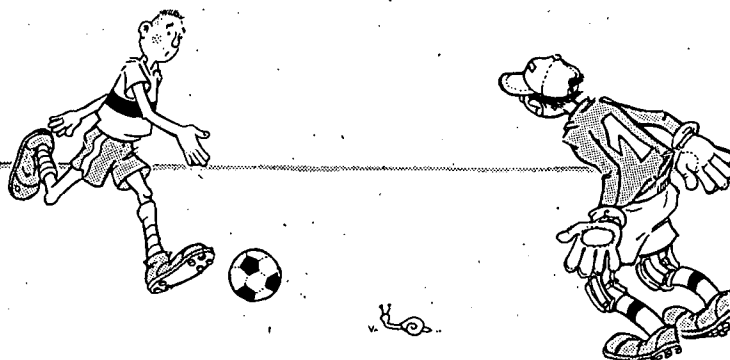
A més de ser molt bon home, és també molt bon cristià. Vull dir que creu de debò en Jesús, l'estima i procura seguir-lo fidelment en tot el que fa. Parla molt bé de Déu, el nostre Pare i està boig per Jesús. Escolta, estima tothom, comparteix el que té. Sempre està content, fins i tot quan n'hi fan alguna o es riuen d'ell.

Un dia que vàrem fer una excursió plegats, el vaig atrapar parlant amb les flors i amb els ocells. Bevent aigua fresca a la font delà: "Gràcies, germana aigua". Jo me'l mirava amb uns ulls com dues taronges, i pensava: Ben bé del tot no l'entenc, però és tan bo!

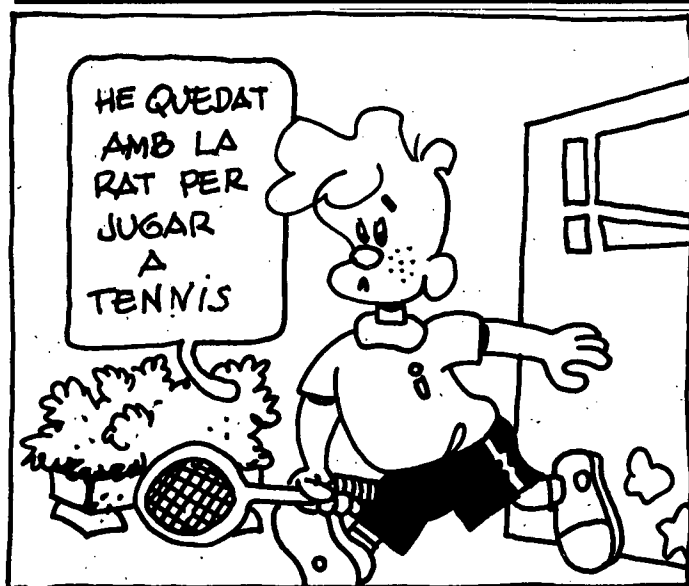
Si alguna vegada sortim a passejar, gairebé no em diu res. Mira, mira a tot i a tothom. Escolta el què li dic, i posant cara de murri, somriu. De vegades, quan li explico alguna pena o alguna desgràcia, arruga una mica el front i em posa la mà damunt l'espatlla, i sembla que tot d'una, vulgui fer alguna cosa o anar a algun lloc, i es posa a caminar més de pressa.

El dia 4, serà el seu sant, perquè el meu amic gran es diu FRANCESC.

EN PAU

EN PITU CALSAPEU

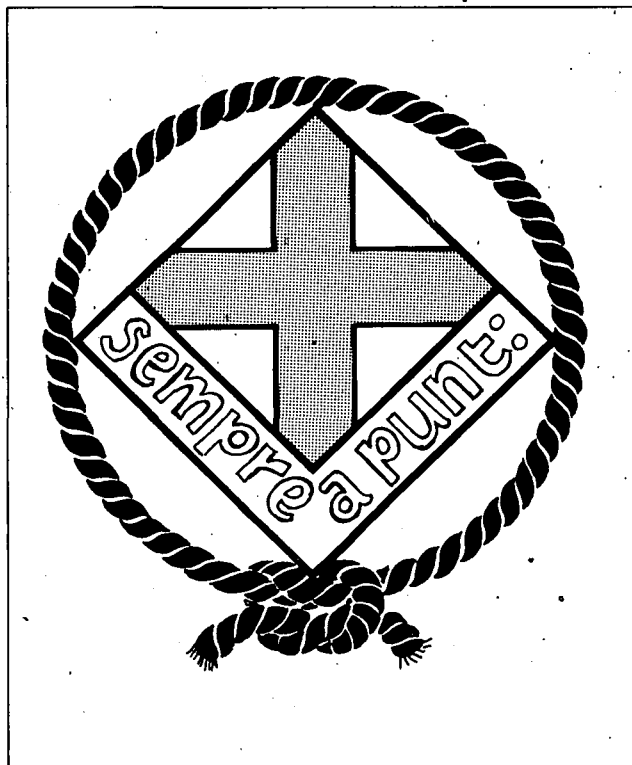

Josep M. Batista i Roca

(1895-1978)

Historiador, etnòleg i polític, llicenciat en Dret i en Lletres, fundador de Palestra i moltes coses més. Per nosaltres, però, el més important és que fou el fundador dels Minyons de Muntanya que tant van fer pel País educant en l'amor a Déu, a la Pàtria i al proïsme diverses generacions de nois catalans. Aquests tres amors són els que el van fer moure tota la vida. Per això fou promotor de l'Anglo-Catalan Society i Secretari del Consell Nacional de Catalunya a Londres (1940). Havia viscut molts anys a Anglaterra, com a professor d'etnologia a Oxford. Va ser a Anglaterra on va conèixer l'obra de Baden-Powell i els seus Boy-Scouts. Se'n va enamorar i l'any 1927, des del Centre Excursionista de Catalunya del qual era Secretari, proposà l'organització d'un moviment escolta genuïnament català. La idea va trobar aviat entusiastes seguidors, mossèn Batlle, Narcís Masó, Amadeu Serch, etc., i l'organització dels Minyons de Muntanya va créixer ràpidament. Però aquesta és una altra història que ja us explicaré un altre dia

■ J.S.S..

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 10, versets del 2 al 6 (Mc 10:2-16).

Reflexionem: 1. Déu ens estima. Sempre. Déu ha volgut que l'evolució de la creació arribés fins a donar a llum l'home. I que l'home, després de la seva vida en el temps, arribés a la vida eterna. En qualsevol circumstància, encara que la vida ens faci patir, podem tenir la certesa que Déu ens estima. Déu és fidel per sempre.

2. Jesucrist ha estat també plenament fidel a la seva missió i ha complert del tot la voluntat del Pare. Els homes que l'estimaven, va estimar-los fins donar la vida per ells. Després continua present en la seva Església per posar a l'abast de totes les dones i de tots els homes de tots els països i de tots els temps, la seva salvació.

3. La fidelitat del cristià als seus compromisos es recolza en la fidelitat de Déu i de Jesucrist. El coratge per a plantar cara a les dificultats de la vida brota de la fidelitat de Déu a l'home; del amor amb què sempre l'estima. No hi ha res que valgui la pena que no demani un esforç

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Totó, el pallasso (II)

La funció va començar a l'hora prevista. Els nens aplaudien amb totes les seves forces, i els grans no es quedaven enrera. L'home del bigotí i el barret de copa va anunciar l'actuació més esperada de la tarda, l'estrella del Circ Cric: TOTÓ, el pallasso!!!

Repicar de timbals. Aplaudiments. Crits i rialles. I enmig de tot això va fer la seva aparició Totó, el pallasso. Era un homenet baix i gras, vestit amb pantalons de quadres i grans sabates, amb tirants vermells i corbata verda, amb

el cabell carbassa tot estorrofatsota un estrofolari barret de color groc amb una flor penjant.

Tothom va riure a cor què vols aquella tarda. Totó el pallasso, estigui trist o content, sempre fa riure els altres.

Però el millor de la seva actuació estava reservat pel final:

—I ara, senyores i senyors, nens i nenes, gats i gossos... Ara veureu les meves encantadores PUCES BALLARUQUES!!!

L'espectacle de les puces ensinistrades estava divertint d'allò

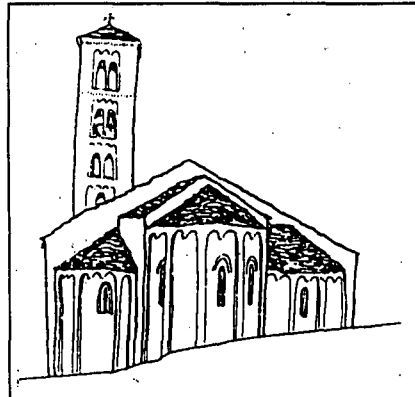
més els nens, fins que:

—Ramoneta! Ramoneta, on ets? On t'has ficat? Que l'heu vista la puça Ramoneta? —va fer Totó. I ja teniu tots els nens buscant la puça Ramoneta. I quin guirigall que es va formar!, no us ho podeu imaginar!

Finalment, un nen molt espavilat va trobar la puça fugitiva, que s'havia amagat al seu gos, i així van poder posar ordre. Però ben segur que ningú al poble oblidarà mai les puces ensinistrades de TOTÓ EL PALLASSO.

VIURE EN L'ESGLÉSIA

Evangelí i ritual

Quan escoltem l'evangelí d'avui, el pensament se'n va a tantes i tantes parelles que cada dia són santificades pel Senyor en el sacrament del matrimoni. Segur que els esposos cristians recorden amb emoció i acció de gràcies el dia, més llunyà o més proper segons els cassos, en què assumiren les paraules del Senyor sobre la fidelitat, i ells esdevingueren signes de la fidelitat de Crist a la seva Església.

Recentment, la Congregació per el culte diví i la disciplina dels sacraments ha publicat una segona edició típica del ritual del matrimoni (una edició típica vol dir l'edició oficial en llatí, que marca la pauta per a totes les versions en les diverses llengües). Com és natural, en aquesta segona edició típica s'ha tingut molt en compte l'experiència feta des de la publicació del ritual del matrimoni, després de la reforma conciliar (l'any 1969). Fruit d'aquesta experiència són algunes petites modificacions que aclareixen i enriqueixen alguns punts. M'agrada explicar-les avui, perquè en definitiva són un intent de que el ritu mateix, amb els textos que s'hi utilitzen, s'acosti més i més a la paraula evangèlica de Crist sobre el matrimoni.

• "LA VOLUNTAT DE CONTREURE MATRIMONI"

Un primer canvi és la formulació de la introducció que fa el sacerdot abans de l'interrogatori. El text deia: "Heu vingut aquí perquè el Senyor consagri el vostre amor... Crist beneeix generosament l'amor..." El nou ritual precisa d'aquesta manera: "Heu vingut aquí perquè la vostra voluntat de contreure matrimoni... sigui enfortida pel Senyor amb el seu segell sagrat"... "Crist beneeix generosament el vostre amor conjugal..."

De la comparació es veu de seguida que s'ha cercat de qualificar la paraula "amor", per tal de precisar la diferència específica de l'amor conjugal. En efecte, l'amor que porta el matrimoni i que es viu en ell és precisament l'amor conjugal, que implica una voluntat de contreure matrimoni, i de formar la realitat de la família. L'evangelí d'avui és clar en aquest sentit: el compromís de dues persones forma una nova unitat. Una parella no són simplement dues persones que s'estimen, sinó dues persones que s'han compromès a viure en matrimoni un amor conjugal. Evidentment que a la base d'aquest compromís cal que hi hagi l'amor, però no pas entès simplement com un sentiment emocional, fugisser tantes vegades.

• "AL PRINCIPI..."

Jesús, en l'evangelí d'avui, fa referència a la creació original com moment ideal per conèixer el desig de Déu sobre el matrimoni. El nou ritual ha volgut subratllar aquest element amb la introducció d'una nova fórmula, a escollir, perquè el sacerdot rebi el consentiment dels nuvis. Es tracta d'una fórmula antiga, que es recupera, i diu així:

"El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, el Déu que va unir els nostres primers pares en el paradís, confirmi i beneeixi aquest vostre consentiment, que acabeu de manifestar davant de l'Església, de tal manera que allò que ell ha unit, l'home no ho separi".

La referència al paradís, en aquest moment solemne de la vida dels esposos, ajuda, doncs, a recordar la paraula de Jesús: "Al principi, Déu creà l'home i la dona..." Tota parella actualitza aquell moment original, i, com diu la benedicció nupcial, aquesta benedicció de Déu sobre l'amor conjugal és quelcom que ha acompanyat l'home àdhuc fora del paradís.

• "VESSEU DAMUNT D'ELLS LA GRÀCIA DE L'ESPERIT SANT..."

Les pregàries de benedicció nupcial, tal com apareixen en la nova edició típica, han rebut una addició important: la invocació explícita de l'Esperit Sant sobre els esposos: "Vesseeu damunt d'ells la gràcia de l'Esperit Sant, perquè es mantinguin fidels en l'aliança conjugal, per la força del vostre amor difós en els seus cors".

L'Esperit Sant és el lligam d'amor entre el Pare i el Fill. És, doncs, l'Esperit Sant que cal invocar perquè mantingui l'amor en els cors d'aquests cristians que s'uneixen en aliança, per tal que la comunitat que comencen pugui ésser una imatge de la comunió trinitària.

D'altra banda, Jesús apunta a la "duresa de cor" com a font dels conflictes entre els esposos. El do de l'Esperit Sant és el que dona als fidels el "cor de carn" en lloc del "cor de pedra", el "cor nou" anunciat per Ezequiel.

Aquesta petició de l'Esperit es fa ben clarament per a tots dos, tal com volgué el Concili, i com va començar a realitzar-se ja en la primera edició. També aquí ressona l'evangelí: no hi ha un privilegi de l'home sobre la dona, ni de la dona sobre l'home, sinó una igualtat davant Déu, i una responsabilitat plena de cadascú, que cal que sigui compartida.

LECTURES DEL DIUMENGE

DIUMENGE XXVII DURANT L'ANY/B

"ELS DOS FORMEN UNA SOLA FAMÍLIA"

Posar nom a les coses, cercar la companyia capaç d'ajudar-lo, reconèixer l'esposa com a semblant, heus aquí les característiques de la descripció de l'home que vol indicar-nos el Gènesi. Tot això, volgut per Déu. L'home i la dona formant una unitat en el disseny de Déu i en l'amor humà, quan es conforma a aquest disseny. L'aprofundiment en aquestes grans afirmacions bíbliques porta molta més llum sobre el sentit de la humanitat que no pas les reivindicacions nervioses i agressives que poden semblar de moda en els nostres dies.

**Lectura del llibre del Gènesi
(2:18-24)**

El Senyor-Déu digué: "No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi". El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals, era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i de fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, Déu prengué una de les costelles de l'home i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: "Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs". Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, els dos formen una sola família.

"QUE EL SENYOR ENS BENEIXI TOTA LA VIDA"

La tradició bíblica posterior, meditant les paraules del Gènesi, i rica de l'experiència familiar d'una vida segons la Llei del Senyor, ens ha deixat aquest cant de la família. La litúrgia cristiana l'utilitza sobretot en celebrar el sacrament del matrimoni.

Salm 127:1-2,3,4-5,6 (R.: cf. 5)

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R.: Que el Senyor ens beneixi tota la vida.

La teua esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teua;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor seran benefits.
Que el Senyor et beneixi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure
prosperar Jerusalem. R.

Que puguis veure els fills dels teus fills.
Pau a Israel. R.

"TANT EL QUI SANTIFICA COM ELS QUI SÓN SANTIFICATS TENEN UN MATEIX PARE"

Avui comença la lectura d'aquest text de l'òrbita de la literatura paulina, on ressona l'enyorament dels jueus d'origen envers el culte del temple. Era comprensible aquest enyorament; és una experiència que retrobem encara, en els nostres dies, entre els que enyoren altres formes de celebració. L'autor comença la seva reflexió amb la contemplació del misteri de Crist: Ell és el primer que s'ha "abaiat", fent-se germà. La glòria que amb això ha obtingut és la nostra esperança de germans. Quan diem el "Pare-nostre" renovem aquesta fe fonamental.

**Lectura de la carta als cristians hebreus
(2:9-11)**

Germans, Jesús, abaiat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació, fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

"ALLÒ QUE DÉU HA UNIT, L'HOME NO HO POT SEPARAR"

No és l'home el que ha fet la humanitat "home i dona". Això ve des del principi, des de la creació. Ve de les mans de Déu! Per això és una realitat "sagrada", com ho és la vida mateixa. L'esforç dels homes consisteix precisament a mirar aquest principi, acollir-lo, posar-s'hi d'acord... No es tracta d'un mirar "enrera", sinó d'un mirar al "profund" de la voluntat de Déu. Aleshores es podrà descobrir que l'amor de Déu, i que és Déu el que uneix. Per al cristià, tot està vinculat a la Nova i eterna aliança, en la sang de Jesucrist.

**Lectura de l'evangelí segons sant Marc
(10:2-16)**

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: "¿Què us va ordenar Moisès?" Li respongueren: "Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se". Jesús els digué: "Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi, Déu creà l'home i la dona. Per això l'home deixa el pare i la mare i els dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar". Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-lo sobre això mateix. Jesús els diu: "Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri".

[La gent portava a Jesús uns nens perquè els imposés les mans, però els deixebles renyaven els qui els havien portat. A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: "Deixeu venir els nens, no els excloueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà pas". I els prenia als braços i els beneïa imposant-los les mans.]

LA BÍBLIA A L'ABAST

Els valors de l'home nou (Mc 10:2-16)

• CAP A JERUSALEM

El leccionari litúrgic comença la lectura evangèlica d'avui pel v. 2 del capítol 10, després d'introduir-lo amb l'acostumada expressió "en aquell temps". Així la controvèrsia fariseus-Jesús queda massa intemporal. Cal tenir present l'anotació "geogràfica" que l'evangelista fa en el v. 1: **I alçant-se d'allà en territori de Judea, a l'altra banda del Jordà.** Més que geogràfic l'apuntament és psicològic-teològic. Jesús "s'alça", comença el seu "enlairament" que culminarà en el misteri de la creu (Cf. Jo 3:14s. i 12: 32s.). Per això s'interna en terres de Judea, marxa cap a Jerusalem. En l'horitzó, doncs, de la vida de Jesús apareix ja la creu. El sacrifici de la mort i l'exaltació de la resurrecció. És a punt de néixer l'home nou del Regne. És a la llum d'aquest itinerari cap a l'home nou del Regne que cal llegir les perícopes que segueixen. L'evangelista busca en l'ensenyament de Jesús —el v. 1 també puntualitza: **Altra vegada se li acostà la gent, i ell, els instruïa com tenia per costum—** la resposta "cristiana" als problemes que el seguiment de Jesús suscitava. No es tracta de textos legals, sinó d'una invitació a "alçar-se" o sigui sortir del pla purament natural, i emprendre amb decisió el camí cap a Jerusalem, cap a la consecució de l'home nou —el cristià— que, no ho oblidéssim pas, sorgeix de la creu i de la resurrecció. Una invitació, doncs, a anar més enllà, fins al final de l'acompliment total de la voluntat de Déu (Cf. Mt 5:20).

• EL FONAMENT DEL MATRIMONI

Ja en temps de Jesús, en el poble escollit per Déu, hi havia matrimonis en crisi que no la superaven i es desfeien. En el temps de Jesús i en tots els temps. No cal pas dir que també en els nostres. És un problema universal, angixós, que destrossa llars i persones. El divorci era, i és, una autèntica plaga, com reconeix el Concili Vaticà II (Cf. "Gaudium et spes", 47), a tot arreu. L'entesa entre les persones no ha estat mai cosa fàcil. I si de la simple entesa passem a la comunió, l'esforç de conversió que demana és encara molt més fort. El món dels deixebles de Jesús no era ni és cap excepció. Quan un matrimoni fa fallida, què cal fer? **En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo** (v. 2a). Cal posar atenció a la puntualització de l'evangelista. És a va trobar Jesús —es va a trobar l'Església— no pas en recerca de la veritat que ens ajudarà a superar la crisi, sinó **per provar-lo**. Per fer-lo caure. Mala manera de plantejar el problema greu de la crisi matrimonial. **Li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona** (v. 2b). Literalment: "És permès a un home repudiar la seva dona?" Als qui pregunten sobre la permissivitat o no del divorci en contra de la dona, Jesús els respon amb una nova pregunta: **Què us va ordenar Moisès?** (v. 3). **Li respongueren: Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se** (v. 4). Mentre Jesús parla de manament els fariseus es mouen en el terreny de la permissivitat. Com veurem en el v. 5, el verb ordenar pren tot el significat de creació, de fet.

Déu fa, després la **duresa del cor** tanca la sortida a la crisi i ve l'ensulsiada, llavors Moisès —el legislador— sense amillar el manament, el fet, "permet" una sortida en defensa del més feble, en aquest cas, la dona. I Jesús porta la reflexió "als orígens". **Però, al principi, Déu creà l'home i la dona.** Al peu de la lletra: "Però al principi de la creació Déu els féu home i dona". Déu ha creat persones sexuals, destinades a la comunió dels cossos i de l'esperit, comunió fonamentada en amor humà que és atracció dels dos sexes, volguda per Déu, que mena els esposos a complementar-se, auxiliar-se mútuament en el creixement humà i espiritual i a ser col·laboradors de l'acció creadora per la fecunditat de la parella. **Per això l'home deixa el pare i la mare** —la comunió matrimonial és més forta encara que l'amor i les relacions paternals i maternals—, **s'unirà a la seva dona i seran els dos una sola carn; de tal manera que ja no són dos, sinó una sola carn** (vv. 7-8). És el misteri de la comunió matrimonial. Misteri molt gran, dirà sant Pau, imatge vivent de la comunió de Crist amb l'Església (Cf. Ef 5:32). I Jesús afegeix: **Allò que Déu ha unit que no ho separi l'home** (v. 9). L'ensenyament de Jesús se situa per damunt de legalitats i de processos judicials. No mira el matrimoni com un simple contracte, sinó com el que és del principi de la creació: comunió d'home i dona. Realitat molt més pregonia i forta i permanent que el més exquisit contracte o el millor mandat legal. Per això diu als deixebles que, per a nosaltres, ara i ací, és camí "cap a Jerusalem", camí de creu i de resurrecció, de transfiguració en definitiva en l'home nou que ens ha portat Jesús. Camí d'amor, no hi doneu més voltes. Amor que pot malmetre's i llavors tot és confús i capgirat. No és perquè sí que Jesús tira en cara dels fariseus que volien comprometre'l, el seu pecat de duresa de cor, que en el grec original sona així: "esclerocardia". Quan el cor —l'amor— s'esclerosa —s'endureix— no hi circula la vida. Vét aquí la gran malaltia —la plaga— del món de sempre, també de la nostra societat, que amb una duresa esfereïdora i escandalosa trenca tants matrimonis i esmicola famílies i persones.

• APRENEU DELS INFANTS

La lectura de l'evangeli es clou avui amb la perícopa dels infants portats a Jesús, refusats pels deixebles i convertits en lliçó viva pel Mestre (vv. 13-16). La lliçó d'aquests versos és doble. Per un costat ens diu que en el Regne, els importants són els qui ningú no en fa cas. Els infants, els petits, els insignificants, que fins i tot enreden l'aplec de la gent seriosa i arriben a fer nosa. **A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: Deixeu venir els nens, no els excloueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells.** Per altra part, Jesús ens diu que per poder valorar degudament les exigències del Regne hem d'aprendre l'actitud dels infants (v. 15). Perquè el Regne és do de Déu, no mèrit nostre. Cal fer, doncs, com els infants: acollir el regal amb alegria, entusiasme i amb un gran amor. És sols des d'aquesta òptica que entendrem i acollirem el que hem llegit sobre la comunió conjugal.

COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

De debò s'ha perdut l'Angelus?

En el "Full dominical" de l'Arquebisbat de Barcelona del 25 d'agost darrer el seu director, mossèn Martínez Roura, signava, tot i tractar-se del Editorial, un article titulat: "Què se n'ha fet de l'Angelus?"

Per l'enunciat ja s'endevina cap on van els treus. "Em sembla—diu d'inici—que no m'equivoco si dic que els joves, adolescents i infants d'avui no saben el significat ni l'existència d'una pregària que sempre s'ha conegut amb el nom de "Angelus". Els seus pares, en una gran majoria, també l'han oblidat i ja no la saben recitar de memòria".

Efectivament, segons que sembla, el rés de l'"Angelus" ha passat a la història. No m'atreveiria a assegurar que ja no es resa, ni que les campanes ja no marquin el "Toc d'Oració", com tradicionalment és coneguda la devoció. L'articulista afegeix que ja no es veu la gent del camp fent una pausa per resar-la. "Ningú no para el tractor, ni els conductors a les grans ciutats o els usuaris dels serveis públics de transport ja no fan cap mena de pausa per elevar la seva ànima a Déu i donar-li gràcies pel gran do de la redempció que ens ha atorgat".

Jo crec que poc o molt, en alguns indrets quan les campanes del matí, del migdia i del capvespre toquen a l'oració i són molts els pobles que ho fan, encara troben ressò en els cors de la bona gent. És clar que els sorolls dels carrers plens de cotxes ofeguen les campanes dels nuclis de població i els

motors dels tractors ofeguen les "piadoses", com deien els nostres pagesos de les dotze del migdia, però algun devot deu quedar per resar l'oració que els "parteix el dia"—afegeixen—abans de fer una pausa per dinar. I a manca de campanes segurament n'hi ha que es guien amb el sol, com feien abans si treballaven lluny i no podien oir les campanades.

Pel que fa a les ciutats, certament no hi ha constància física demostrativa que algun company del Metro o de l'autobús resi allò de "l'Àngel del Senyor anuncià a Maria..." però, ho fem mentalment també nosaltres? No fa gaires anys m'explicaven que en molts trinquets d'Euskadi, al toc d'oració de la tarda paraven els jocs de pilota, la gent es posava dempeus i els àrbitres dirigien el rés. Ignoro si encara existeix el costum de tan ancestral pràctica, nascuda a l'Alemanya del segle XIII i estesa a la resta d'Europa a partir del XVII.

A casa nostra ha deixat rastre en el folklore i com a molts altres països, la famosa pintura de Jean-François Millet ha figurat reproduïda en nombroses cases. I Dalí, en glossar-la en diverses interpretacions ha contribuït a fer-la més coneguda.

Literàriament, a banda de recordar l'Anunciació en els goigs a Sant Gabriel, tingueren ressons populars unes còbles a la Mare de Déu de Març on es diu:

"En lo mes de març érem,/ quan determinà lo Cel,/ i portà la embaixada,/ lo Arcàngel Gabriel;/ Diguem tots amb

alegria,/ Déu vos salve Maria,/ que la embaixada es mia/ sereu Mare de Déu".

En el cançoner popular, hi figura una cançó de bressol titulada simplement "La Mare de Déu" que comença dient que quan aquesta era xiqueta i "anava a costura a aprendre de lletra/ estant retirada en una cambreta,/ l'àngel n'hi va entrar/ per la finestra;/ —Déu vos guard, Maria;/ de gràcia sou plena./ La nit de Nadal/ parireu, Vós, Verge./ Ne tindreu un noi/ bonic com l'estrella;/ serà vostre fill/ serà fill de Verge./ Per nom se dirà,/ per nom s'anomena,/ per nom Salvador,/ del Cel i de terra;/ Se dirà Jesús,/ rei de Cel i terra—

Pel fragment que hem transcrit i que és el més important, en Milà i Fontanals la rebateja amb el de "L'Anunciació", títol, també, d'un poema de mossèn Camil Geis, un dels poetes glossadors del misteri. "Un batre d'ales subtil/ i un lleu tremolor de branca;/ un àngel es flecta humil,/ davant d'una Verge blanca./ Gabriel porta el missatge/divinal, inesperat;/ claror divina a l'estatge;/ Cel i terra s'han trobat./ A les virginals entranyes/ es còlga l'Omnipotent/ Als arbres de les muntanyes/ com un gran tremolament".

Tornant al folklore, al barri de Santa Anna de Reus, s'havia representat una dansa dramàtica titulada "Sant Joaquim i Santa Anna" on hi havia l'escena de l'Anunciació. Finalment diguem que en la paremia hi trobem la dita: "Pel toc d'oració, les noietaes a racó" referit al del vespre.

¿Oí que fóra interessant que cadascú de vosaltres posés color als dibuixos de "L'EIXERIT"?

BABAR i els seus amics d'excursió

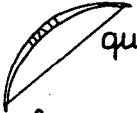
BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Els nostres excursionistes fan una parada.

-Que n'és de bonic, el bosc! -s'extasia Celest.

Heu vist quins colors té, aquesta ?

Kéfir té ganes de jugar a fet, i samaga,

però a Pom li interessa més un que

Alexànder s'acaba de fer amb una branca.

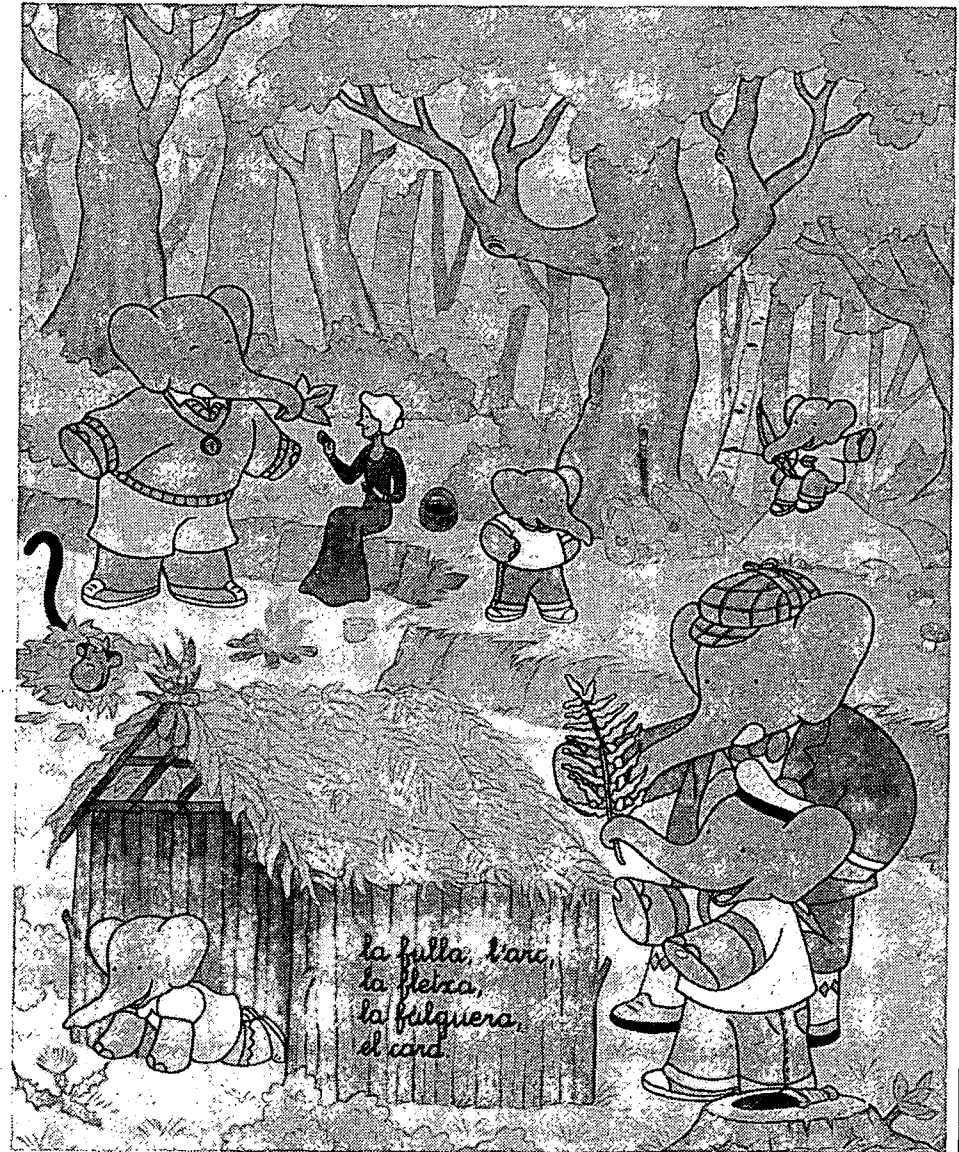
-Que puc tirar una ? -demana.

Babar i Artur han construït una cabanya.

-Ara li poso la darrera a la teulada

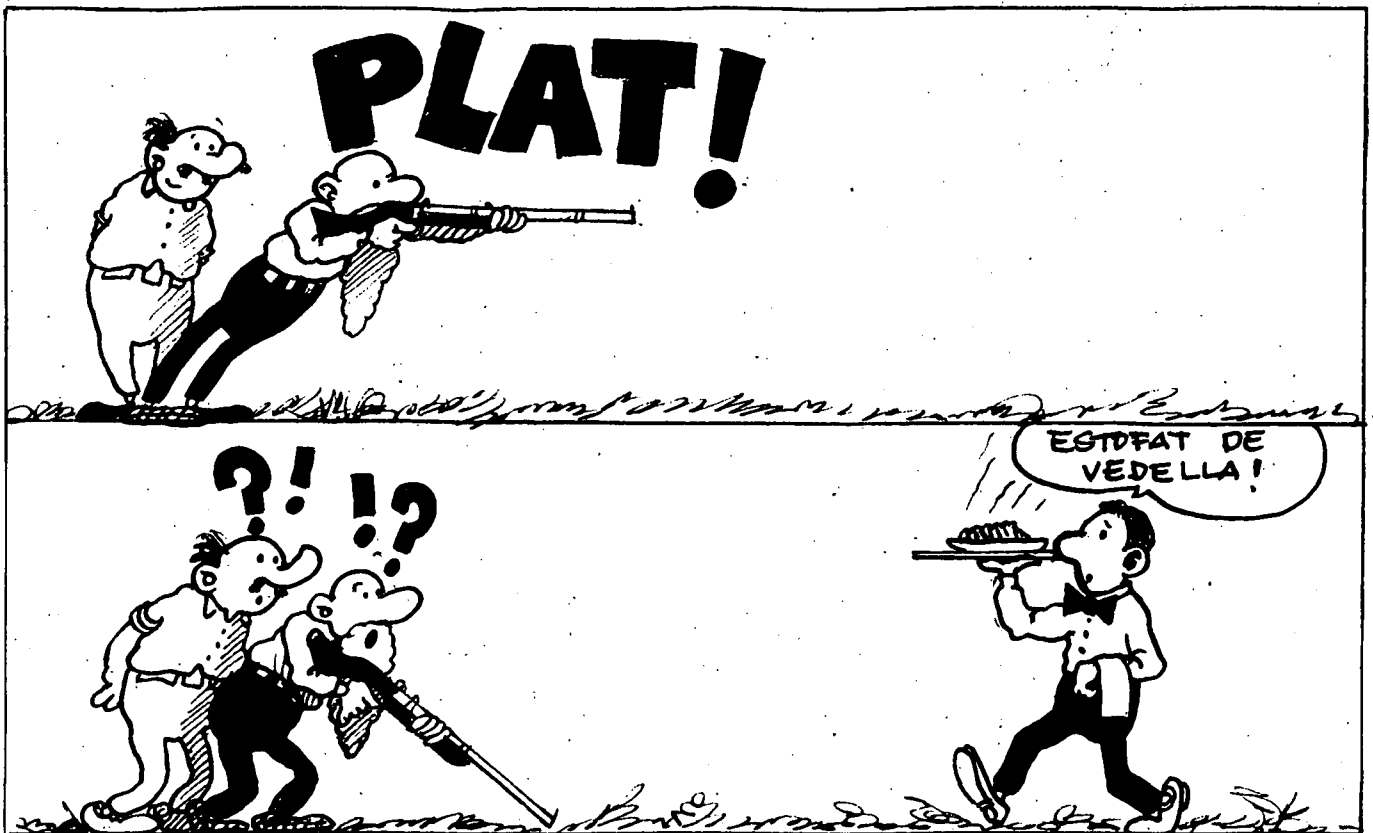
-declara Artur, molt cofoi -. Ho veus, Flora ?

-Però Flora s'està mirant un

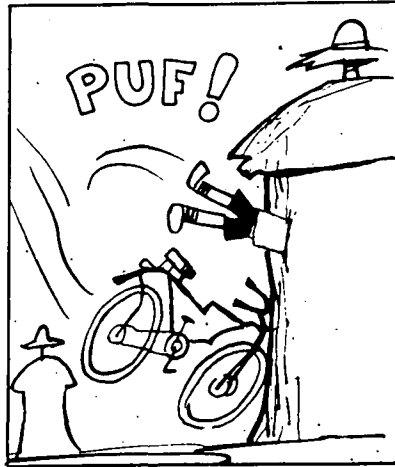
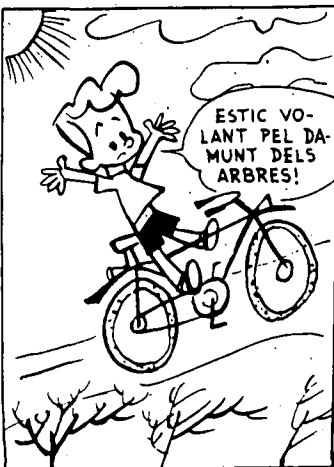
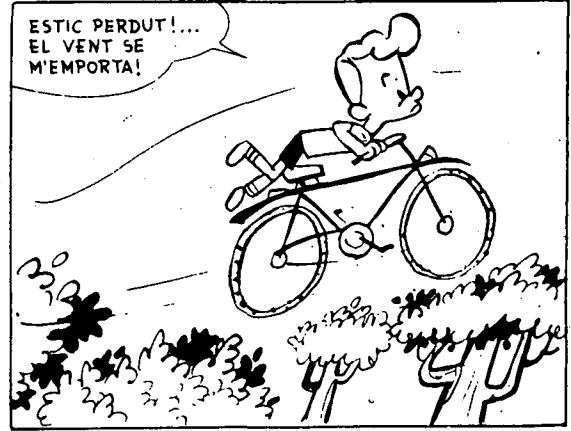
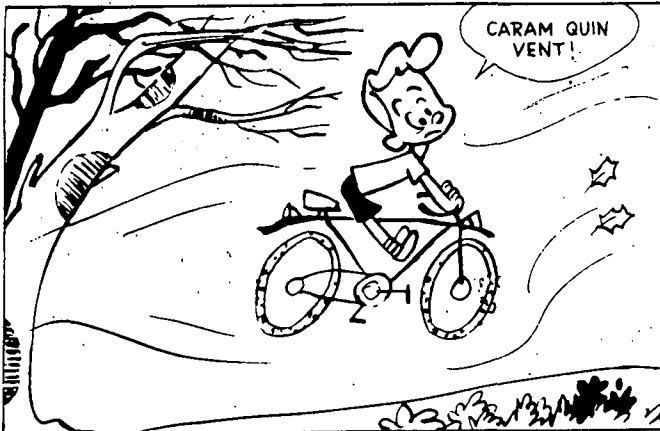
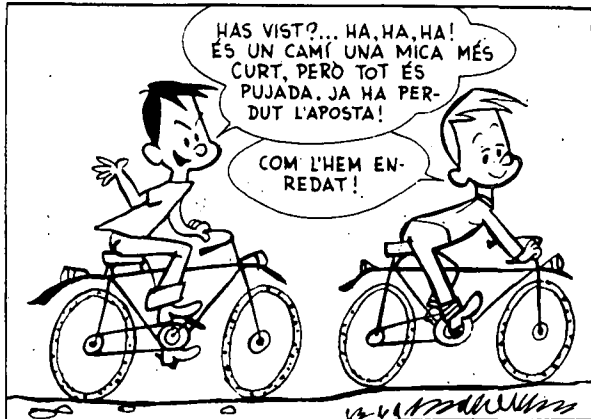

Babar i els seus amics creats per Jean i Laurent de Brunhoff

la fulla, l'arc,
la fleixa,
la fulguera,
el cord.

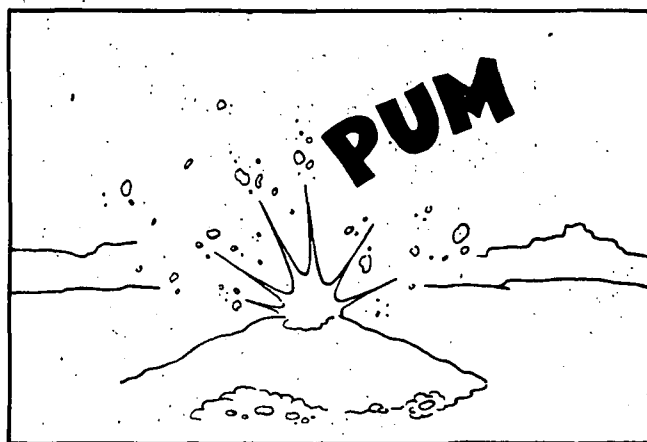
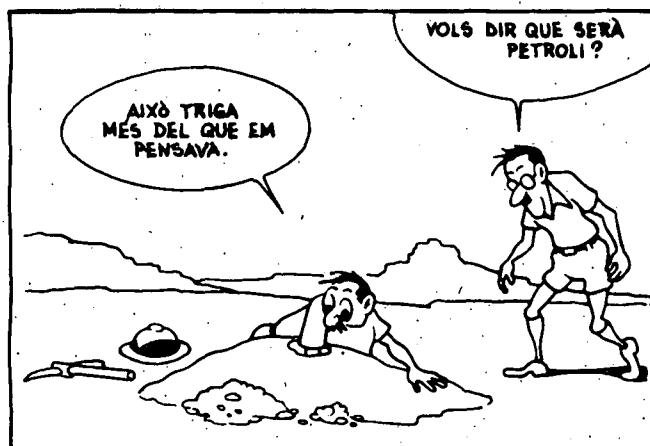

EN QUIMET TRAPELLA

EN BUFA I EN PUMPUM

per M. A. Sayrach

"A cor obert" (II)

—Mr. Claudi, digué la secretària, Mr. O'Callaghan l'espera al seu despatx, per favor.

—Oh sí, gràcies, Nancy. Hi vaig de seguida. S'arrepapà al respall de la cadira, afectat, de sobte, per certa perplexitat. Aturà tots els pensaments en curs. Intentà recordar ràpidament si havia d'haver enllestit i lliurat algun estudi tècnic que li haguessin encomanat. No recordà cap venciment peremptori. Tot recollint el treball que estava fent, endreçà la taula, com si l'inconscient li digués que anava a rebre algun repte per alguna descurança, prengué l'americana i es dirigí al despatx de Mr. O'Callaghan. Tustà a la porta, escoltà clarament el "passi", accionà l'agafall de la porta i entrà.

Mr. O'Callaghan era un irlandès alt, cepat, rossenc, vermell de cara; animat per la cervesa, distès i xerraire a l'hora de l'esplai i de la conversa intranscendent; al despatx, però, era com un capità manaia al timó del seu navili. El seu llenguatge era calculadament concís i limitat a la qüestió que es tractava.

—Mr. Claudi, crec convenient que es prengui un parell de mesos de vacances. Ja fa un any, cinc mesos i onze dies que és amb nosaltres. Estem força contents de la seva feina. Crec que és just que vagi a passar un temps amb la seva mare i família. No voldria que ens poguessin titllar d'exploitadors. I dient això, que per a ell era una gran facècia, esbossà un somriure.

A en Claudi ni tan sols la possibilitat d'aquesta proposta li havia passat pel cap. Estava tan engrescat amb la seva feina que, si no hagués conegut la meticulositat matemàtica de Mr. O'Callaghan, hauria dit que s'equivocava en el càlcul del temps transcorregut. Estaria estranyat, Mr. O'Callaghan, que durant tot aquest temps no hagués demanat vacances? Per què no ho havia fet? De sobte sentí com els colors li pujaven a la cara. Pensarien que era un descatat? Que havia fugit de la família? És que l'interès professional i la bellesa del país li havien tragirat cap i cor? O és que estava tan...

—No diu res, Mr. Claudi?

—Oh sí, moltes gràcies, Mr. O'Callaghan, accepto amb molt de gust la seva proposta i li agraeixo cordialment la seva atenció. És ben cert que el temps passa volant. El període d'adaptació a la feina i al tarannà del país, endegar i planificar la tasca que se m'ha confiat, la responsabilitat i l'interès professionals que significaven per a mi, han fet que no m'hagi sentit interiorment pressionat per un desig punyent i colpidor de reveure'ls, encara que els he escrit sovint i hi he parlat per telèfon, des de casa, és clar.

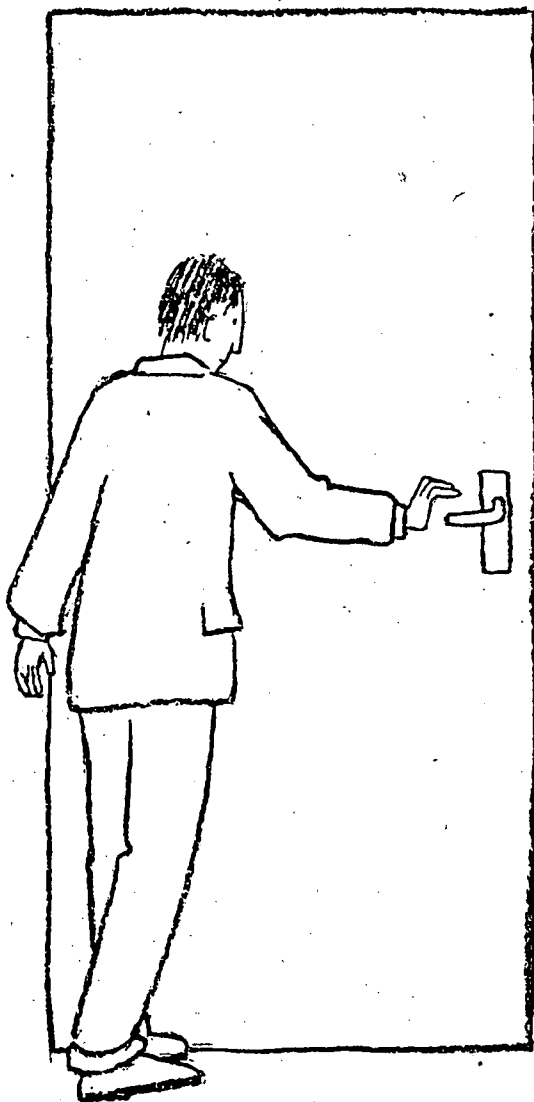
Mr. O'Callaghan no deia res. Esguardava atentament i amb certa suspicàcia l'expressió de la cara d'en Claudi, i escoltava les seves paraules, un bon xic embarbussades, com si, sobtadament, s'hagués vist atrapat en un cert desamor inconscientment consentit. Li semblà que en Claudi en aquell moment patia, capbussat precipitadament en el seu món interior en l'intent de justificar un comportament que intuïa, no sense raó, que als ulls del seu cap resultava, d'alguna manera, insòlit i estrany. I era així. Sobretot si comparaven el cas d'en Claudi amb el d'altres alts empleats estrangers. Per què el Nadal passat no havia sol·licitat passar-lo amb la família? Mr. O'Callaghan, una mica tardanament, per cert, n'havia parlat amb el gerent de l'empresa, però, en últim terme, cap dels dos havia cregut oportú traspassar-li el suggeriment d'unes possibles vacances nadalenques. Era veritat que, precisament en aquelles dates, tenien entre mans un projecte d'una certa urgència, però... Mr. O'Callaghan, ja en vigílies del Nadal, havia invitat en Claudi a compartir el dinar de Nadal amb la seva pròpia família; ell havia acceptat la invitació amb una evident complaença. Aleshores,

Mr. O'Callaghan comprengué que les insinuacions de la seva muller, el fugir d'estudi de la seva filla, i el rumoreig entre les persones més properes al cercle familiar segurament tenien algun fonament real. Mr. O'Callaghan es posava molt nerviós quan no sabia exactament quin terreny trepitjava.

—Bé, Mr. Claudi, espero que la proposta sigui del seu grat. Parli amb Miss Nancy. Ella s'ocuparà, quan vostè hagi decidit la data que li sembli més adient, de procurar-li el bitllet d'avió i de preparar-li allò que calgui. Parli'n amb el personal del seu departament, i arrangin els assumptes de la manera més convenient perquè el curs de la feina no quedi bloquejat, i comuniqui la seva decisió amb la deguda antelació.

—Oh, moltes gràcies, Mr. O'Callaghan, ho faré així. S'aixecà, saludà insinuant una petita inclinació, i sortí del despatx amb passes vacil·lants i amb una certa actitud de desconcert. Quan un somni i una il·lusió possibles ens captiven i ens posseeixen obstinadament, abassegant-nos, disminueix la nostra capacitat d'atendre a deures irrenunciabls, fins que una circumstància és

com un sotrac que ens fa baixar dels núvols i ens empeny que el cap porti per bon camí els dinamismes cordials.

Avui era dissabte. S'havia despertat tard. Havia dormit poc i malament. Els malsons havien atut el seu esperit portant-lo d'ací i d'allà a cavall de l'absurditat estrafolària de les seves fantasies. Ja ho sabia: quan s'apoderava d'ell algun neguit, dormir li era impossible. Aleshores desvetllar-se era un alliberament, encara que et pesin els ulls carregats d'una son insatisfeta. Sortí del llit mandrosament, enretirà del tot les cortines de les dues finestres del dormitori. El dia era esplèndid. Un sol descarat i desafinat entrà a l'habitació com un guerrer valeros i prompte a foragitar les ombres esporuguides dels malèvols malsons. "El cel del Canadà, mare, és més blau", havia escrit un dia. Sí, després d'esmorzar, escriuria a la mare, assabentant-la de la seva vinguda a casa. Després trucaria per telèfon a Miss Rose. Sabia ella que el seu pare li havia proposat prendre's dos mesos de vacances? Sabia el seu pare que ell estava bojament enamorat d'ella? Seria per això que l'enviava una temporada a casa? Havia de parlar a cor obert amb Mr. O'Callaghan abans de marxar cap a Barcelona?

(CONTINUARÀ)

■ XESC SOLIU